

FLORILEGIVM VARIORVM POEMATVM,

Et Dramatum Paſtoralium.

EXCERPTVM

EX LYCEO P. MARII BETTINI DE SOCIETATE IESV.

Libri quatuor.

EDITIO NONA.

LVGDVNI,

Apud Franciſcum DE LA BOTIERE, in via Tupina.

M. DC. XXXIII.

Poëtices ſtudioſis Adoleſcentibus Lugdunenſibus

BIBLIOPOLA, S.

Ngenioſum , ſuauem , concinnum , recentiorem, lepidum , & varium vnũ ex ſuis Poëtis, probatum domi , expetitum foris ad me tranſmiſit Italia , & celticæ Iuuentuti , Lugdunensique nominatim communicandum admonuit. Neque enim credere vos patiar, Adoleſcentes lectiſſimi, *& me , & libellum hunc , de vobis inter Celtas primis, ideò dumtaxat cogitaſſe , quòd huic libello de via primi , & fortuitò occurritis Enimuerò, trans Alpes , & ante profectionem , id animo deſtinauerat , vt in Galliam veſtra cauſa traiiceret : &* Lugduni *ſe vobis ex animi ſententia dederet. Qui enim meminiſſet celeberrimos Europæorum Poëtarum pridem floruiſſe ad aram Lugduniam , dubitare non*

poterat, quin libellorum huius generis apud amantissimam iuuentutem, & vrbem, locus sibi aliquis pateret liberalis hospitij. Huius porrò hospitalitatis iura in eo sancta perpetuò futura, polliceri audeo: eiusdem verò commercium vobis iucundum, vtile, honorificum. VALETE.

EVTRA

EVTRAPELIARVM SIVE VRBANITATVM POETICARVM,

Liber Primus.

Christus in pictura nudipes.

EVTRAPELIA I.

VOS ne polos calcare pedes, & sydera sueti,
Ducitis, ah, nudos dura per arua gradus?
An ne parum quæ dira manent vos vulnera ferri,
Sauciet attritu, ni quoque dura silex?
Tu pedibus pennata sacris gens ætheris alti,
Subiice sydereas obsequiosa manus.
Tu pariter quacumque vagus vestigia ponit
Dædala florentes suffice, terra toros.
O ego flos fierem! saltem calcatus haberem
Vt sub marmoreo viua sepulcra pede.

Christi anger in horto.

EVTRAP: II.

VNdique sanguineo Christi manantia rore,
Poplite succiduo frigida membra iacent.
At vos, Christisequæ, securos ducere somnos?
Vos decuit madidæ tergere frontis aquas.
Aut latus obiectis lassum fulcire lacertis,
Non poterat vestras ille grauare manus.
Brachia, Iohannes, ceruici prona labanti
Subde, tuæ proprium subdidit ille sinum.

Adultera Euangelica.

EVTRAP. III.

QVid trepido suffusa genas pallore nitentes
Despicis accliuem, mœsta puella Deum?
Miraris vario pingentem sydere cœlum
Puluereis dextram fingere verba notis?
Huc egêre tuæ scribentem crimina labis,
Sed tamen in putri perlegis illa solo:
Mox abolenda, leui spirent suspiria vento,
Gutta vel ex oculis incidat vna tuis.

Ex Epistolis Sacrarum Heroidon Prima.

ARGVMENTVM.

Deipara Hierosolymis in Patriam redibat: Iesus duodennis in eo reditu desideratus est. Ad absentem mater hanc epistolam sui doloris interpretem dedit.

MARIA IESV FILIO.

QVis tibi, quóve ferat nõ surdas fidus ad aures
Nuntius hæc lacrymis verba notata meis?
Nate lares, mea lux: raperis mihi, nate, meum cor.
Quo sine luce ferar? qui sine corde querar?
Crebra serenatum nubunt suspiria cœlum,
Cæcaque perpetuo lumina rore latent.

Per

Per tenebras quo cæca ferar? Quæ, nate, latenti
Nuntia maternas perferet aura preces?
Desertam men' ergo fugis? Non sæua leæna,
Non ego crudeli dente timenda Tigris:
Sed tibi cara olim non segni mater amore,
Cui solitus teneras reddere blanditias.
Et tua cui niueas suxêre labella papillas,
Oscula quæque tuis fixit hiulca genis.
Quæ, precor, à misera procul vt te matre fugaret,
Læserunt oculos crimina nostra tuos?
Anne parum cautos impendi mater amores?
Huc ades, & crimen penset amoris amor.
Auræ, vicinis placidæ de collibus auræ,
Et quæcunque meo turba dolore doles,
Dicite vos olli miseræ tabescere matris
Languida crudeli pectora dissidio.
Si qua tamen caros non norunt lumina vultus,
Accipiant nati symbola certa mei.
Illius in vultu nil non cæleste videbunt:
Huc natura suas tota coëgit opes.
Viua serenata scintillant sydera fronte:
Hinc sibi diuinus tela ministrat Amor.
Explicat aurato Phœbeos vertice crines,
Hinc sua diuinus vincula nectit Amor.
Ore egenis Aurora suos afflauit honores:
Hinc amor ardentes surripit inde faces.
Colla, sinus pinxit spargens candore niuali
Lactea quæ cæli semita nomen habet.
Aureolo si dentis ebur patefecerit ore,
Sit tibi conchiferi candida gemma maris.
Riserit, aut roseis efflarit verba labellis,
Fulgura risus erunt, fulmina verba dabunt.
Fulmina felici figentia pectora telo:
Cara magis feriunt, quo mage sæua cadunt.

Membra puellari cœlestia nubit amictu
  Quæ fluit ad teneros candida palla pedes.
Ac licet Alpino prætexta niuescat honore,
  Corda tamen palla candidiora gerit.
Sed prius Eoas numeraueris æquore conchas,
  Sydera quot cœlo lacteus orbis habet.
Quot Phæbus crines, Aurora quot ore colores,
  Dicere diuini quàm vacet oris opes.
Denique quisquis erit, qui sese in veste ferentem
  Viderit, humano non neget ore Deum.
Hunc mihi felici si quisquam adduxerit arte,
  Oscula de roseis præmia habeto genis.
Oscula cœlestem spirantia nectaris auram.
  Oscula terrenis anteferenda bonis.
Sed mihi fingenti hæc raperis pede, nate, fugaci,
  Te sequar, & gressùs vmbra fugacis ero.
Oscula ferre iuuat, mollíque adlambere linguæ,
  Sicubi, nate, tuo semita trita pede:
Indubitata feret volucris vestigia cursus
  Sicubi se multo flore coronat humus.
Pectore nectareum iuuat aëra sugere anhelo,
  Qui tibi purpureo libat ab ore rosas.
Lumina non vllis fallentur nostra tenebris,
  Non magis ex vlla parte serenus erit.
Per nemora, & colles tacità captabimus aure,
  Si qua tibi auratas ventilat aura comas:
Illa erit, immotis quæ clementissima pennis
  Mollia sub viridi sibila fronde ciet.
Alba verecundis adnata ligustra rosetis,
  Lilia purpureis iuncta papaueribus,
Tempore frugifero grauidis rutilantia ramis
  Poma mihi formæ sint monumenta tuæ.
Quid Loquor infelix? Quæ nate ligustra videbo,
  Post amissa tui viua ligustra sinus?

Mixtenâ

Mixtáne purpureis spectabo poma rosetis,
  Vtraque si vultus eripuere tui?
Nate tui sine honore sinus, sine honore genarum
  Alba ligustra, suo poma colore carent.
Ergo vbi formosi non fictà in imagine vultus
  Vera mihi dabitur forma videnda tui?
Fallor? an aërio raperis per inania curru?
  Aligera exemplo te sequar vsque tuo.
Pœna mihi pennas, volucres suspiria ventos,
  Vota dabunt alas: tu mihi nidus eris.
Sed te fortè, leues qui cuncta educis in auras,
  Spargis & omnifera larga alimenta manu,
Non pudet; Isacidas victum rogitare per vrbes.
  Fortunata nimis quæ tibi larga manus;
Plura feret quàm dona dabit. si munera quæris,
  Huc ades, & totam me tibi munus habe.
An magis ire iuuat vitrei Iordanis ad vndas?
  Huc ades, en oculi flumina bina mei;
Prætereunt si fortè suas crescentia ripas
  Flumina, de lacrymis intumuere meis,
Nec tamē, aggeribus quamuis sese aggerat altis,
  Cor mihi carpentes vicerit vnda faces.
Felices Iordanis aquæ! non lumina surgunt
  Solis ab Eoo lucidiora mari,
Quàm modo qui vestros conuestit lumine colles:
  Euehit ille diem, deuehit iste Deum.
Si quando flumen prono libauerit ore,
  Protinus ætherei nectaris vnda fluet.
Ah tibi ne teneras, fili, per deuia plantas
  Horridus immiti sauciet vngue rubus.
Ten', puer humentes sub dio carpere somnos,
  Sufficis Hircanis qui sua tecta feris?
Ten' saxo puerile caput fulcire rigenti,
  Cui vaga muscoso labitur vnda toro?

Saxa sub acclini ponent ceruice rigorem
 Facta tibi humano pectore dura minus.
Me miseram! si, nate, iaces dum nocte soporâ,
 Saxa tibi nostro sunt potiora sinu.
Hoc memini somno lassos te ponere ocellos,
 Méque caput capiti supposuisse tuo.
Nunc fruitur felix nostro Iordanis amore:
 Ille tibi famulas subdere gestit aquas.
Ille pedes molli dum præterlabitur vnda,
 Oscula lambenti crebra liquore rapit:
Ille videt Volucres circumuolitare Puellos,
 Deque soporatis carpere mella labris.
Ast ego, formoso viduata vt compare turtur,
 Quæ gemit vmbrosis mœsta sub arboribus,
Te sine sola queror, seu nox humentibus vmbris
 Ingruit, auricomo seu redit ore dies
Sed quid ego te, nate, sequar qui culmina olympi,
 Qui sola terrarum, qui maris alta subis?
Te locus omnis habet, sed dũ loca cũcta tenentẽ
 Per loca cuncta sequor, te mihi nullus habet.
Ora quid abiungis si pectora iungis amore?
 Pectora lęta calent; mœsta quid ora madent?
Nate, redi; mea vita, redi, iubar exere vultus,
 Et mihi felicem, lux mea, pande diem.
Si non viuenti, vicinâ morte cadenti
 Te refer, & cara lumina conde manu.
O ego ter felix; ô terque, quaterque beatum
 (Tu modo non absis, ô mea vita,) mori!

Osculetur

Osculetur me osculo oris sui.

EVTRAP. IV.

Deipara, amisso filio, queritur.

PAnge suauiolum, puelle, matri
Præ desiderio tui labanti.
Si curas pectoris lenire curas,
Pange suauiolum, puelle matri.
Animum fugiens mi surripuisti
Hunc vt exanimum per os reponas,
Pange suauiolum, puelle, matri.

Fulcite me floribus, stipate me malis.

EVTRAP. V.

Eadem queritur.

NOstra quis effulcit subiectis tempora malis,
Excipit aut roseo languida membra toro?
Desine: non ægræ sunt hæc solatia menti,
Debita languori non ea fulcra meo.
En ades, & pronam sustentent oscula matrem,
Maláque sint malæ, nate, labella rosæ.

Deipara puellulo Iesu violas.

EVTRAP. VI.

Ipsa loquitur.

TV qui flosculus es campi,
Valliumque lilium,
Tibi, nate, quas eburnà
Vnguis falce messui,

Mollicellà rubicundas
 Cape manu violas,
En diductis vt labellis
 Pæne risu gestiunt,
In eburneum ferendæ
 Tuæ manus vasculum.

Apes in D. Ambrosij infantuli ore.

EVTRAP. VII.

POETA. APES.

Po. Dicite, nũ pueri volitastis in ora daturę
 An mage rapturę munera mellis, Apes?
Ap. Rapturæ: nam nostra cohors illusa labellis
 Aduolat, hyblęam dum putat esse rosam.

Baptista puellus propè fontem in Eremo.

EVTRAP. VIII.

Viden' vt vitreæ
 Saliens lymphæ
Fonte pumiceo
 Gelidus humor
Fornice concaui
 Frangitur antri?
Viden' vt tenui
 Depluens nimbo
Capita mollium
 Curuata florum
Leuiter gemmeo
 Rore conspergat

Quasi

Quaſi te, puſio,
Baptiſma docens?

Chriſtus in Iordane.

FRAGMENTVM I.

Ex epicodramate authoris.

NEctarei fontes, ſacræ Iordanis & vndæ,
Quæ formoſa mei membra rigaſtis heri.
Flore coloratæ muſcoſa ſedilia ripæ,
Et laſſo læta virentes
Quæ dedit herba toros;

Palmiferi ſaltus, & ſicubi ſolis ab æſtu
Algida ramoſas texuit vmbra domos:
Suaue nitens aër, & luminis aura ſereni
Quæ fluminis imbre madentes
Tergere viſa comas;

Vt mea mulcetis blando præcordia ſenſu
Pellicit vt veſter pectus amantis odor
Vt mihi mens veſtro vernat, licet abſita, vere,
Dum mira callidus arte
Vos mihi pingit amor.

Flumineo manans argentea copia cornu
Aurea perſpicuis per vada ſerpit aquis,
Gramina cæruleis rident ſapphirina ripis,
Et rauco garrula ſiren
Murmure lympha canit.

Nectare tranquilli ſpecies patefacta diei
Stillat, & ambroſio ſpirat odore nemus

Aura per & frondes & odore per agmina florũ
Blandum ſuſpirat amorem.
Cæca vel vmbra nitet.

Littore nudauit diuini corporis artus
Sol meus,& nulla lumina nube tegens
Pulcrior,æthereum radiorum vibrat honorem,
Luſim criſtallina ſacros
Adſilit vnda pedes.

Fundit odorato nubes ſe florea nimbo
Molliter in molles inſinuata ſinus.
Intumuere auris nitidi,vela aurea,crines,
Zephyri dum rentur eburnam
Lactea membra ratem.

Diuinos natura artus effingere furtim
Abdita dædaleæ nititur arte manus.
Sol rapidos compreſſit equos miratus ab alto,
Ac tales vnda relabens
Viſa ciere ſonos:

Quis calor elapſum properantũ frenat aquarum?
Aeſtuat in gelidis quæ mihi flamma vadis?
Ecquod ab igniuomo delapſum ſydus olympo
Luſtrat ſe flumine noſtro,
Lumine noſque ſuo?

O nitidos artus! noſtris quibus æmula pratis
Lilia nulla,meis marmora nulla iugis,
O rutilos crines blandóque nitore micantes
Longe quibus aurea noſtri
Cedit arena ſoli.

O

O' Ætnæ parilem ! tenerum cui lactea dorsum
Nix tegit æthereas eiaculata faces.
Ten' ego,ten' vitreis (ô fortunata ?) lacertis
Amplector, & vda liquenti
Oscula libo labro ?

Ergóne sydereo ceu tela argentea vultu
Illinor, & formæ pingor honore tuæ ?
Hæreat hæc vtinam liquidis impressa tabellis
Dum labor, amara tumentis
Leniet ora freti, &c.

Flores in Calatho.

EVTRAP. IX.

MOPSVS. DAMÆTAS.

Mo. VIrgato geris quid,Dametha,calatho?
Frondosa tolle tegmina.
Da. En picturatos veris fructus flosculos
Nupturo fero Thyrsidi.
Mo. Ab facinus ! tun' ausus es incidere
Tam bellos prati alumnulos?
Da. Vltro legenti semet ipsi dexteræ
In prona dabant oscula.
Mo. Ab nunc quasillo velut in feretrulo
Pallent miselli exanimes
Da. Quin odorato respirantes halitu
In torulo ceu dormiunt.

Lycida

EVTRAP. X.

Lycidæ Tumulus.

CÆspite in hoc tumulum, viridique à cortice carmen,
Suetus ad hoc pastum ducere gramen oues,
Pastor habet Lycidas, vrnā prope fluminis vrnā,
Suetus ad hoc potum ducere flumen oues.
Æthere mens fœlix per lucida prata vagatur,
Phryxeamque nouo lumine pascit ouem.

Iris.

IDYLLIVM I.

IRI decus cæli, phœbeæ filia lucis,
Auroræ germana, virens pōs ætheris altī,
Grande supercilium, plorantis risus olympi,
Infula cœlestis, diuini Limbus amictus,
Iri decus cœli, nympharum gloria salue.
Dum tuus in madidis curuatur nubibus arcus,
Fronte supercilium suspensa curuat in arcus.
Admirata tuos mortalis pupula honores.
Tu tibi despectans inhiantia lumina ab alto,
Casta verecundo suffunderis ora rubore.
Aurea cum vili vitiasset corda metallo
Gēs hominū, mundúmq; luēs resolutus in æquor.
Cùm ruit ad terras effusis imbribus æther,
Te fator astrorum nimbosa ex æthere dextrâ
Ostentans orbi firmatæ fœdera pacis
Esse dedit: pacem firmasti belliger arcus,
Scilicet innocuum te cuspide tela minaci

Nulla terunt, nullo lunantur cornua neruo.
Cynthius oppositis dũ lumina tẽperat vmbris.
Illinit & niueæ rorantia carbasa nubis
Ora tibi pingit, vel dum caua nubila cœli
Circinat illudens auratæ cuspide lucis:
Vndique curuato te fingit in æthere gyro.
Idem nimbifero radios dum conserit aruo
Lucisator Phœbus de semine luminis orto
Educit folio te versicolore comantem.
Humidus imbriferas hyemes si cogitet Auster.
Tu picturatâ delapsa è nubibus vrnâ,
Nympha refũdẽdas subducis ab æquore lymphas,
Tum leuis effugiens irati murmura ponti
Eueheris curru per inania lata volanti,
Ponè rotas curuô florescit semita tractu.
Cum matutino glomerantur nubila Coro,
Sæuaque puluerei meditantur prælia venti,
Nube sub aërea trepidas vexilla per auras
Signifera exertas magni portenta duelli.
Phœbus at horrenti septus ferruginis vmbrâ,
Luctatusque diu, validis dum viribus vrget,
Lucidaque in nubem contorquet tela madentem,
Saucia ceu roseum te prodigit illa cruorem.
Mox Phœbo, vt cecidere maris, cæliq; fragores,
Post victas hyemes, tempestatesque subactas,
Ipsa triumphales victori construis arcus.
Exin' egrediens humenti nubis ab antro
Expandis madidas phœbea ad lumina pennas.
Post vbi languescens patrio sub lumine solis
Nubibus immoreris, te gramina mœsta peragros,
Te madidi lugent demisso vertice flores,
Nec vero germana tibi Tithonia coniux
Laude pari certet, quamuis sit lutea, quamuis
Ostentet roseas per cœlum vecta quadrigas.

Illa polo somnos abrumpit nata salubres,
Bella refert, operumque oblita in corda labores;
Tu pia, terrificam cælo intentante ruinam,
Sustentaturas telluri porrigis vlnas,
Pandis & à superis orantia brachia pacem.
Illa Dionæis, vt fama est, præsidet hortis:
At tibi terra parem submittit Dædala florem:
Iris hic est florum, tu flos humentis olympi.
Illa vbi purpureis exornat tempora sertis,
Et sese vitrea ponti speculatur in vnda,
Indignata suos occludunt sydera ocellos:
At te sæpe vident sublustri nocte nitentem
Astra, tibi cedens dum lacteus inuidet orbis.
Vidi ego noctiuago vehitur dum Cynthia curru
Et ducit tenues argentea fila per vmbras,
Mollia subnectens candentis vellera nubis,
Sæpe coloratam nocturna ad lumina telam
Texere dona tibi, textum mirantibus astris.
Sed quid ego aspecto? meritas dũ pandere laudes
Molimur, fugis in tenues euanida nubes?
Heu nimium fallax mortalis gratia formæ?

Icarus.

EVTRAP. XI.

Flamma dedit Phœbæa rogum, maris vnda sepulcrum:
Ætheris alta petis; æquoris ima subis.
Vnda tibi flammas vitamque extinxit, at extat,
Et stabile instabili nomen inhæret aquæ.
Collapsas tua fama legens ex æquore pennas
Induit, & rursum te super astra vehit.

Myconis

Myconis Piſcatoris Tumulus.

EVTRAP. XII.

PIſcantẽ niueas liquido ſub marmore gẽmas
Hauſta, Mycõ, ſtygiis te dedit vnda vadis,
Extractum ſocij duro ſub marmore ponunt,
Quo velut in concha condita gemma lates,

Pernix Venator.

EVTRAP. XIII.

QVis te, dum curſu Damas, Ceruoſq; fatigas,
Thyrſi, docet volucres ſollicitare pedes?
An te Pegaſeo celerem vehit ala volatu?
Pennipedíſne rapit mobilis aura Noti?
Aligero per ſumma leuis pede culmina florum,
Thyrſi, volas, teneras nec violas violas.

Lothi vxor ſalis ſtatua.

EVTRAP. XIV.

VIdit vt obducta Lothus ſub caute rigentis
Auerſa auerſus coniugis ora ſuæ.
Molitus lacrymis ſaxi mollire rigorem,
Oſcula compreſſis legit ab ore labris.
Summaque cum ſalſos libaſſet lingua ſapores,
Serò, ait, heu ſerò poſt tua fata ſapis.

Clepſydra horaria è lacrymis.

EVTRAP. XV.

TEmpora quę gemino metitur turgida vẽtre,
Et gerit incluſas vitrea pyxis aquas,
Hanc

Hanc tepido implerunt manantia lumina rore,
Dum dolor effusis fletibus ora rigat.
Hinc lacrymis quæcunque mihi deducitur hora
Hinc didicere meis tempora flere malis.

Ad Christum.

EVTRAP. XVI.

Qvid toties, mi Christe, meum tibi poscis amorem?
Qui pote, ni tua sint munera noster amor?
Aut qui noster amor tua munera, ni mihi corda
Pectore diuellas, & mihi me rapias?
Sim excors, te ex corde vt amem. Cordi abripe mentem:
» Cor mihi non amens esse nequibit amans.

In Iudam.

Dum Christus in extrema cœna ei pedes eluit.

EVTRAP. XVII.

ASpicis hunc, Iudas, flexo tibi poplite pronus
Cõmixto lacrymis qui lauit imbre pedes?
Huic ne dolos, vesane, paras? his vincula palmis?
Dirane viuificis funera luminibus?
Aspicis hunc, Iudas? at forte cupidine nummi
Cæcus habes miseros in loculis oculos.

IN FVNERE MARGARITÆ AVSTRIACÆ HISPANIARVM, &c. Reginæ incolumi partu extinctæ.

NÆNIA.

EXtinctà matre lacrymas,
Nato ne nato gaudia,
Incerta Musa, concines?
Extinctà matre, lacrymæ
Turbant puello gaudia;
Orto puello, gaudia
Turbant parenti lacrymas,
Vtrum, musa, concines?
Tibi, mater, sit funebris;
Tibi, Nate, sit natalis
Vna vtrique Nænia.
Mortem matri, somnum nato
Mortis gemellum placidæ;
Matri æternam, nato breuem

Requie

Requietem, accinet
Vna vtrique Nænia.
Cœlo parens addita,
Terris puer editus:
Noctem mater, diem puer
Hausit: oris appulit
Vitæ puer, oras mater
Cum cœlestes attigit.
Ortum nato, portum matri
Vna dies attulit.
Rediuiua velut Phœnix,
Vitam puero fœcundis
Fudit ab exequiis.
Ipse pupulus materno
Vitam duxit ab interitu.
Ipsa parens puerili
Lethum traxit ab exortu.
Orbi ab orbe occiduo
Nouum solem extulit,
Quasi Aurora elanguit
Lucem superis datura.
Vitæ limen orientis
Adit alter, subit altera
Vitæ fines occidentis.
Vt fructum dedit regium
Lethali excussa turbine
MARGARITÆ regia
Defloruit venustas.
Truncus arens concidit,
Ramus virens viguit.
Materna fax extinguitur,
Inextincto lumine.
Vix lucem partus accipit,
Parienti surripit,

Vix puer ſuos reſerat,
Matri condit oculos:
Vagit, doletque facinus,
Matricida innoxius.
Nocte matris in lethali
Ceu gemella ſydera
Nati fulgent lumina.
Moritura nato parens
Prima ſimul, & extrema
Collabellat oſcula.
Paritura, peritura
Aue, vale miſcuit.
Protulit hæc: Morior;
Retulit hic: Orior.
Ha ha rident natalia:
Ah ah gemunt funera:
Matris fuſas funere
Rore mixtas lacteo
Sugit puer lacrymas.
Lacte manant dum papilla
Madent lacrymis pupillæ.
Cunis additur ſanda pila,
Geniali, genitali
Toro cenotaphium,
Veſti puellæ purpura,
Thalamoque tumulus,
Nigricant cunabula,
Purpuraſcit feretrum.
Fax eadem funerea
Teda natalitia'ſt.
O læta tibi funera
Tedâ natalitiâ:
Heu natalis mœſta tibi
Face lux funereâ?

Heu

Immoritur in mortuâ.
Alter ab alterius
Vitâ, morte pariter
Et viuit, & emoritur,
Nec viuit, nec emoritur.
Legit littore ab Ibero
Mors piſcatrix Margaritam
Cœlo ſydus additura.
Ecquis mortem criminetur?
Gemmam terris abſtulit?
Natum ſydus intulit.
MARGARITA, ad cælites
Auſtriacæ regalibus
Subuecta es alitis.
Regni ſydus eras, eris
Margarita ſyderum.
Te mors orbi rapuit,
Fœta regibus ne plures
Reges orbi orbi pareres:
Deerant regna, quæ parerent.
Non ſat erat. non par erat,
Vnus orbis regibus.
Sed iam pueri tenellis
Somnus incubat ocellis.
Ora matris ora nati
Æmulantur, & videntur
Aut vterque ſoporatus,
Aut vterque mortuus.
Incompta matris funere,
Rudis exemplo pueri
Inter cunas & feretrum
Orta ſile Nænia.

Excel

EXCELLENTIS

OCTAVIVM

PHILOSOPHICAS THESE
multiplici argument

In id, præter alia, hæ ab authore statu

E V T R A P

Ingeni metas pubentis adhuc
Teneræ primo flore iuuentæ
Nouus Alcides
Ponit Octauius.
Vlli negat vlterius
Natura ingenio gradum.
Quisqs Octauiæ
Nitere Sophiæ
Flectere validas
Nondũ valido in
Corpore vires,
Solidas quaties
Ante columnas,
Vnus Athlanticæ
More columnæ
Impubis adhuc
Viribus animi,
Strenue iuuenũ,
Potes impostura tueri
Vasti pondera mundi.
Solidæ Octauius robore mentis,
Natura, tuos sustinet orbes
Firmius, Herculeâ quam si ceruice sederent.

OMINVM
FARNESIVM
ROPVGNANTEM MVSÆ
rculi compararunt.

t Octauianæ pro Herculeis Columnæ.

I A XVIII.

Paria æternis chalybum nodis,
Firmata feris tẽpla adamãtinis
Tibi Mnemofyne
Locet, Octaui,
His innixa columnis.
His incifa columnis
Fortia proauûm
Gefta tuorum,
Et Farnefij
Germina Floris
Vfque recenti
Vireant æuo.
Hos ad fcopulos
Irrita fpumans
Liuor infanos
Frãgito fluctus.
Geminæ infiliẽs
Crebra colũnæ
Alterno fama volatu
Procul ære fonanti
Dotefque tuas, morefque tuos
Canat Eois, canat Hefperiis.
Et mutæ referant Octauia nomina cautes.

Puellu

Puellulo Iesu à matre munuscula.

Pomum persicum.

EVTRAP. XIX.

HOc habe luteolum.
Belle puer, Pomulum.
Quod si probe perspicis,
Cor in fructu percipis.

Fraga.

EVTRAP. XX.

CApe Fraga rubentia
Munusculum, puellule;
Hæc vt labellis triueris
Mandes fragula fragulis.

Eidem in præsepio à pastoribus.

Lepusculus.

EVTRAP. XXI.

CApe Lepusculum.
Puer lepôrum,
Cui licet gelidæ
Frigore brumæ
Velut examines
Torpeant artus;
Te penes accubet,
Vita redibit.

Alueoli.

EVTRAP. XXII.

ALueolos, & Mella, & Apes mellite puelle,
Rustica floriferi munera ruris habe.

Floridulo

Floridulo posthac apibus sis hortulus ore,
Eque tuis discant sugere mella labris.

Agnellus.

EVTRAP. XXIII.

NE tibi sub mediæ cognatum frigore noctis
Lanigeræ fœtum respue munus ouis.
Tu quoq; es innocuus,teneroq; simillimus agno;
Hinc tibi pro cunis vile datur stabulum.

Moses infantulus aquis commissus.

EVTRAP. XXIV.

FLumineâ dum mœsta parēs exponit in vndâ
Vimine clausa sui viscera cordis, ait:
Si naufraganti fauet innocentiæ
Aspirans Aura cœlitùs,
Et portum parat, habes, nate, cymbulam;
Si negat, habes feretrum.

Eidem ab aquis incolumi mater.

EVTRAP. XXV.

EN tenes tandem,mea vita,incolumis
Materni portum pectoris.
Perire, ô cara merx, haud vsquam poteras,
Cui lætà fronte radiant
Gemello Castore, & gemello Castoris
teniores flammulæ.

D. Petrus per mare pedes.

EVTRAP. XXVI.

CHriſte, tuo imperio rapidis agitãda procellis
Traditur hæc vitæ lubrica cymba meæ.
Arctoas tua ſola mihi dant lumina flammas.
Tuta beatifici littora pande ſinus.
Hei mihi, quòd dubiis iactantur pectora ventis,
Et quatit inſtabilem ſpeſque, timorque ratem.
Affer opem : tumidis iam iã tumulabimur vndis:
Dimidium noſtri iam perit : affer opem.
Si tamen infido debemus nomina ponto,
Me, precor, ante tuos expuat vnda pedes.
Ilicet exanimes mors territa deſeret artus:
Non locus eſt auidæ vera vbi vita neci.

Idem.

EVTRAP. XXVII.

PEr liquidum dum Petrus iter petit ora Tonantis,
Iactat & vndoſo naufraga membra mari;
Parcite, dixit, aquæ. vel me prope littora ſaltem
Siſtite, quà primas Chriſtus obumbrat aquas.
Vt qui diuini radiatur imagine vultus
Me per anhela fluens obruat ora liquor.

Idem.

EVTRAP. XXVIII.

ERgon' ora petiturus
Vitæ, mortem oppetam?

Ah me saltem æstuosi,
Christe, fluctus euehant,
Præbet vbi littoralis
Vnda tibi speculum.
Ibi felix fluctuantem
Oris tui effigiem
Moriturus osculabor;
Osculatus moriar.

Numinis in vnitate Trinitas.

Hymnus.

QVis me super ardua raptat
Flammati sydera cœli?
Oculis quæ peruia nostris
Mira theatra patent?
Superis rosa consita pratis
Rutilo nites aurea crine,
Vitreáque in fluminis vndâ
Se speculatur amans.
Æquæuo flore virentis
Ditatur imagine formæ,
Spirabilis aura caloris
Inter vtramque volat.
Volucres, mens, indue pennas
Correpta cupidine floris,
Celerique allapsâ volatu,
Cœlica mella lege.
Te leniter aura fouenti
Tranquilla beabit odore:
Tibi se profundet olenti
Nectaris vnda sinu.

Per cœlos explicat Iris
Ternos æterna colores:
Formoso Amor abditus arcu
Tela trisulca iacit.
Triplici sol diditus astro
Vno se lumine vestit:
Numen sub lumine: ternum
Numine nomen inest.
Æternum æquęua trinodi
Conspirat in oscula nexu,
Se mutua complicat vno
Gratia terna choro.
Tacitum Charis altera verbum
Fœcundo parturit ore,
Viuamque per oscula spirat
Vtraque nexa facem.
Felix ô mens mea Phœnix,
Si cœlitus acta cremarit
Præcordia nostra triformi
Vnica flamma rogo!
Sed desine, Musa, superni
Spectacula mira theatri:
Vultu venerare silenti
Quæ memorare nefas.

Nisi Piscatoris tumulus.

EVTRAP. XXIX.

Hinc tibi florentes eiectant æquora gemmas,
Hinc tibi gemmantes florida terra rosas:
Debita, Nise, tuo sunt vtraque dona sepulcro;
Æquorei fueras gemmaque, flosque chori.

Iræ

Iræ florum ab Aurâ pacatæ.

EVTRAP. XXX.

DAMON. ROSA. VIOLA, & Poëta.

Da. QVis mihi populeâ sõnũ sub frõde trahẽti
Innocuas ausus lædere dente manus?
Tune, Rosa insidiosa? dabis, dabis, improba, pœnas;
Et subtrita graues experiere pedes.
Ro. Men' scelus hoc? Zephyri sic me leuis aura tepentis
Mulceat, vt tanti non ego causa mali.
Causa mali viola hęc: nõ abnuit ipsa: vidésne
Conscia pallenti prodit vt ore nefas?
Vi. Lęserit vtra vide: tu armata, ego prorsus inermis:
At pallore nefas prodo: quid ipsa rubes?
Ro. Armatam sentire cupis si plura lacessis.
Non scelus ore mihi, iusta sed ira rubet.
Po. Iamque sub hæc spinis armata rigentibus iræ
Impatiens Violam lædere visa Rosa. At-
-Paciferâ volitãs hinc inde Fauonius aurâ
Suauicrepis pacem suadet inire modis
Tunc illæ flexum placide caput acclinantes
Fœdera floridulis composuere labris.

D. Baptista in Eremo. *Ego vox, &c.*

EVTRAP. XXXI.

POETA. D. BAPTISTA.

Po. VLtor antri, quem te vocem?
D.Ba. Audin'? antrum reddit: vocem.

Funus piſcatorium.

EVTRAP. XXXII.

CHromidis extincti feralem ducere pompam
Littoris Adriaci piſcatrix turba parabat,
Æthera nigranti cum nox atrauit amictu,
Funereaſque faces cœlo ſuſpendit ab alto,
Sidereoſque ignes nitidis accendit in vndis.
Exanimes artus cymba poſuere feretro,
Nereidũque chori, lacrimanſq; argentea Tethys
Feralem ſubnixæ humeris vectare carinam
Certabãt Querulum prorâ ſubmurmurat æquor,
Alcyonumq; gemunt mœſto caua littora cantu,
Ora repercuſsâ radiant exanguia lunâ
Æquore nocturnum latè fundentia ſolem.
Littora iam ſubeũt Scopuli ſub fragmine corpus
Compoſitum, curuà portus in fronte locarunt;
Tutior vt feſſis miteſceret vnda carinis.

Margarita.

IDYLLIVM II.

NISVS, ET DORYLAS.

Ni. AVreus Idalios iam lucifer extulit ignes,
Pingit& Eous tremuli color ęquora põti:
Iam matutini volucrum per littora cantus
Dulcibus æquoreas mulcent garritibus auras.
Quin, Dorylas, leni dũ prouocat aura ſuſurro,
Tu quoq; littoreũ meditaris arundine carmẽ?

Do.

Do. Vnde mihi tenues ducant exordia musæ,
Nise puer? roseo cui non Pallantias ore,
Dictaue nocturnis argentea Luna quadrigis,
Et circumtacito famulantia sydera cœtu?
An ne greges memorem spumosa per arua natantes
Quātaq; se liquidis agitet gēs humida regnis?
Nulla mihi tenues ducent exordia musæ.
Ni. Carmen Erythræo quę deluet æquore gemmæ
Præbeat, æquoreo non dignior altera cantu.
Do. En age, conchigenas modulemur carmin gemmas,
Nise, sed alterna respirent laude Camœnæ.
Ni. Vecta pruinosæ per muta silentia noctis
Cynthia, gemmiferis innectit cornua sertis,
Lora nitent gemmis, gemmatos æreus axes
Temo rapit, biugesque trahunt iuga gemmea Tauri.
Do. Dum vaga nocturno conniuent sydera cælo,
Et vitrei tranquilla patent specularia ponti:
Squammigerum vulgus dum picta per astra vagatur,
Et superas gerit vnda faces, nam æthere pice
Tum mare flammiferi suspectans cæru Mundi,
Æmula sydereis reserat sua lumina flamm
Concha supercilium, candentes pupula ge mæ.
Ni. Innumeræ si quando maris longo ordine co chæ
Summa legunt, late niueo candore nitescun
Panditur obliquo qualis plaga lactea tractu:
Gemma mari sydus, cælo sua sydera gemmæ.

Do. Cernis arenoſo quæ ſidunt littore conchas,
Ambiat vt pauidas ſpumantibus vnda labellis?
Vtque verecundo reiectent oſcula motu?
Mulceat iratas, vultuque allectet amico
Ad choreas placido pacatus marmore pontus?
Iam faciles, iã prona vebit maris vnda volẽtes;
Feſtiuiſque choris tranquilla per alta vagãtes,
Arcano ſimulant trepidantia ſydera ſaltu,
Dum circumducti reſonat concentus olympi.
Ni. Cernis vt vndanti refluant ad littora fluctu,
Et pretioſa ferant rugoſis pondera cymbis?
Brachiaq; vt portus venientibus obuia pãdat?
Tale peregrinas lõginqua per æquora merces
Cũ reuehunt puppes, patrias labuntur ad oras,
Do. Tethyos vndiſonæ gremiũ cũ fluctuat æſtu,
Et tuba nimboſi fera prælia murmurat Auſtri,
Protinus hoſtiles occluſa caſſide gemmæ
Inter ſe infeſtis confligunt pectora conchis.
Obuertunt clypeos clypeis, campoque liquẽti
Algoſis hincinde ferùm concurritur haſtis.
Ni. Aſpice quam cælum fœcundo rore maritat,
Diductos vt fœta ſinus ad ſydera pandat,
Vtque maritales arridens Phoſphoros ignes
Præferat, & pleno ſtet pronuba Cynthia cornu.
Æquoreos Aurora toros fulgore roſarum
Spargit, odoratis aſpirans flatibus Euri.
Do. Interea nuptam gratantum læta ſororum
Turba minor facili certant ambire corona.
Ora patent riſu, tum candida corda recluſis
Pectoribus pandunt, ſynceri pignus amoris.
Ni. Aſpice dum feſſos emenſa nocte iugales
Soluit, & humentem tergit Latonia frontem,
Gemmiferam ſudore docet diteſcere lancem.
Do. Parte alià madidos cœleſti nectare crines

Ter, quater excutiens roseâ Tithonia dextrâ,
Hanc alit, in teneris quæ postulat vbera cunis,
Et materna leuem demittit vt oscula rorem.
Ni. Hæc vero, quam concha parens enixa tumenti
Viscere, mox clausi tumulauit mole sepulcri,
Infelix, vix orta graui iacet obruta fato.
Do. Sed veniet lustris interlabentibus ætas,
Piscantum cum capta manu se morte relaxet,
Regales vinctura comas, aucturáve sceptrum
Pondere, vel tyrias pretiosa grandine lænas.
Ni. At molli si colla fluat per læuia serto,
Aut tenerâ captiua tremens dependeat aure,
In noua se lactis mirabitur æquora vectam,
Et viua melius discet gemmascere conchà.
Do. Sed tibi quæ niueæ fulget decus addita dextræ,
Cur vomit hanc fuluo serpẽs intorta metallo?
An quia sic canibus, si vera est fama, marinis
Gemma caui tutela latet sub rupibus antri?
An quia cæliferi sic angues mala parentis,
Fuluáque Phryxei seruarunt vellera dorsi?
An potius iucunda suus corrumpit amaror?
Ni. Vt lubet, at fessæ iam contrahe vela carinæ,
Et modo laudatas venemur in æquore gẽmas.

Iuda osculo filium hominis tradis?

EVTRAP. XXXIII.

Perfide, tun' ausus, bisseni infamia cœtus,
Iungere diuinis impia labra labris?
Nec fuit æthereo contortum fulmen ab ore,
Dura potens animi frangere saxa tui?
Fregisset; sed dira tuo dum vincla magistro
Nectebas, animus tunc tibi nullus erat.

Aue Rabbi,& osculatus est eum,

EVTRAP. XXXIV.

Orte quid efficies, si fers fera fata salute?
Oscula si feriunt, vulnera quid facient?

In eodem argumento.

EVTRAP. XXXV.

Icccine diuus Amor falsâ sub imagine Amoris
Proditur, & fictâ vera salute salus?

Ars mira pictura.

EVTRAP. XXXVI.

Vid non artifici tentat solertia curâ?
Ora coloratis animat pictura venenis.

Equitis Federici Zuccari Tabula,

In qua Christus columnæ alligatus.

EVTRAP. XXXVII.

Armoreæ quæ vincla ligant sacra membra columnæ
Lumina contuitu, corda stupore ligant.
Ac se forte etiam tam viui corporis artus
Moturi, vinclis ni premerentur, erant.

Quid

Quid loquor? (artificis proh mira potentia dextræ?)
Vincla premunt, artus se tamen arte mouent.

D. Symeon ad Iesum infantulum, quem in vlnas accepit.

EVTRAP. XXXVIII.

DVm, mi Deus, fulgurantes
Ore risus aperis,
Et suauiolum petenti
Mî labella porrigis;
Mens extremas fugitura
Oris oras attigit,
Iamque abisset; at in vitam,
Dum periret, incidit.

In Christi Circuncisione mater lacrymans.

EVTRAP. XXXIX.

MIraris, mea vita, oculos me ferre madentes,
Dum tuus immiti vulnere sanguis abit?
An tu non mea lux, an non mea pupula, nate, es
Qui mihi lædatur pupula, nec lacrymer?

EVTRAPELIARVM POETICARVM,

Liber Secundus.

Mariæ infantulæ præsentatio, &c.
Oculi tui columbarum, &c.

EVTRAPELIA I.

ANNA. SACERDOS.

An. HAnc venustulam verendo
Conde sinu pupulam,
More auito regnatori
Offerendam cœlitum.
Sac. Vbi agnellus aut columbę?
Vbi munus turturum?
An. Ipsa pupula est columba.
Neu te lusum dixeris,
Hosce tantum vide ocellos,
An non hi columbulæ?

Ex Epistolis Sacrarum Heroidon. II.

ARGVMENTVM.

Virgo Alexandrina (narrant pluribus sacræ historiæ) cui fama nomen fecit Lucilla, vt iuuenem amatorem ab se amoliretur, sibi ipsa effossos ad eum misit oculos, quorum ille flagrabat amore.

Addidit

Addidit oculis has literas Poëta.

LVCILLA CHALASTRO.

Aeternā tibi nostra ferant hæc scripta salutē,
Et memor vt nostri, sic memor esto tui.
Si qua perexiguo fugiet te litera tractu,
Lumen habes, nostræ lumina frontis habes.
Vidimus obscœni cæcum te lumine amoris,
Et tua te cæco credere fræna duci:
Ne trahat in præceps temerarius axis habenas,
Lumen habe, nostræ lumina frontis habe.
Hæc tibi munus habe, quæ tam formosa videtur,
Qui tibi visa tamen, si modo cæcus eras?
Visa tamen cepere tuum meā lumina lumen.
An cum visa tibi sunt male, cæcus eras?
Mens tibi rapta meos oculorum insederat orbes;
Lumina dum mitto cor tibi reddo tuum.
Torrida amore meis inhiat tua pupula ocellis?
En licet è gemino pellere fonte sitim.
O nimium validæ miseranda incendia flammæ,
Si neque sub gemino flumine victa cadent!
Hoc in vtroque tuam speculabere fonte figuram,
Inspicies culpæ crimina forte tuæ.
Sydereo nobis oculauit lumine frontem
Cum Deus, & viuas pinxit in ore rosas,
Nostra tibi voluit, diæ vestigia formæ,
Panderet authorem condita forma suum.
Forte sed erranti dum se meā lumina gyro
Iactant, erroris causa fuere tui.
En subeant pœnas natiuâ sede reuulsa,
Firmáque sistendi sint modo causa tui.
Cuspis Achilleo veluti contorta lacerto,
Sic tibi dent oculi vulnus, opemque mei.

Quod

Quod si forte omnem subeunt tua lumina culp
Meque negas tanti criminis esse ream ;
Proxima sunt oculis luitura piacula labem:
Ex oculis oculos diluet vnda tuos.
Sæpe suum lumen dum frons inhonora recondit
Innumeras aperit mens oculata faces.
Qualis vbi cum fratre latet Latonia virgo,
Innumeras aperit nox oculata faces.
Tu tamen hoc videas, ne te tam cæca cupido
Corripiat, tenebras néve sequare meas.
Cætera, si liceat, sis cæcus; id excipe tantum,
Exemplo cupias cæcus vt esse meo.
Diuus amor nobis plaudentibus astitit alis,
Dum premeret dulcis lumina nostra sopor.
Ille mihi æthereo traiecit pectora telo,
Hausit, & oppositâ lumen vtrumque face.
Sat tibi si largo tabescant lumina fletu.
Nos oculos, lacrymas tu mihi trade tuas.
Sit ne meis tua cara salus Chalasyre, medullis
An dubitas, oculis si mihi cara magis?
Te quoque sollicitat nostri si mutua cura,
Sit tibi nulla mei, cura sit vna tui.

Epistola III.

LVCILLÆ CHALASYRIS.

VT mihi ceratas roseo puer ore tabellas.
Attulit, & cara verba notata manu ;
An tibi vulnifico perarata est littera telo,
Dixi, Amor, & tremula cera liquata face?
Vtque oculos vidi paterâ gemmante repostos,
Et gemmam gemmas contumulare tuas;
An, puer, è cœlo, dixi, cratêra tulisti,
Aurea cui denâ sydera luce micant?

Pro

Protinus impacto disrupi vincula dente,
  Et caruit lacrymis littera nulla meis.
Ad tua mox geminum conuertens lumina lumē,
  Talia, singultu concutiente, dedi.
Vos ne ego contueor tenebrosa condita nocte,
  O desideriis nidus, & esca meis?
Lumina, vos tueor stellantibus æmula gemmis,
  Nec mea supremâ lumina nocte premo?
O nitidos flores, rosei quos hortulus oris
  Nutriit, & duro messuit vngue manus,
Quo tam formosam violastis crimine frontem,
  Vt vos tam diro dederet exilio?
Vos ne mihi quondam statio placidissima portûs,
  Iactarent validi cum mea corda Noti?
Nunc mihi feralem vicino lumine flammam
  Sufficite, & nostri funeris este faces.
O tantum annuerent nostris pia sydera votis,
  Vos sinerent nostri cernere fata rogi!
Heu dolor! infandi genus heu miserabile lethi!
  Ante oculos moriar, nec tamen aspiciar.
Hausimus è vobis oculis sitientibus ignem:
  Vos modo de lacrymis pocula habete meis.
Hæc ego voce dedi singultibus interruptâ,
  Quæ dederat magno mixtus amore dolor.
Tu vero, Lucilla, meo medicamen amori
  Lumina quæ mittis, vulnus, opem ne feres?
O vtinam nostro sint apta medela dolori,
  Si procul his perij, num prope sanus ero?
Cæcus eram, fateor; sed nostri lumina vultus
  Abstulerat vultus sydus vtrumque tui.
Hæc tibi dum nitidâ radiarent lumina fronte,
  Vrere non solos eualuêre viros,
Ast amor ipse tui sensisset vulnus amoris;
  Sit tamen haud sensit, lumine captus erat.

Lumina debueram mihi vindice vellere dextrâ;
Sed mihi fletus erit quod tibi dextra fuit.
Quanquam oculos (mihi testis amor) tua dextera adacto
Dum trahit vngue tuos, extrahit illa meos.
Ergo tibi meritas misso pro munere grates,
Quas, Lucilla, potest reddere lingua refert.
Vt vero nostris non sis infixa medullis,
Nostra salus ipsis cui mage cara oculis?
Hoc nostros est velle, tuos me spernere ocellos,
Vel cum nulla mei, cura erit vna tui.

D. Lucia elucificata.

EVTRAP. II.

Vetus Poëtæ proditur sententia
Semet exoculasse physicum, Democritum,
Malis bene esse ne videret ciuibus,
At se virago elucificauit Lucia,
Bonis male esse ne videret à malis.

D. Magdalena prædatrix præda.

EVTRAP. III.

Magdala, mortales quib' illaque ârat amãtes
Ausa Deum passis illaqueare comis,
Dum iacit auratos sacra in vestigia casses,
Prædatrix prædæ præda fit ipsa suę.

Eadem peccatrix piscatrix.

EVTRAP. IV.

Quid faciat vin' scire secus vestigia Christi
Magdala demittens lacrymarum in flumina (crines?
Piscatur veniam.

Ex

Ex Epistolis Sacrarum Heroidon. IV.

ARGVMENTVM.

D. Dorothea capite pro fide in Christum plectenda, prædicarat se mox in amœnissimos hortos receptum iri, in queis sine hyemis (quæ tunc sæuiebat) iniurijs perpetua erat veris temperies Autumni iuncta fœcunditati. Ex astantibus Theophilus flores, ac poma ex eo horto iocose illam poposcit. Virgo missuram se recepit. Obtruncatur: mox Theophilo cœlestis puellus à Dorotheà missus adstitit cum pomis, ac odoribus in calathisco, cui & hanc epistolam addidit Poëta.

DOROTHEA THEOPHILO.

Accipe brumali promissos tempore flores,
  Iunctaque puniceis lutea poma rosis,
Immemores nos esse tui ne fortè putares,
  Quos modo diuini flaminis aura beat.
Me licet vberibus manans alat hortulus vndis,
  Flumine lethæo non tamen ille madet,
Æternum spirant hîc omnia veris honorem,
  Pictaque perpetuo flore renidet humus.
Hic nitidæ tranquilla patet clementia lucis,
  Hic amor æternæ fulgurat igne facis,
Palmifer æthereos hic lucus opacat amantes,
  Læta triumphanti carmina voce sonant.

Dum-

Dúmque suo volucrum sociant examina canti
 Inter odoratum sibilat aura nemus,
Fons micat in medium nitidis argenteus vndis
 Plurima labentes protegit arbor aquas.
Vndique pubescit viridanti ripa smaragdo:
 Aurea gemmifero fulget arena vado.
Læta coloratos ducens Thaumantias arcus
 Pingit olympiacæ limina prima domus.
Æternos Aurora gerens in fronte rubores
 Peruigil auratas excubat ante fores.
Intus inaccessâ radiant penetralia luce:
 Intus inaccessum lumina numen habent,
Hic me cum primum felici funera sorte
 Libratam pennis exposuere suis,
Hos tibi brumali decerpsi tempore flores,
 Iunctaque puniceis lutea poma rosis.
Armati si forte rigent in cuspide flores,
 Dextera non tales,cum mea legit,erant.
Scilicet hunc vestro traxerunt orbe rigorem.
 Talia pacatum non parit arma solum.
Prima parens vetitos ni carperet arbore fœtus,
 Terra parens vllis non dabat vlla rubos.
Ast vbi nec tutos viderunt arbore fructus,
 Vallarunt timidas spicula nata rosas.
Me quoq; ceu rapido correptum turbine florem
 Mors violenta plagis intulit Elsiyis.
Et rosa nos fuimus proprio rubefacta cruore,
 Spinaque lethiferi militis ensis erat.
At tu nunc habeas,nostræ libamina mensæ,
 Floridulis rorem quem damus in pateris,
Pasce famem pomis,spiramina naris odore,
 Flore colorato lumina,rore sitim.
Aurea luteoli viden' vt te pupula floris
 Purpureis cernat septa superciliis,

Et quaſi de lacrymis cœleſti rore madeſcens,
  In lacrymas oculos prouocet ire tuos?
Arida cum pomis vaneſcet gratia florum,
  Ni lacrymis madeant munera noſtra tuis,
Crebraque ni tepidis foueant ſuſpiria ventis,
  Languida cum pomis gratia floris erit.
Cum matutino deſudant vda ſereno
  Roris alunt teneras ſydera lacte roſas.
Et tua frugiferis virtutum florida ſertis
  Nectare cœleſti pectora numen alet.
Vtque roſas circum volitantes oræ ſuſurro
  Florilegæ carpunt pabula mellis Apes;
In te non aliter ſuperi labentur Amores:
  Pectoris arcanos tu modo pande ſinus.
Sis rubor hic florum venturi præſcius imbris
  Qui tibi turgentes irriget vſque genas.
Felicis ſint poma rubens Aurora diei,
  Quem tibi diuinæ gratia lucis aget.
Cernis odoratos vt flos diducat hiatus,
  Prodat & arcanos voce ſilente ſonos?
Multifidiſque canat foliorum turba labellis
  Forma ſit authoris quam ſpecioſa ſui?
Flos tibi diuini monimentum pandit Amoris:
  Aſpice vulnifica cuſpide tela gerit.
Vndique purpureas foliorum en explicat alas,
  Et iacit ardentes purpura viua faces.
O tibi ſic telo diui traiecta timoris
  Ægra ſalutifero corda dolore gemant!
O tibi correptis cœleſtis flamma medullis
  Pectora vitali concremet ima rogo.
Nex ceu ſpina mihi florentes attulit horas,
  Cinxit & æternis tempora noſtra roſis.
At vos, in roſeis queîs ducitur hora corollis.
  Credite poſt florem ſpinea ſerta manent.

Dum licet incautas procul hinc auertite dextra
Subdola sub molli vipera flore latet.
At tu, seu stygio moliris ab hoste triumphum;
Accipe victrici debita serta comæ.
Siue iuuat verâ pro religione cadentem
Stare, damus tumulo florea dona tuo.
Plura darem; nostros sed mox delatus in horto
(Nec mihi mens fallax) hic tibi plura leges.

Iunctus Veri Autumnus.

EVTRAP. V.

THEOPHILVS, ANGELVS

The. FOrmose mi puellule,
Vnde, rigente brumâ,
Eburno geris calatho
Hæc poma, flosculosque.
An. Autumnus vbi frugifer,
Brumâ rigente procul,
Æterno Vere floridus
Fert poma, flosculosque.
The. En Ver in flore video,
In pomulis Autumnum.
Hic vna Ver pomificat,
Florescit hic Autumnus.

Iesus lactens.

EVTRAP. VI.

TVmentes oculos lactentis in ora puelli
Declinat tacito fixa dolore parens.

Ger

emmaq; per niueas dum voluitur vda papillas,
Mixta puer lacrymis lactea dona bibit.
c tibi, Virgo, sinus lacrymantur, & vbera lactant,
Vbera ceu frontis, lumina rore Deum.

Idem.

EVTRAP. VII.

VIrgineo, Diuine puer, de pectore pendes:
Ex oculis pendet saucia Virgo tuis.
la tibi niuei mortalia pabula lactis
Sufficit; æthereas sufficit ipse faces.
la tibi vires infert; tu, nate, parentis
Lac trahis vberibus, cor rapis ex oculis.

Idem.

Qui pascitur inter lilia, &c.
Ego lilium conuallium, &c.

EVTRAP. VIII.

PVpule, virginei
Sinus inter Lilia
Instar agni pasceris.
Idem es virgineæ
Suaue vallis lilium,
Viuum nempe lilium
Viua pascunt lilia.

Ad Christum vulneratum & cruentatum.

EVTRAP. IX.

VVlnera mille tibi: mihi sint, rogo, lumina mille.
Flumine mi fletus, ceu tibi ságuis, eat.

Si

Si tamen haud tanto dignaris corda dolore,
Sit mihi sit saltem non doluisse dolor.

Christus infans in præsepio, D. Amoris aucupium.

EVTRAP. X.

DIe, qd in stabulo latitans, Amor oculis alas?
Quid iacet horrenti pupulus ille toro?
Quid lacrymæ, teneróve notat vagitus ab ore?
Ah video; carâ nectitur arte dolus.
Scilicet implicuit rigido puerilia fœno
Membra velut casses aucupis instar Amor.
Illicit & planctu pro dulci in retia cantu:
Pellicit ad lacrymas, elicit inde faces.

Rediuiuo Christo Deipara.

EVTRAP. XI.

NAte, triumphato dum te mihi reddis Auerno,
Caráque diuinis oscula libo genis,
Deficio prope victa tui dulcedinè amoris;
Vitáque in amplexu mors mihi penè fuit.

In vinosum.

Doliaris vita. Prouerb.

EVTRAP. XII.

QVid Biberium Meronem
Dente roditis canino?
Nil est illo mago frugi.
Vitam ducit doliarem.

In hostes Musarum.

EVTRAP. XIII.

THYRSIS, SATYRVS.

Thy. SVper silonicapero
  Vibrissa speromentus
Fœtenti ab ore enuntiat:
Vatésque, Apollinémque, Aonidásque
Ceu fœta nugis nomina,
In malam rem pimplæis
Præcipitanda ? rupibus.]
Id fama vatis auribus
Satyropei admurmurat:
Is ima asylo saucius præcordia
Imperium Diris caput diris deuoues;
Repente fœdo sacra lues vlcere
Exedit os sacrilegum,
Totósque passim populata vultus
Immunes liquit oculos. *Sa.* Ne scilicet
Deesset quod coruos aleret.

Fortis vt Mors dilectio.

Ex Epicodramate Authoris.

CHOREA I.

VIuæ Mortis instar Amor.
  Flamma rogalis facula Amoris.
Vbi cogitur amantum
Alter abire,

Alter

Alter abire,
Cogitur dissidio.
Robore pari, paribus Amor
Morti pugnat spiculis.

Volitantes armat armos
Leuis vterque remige pennæ:
Illa falcem, ille facem,
Fata minantem,
Corda cremantem
Sæuis rotant dexteris
Rudis hic primis, illa supremis
Alitur suspirijs.

Ima summis æquat Amor.
Amor honorem, honor Amorem
Dant se pari pessum vice.
Gemmea rudi
Sceptra ligoni
Æqua Mors, mapalibus
Ditia parcis culmina regum
Diro iungis lûdicro.

Pallet amans: moribunda
Prope volanti mortis ab vmbrâ
Ora pallent. Mors, & Amor
Illa senectæ,
Iste doloris
Frontem rugis exarant.
Languidus æger æstuat, ægrius
Languet amans æstibus.

Mors ferali caute cassos
Lumine vitæ collocat artus:

Viuæ

Viuæ mortis instar Amor
Lacteâ amici
Pectoris vrnâ
Cor amantis tumulat.
Amor excordes docet amantes,
Et amentes degere.

Mors supremi nube somni
Cœca natantes condit ocellos,
Et amicas amor frontes
Fulgure facis,
Fulmine teli
Cæcus elucificat.
Nitidos Christi Magdala vultus,
Quos tuetur, quæritat.

Cæca in hero quęrit herum.
Procul ab ore languet amato,
Propè videt quem non videt.
Pectore corda,
Lumina fronte
Herus olli abripuit.
Iacet exanguis ore, colore,
Habitu, silentio,

Sed silenti prædicat ore:
Viuæ mortis instar Amor.
Adde vocem funeralis
Tu silenti silex antri.
Ecquid reris dedere
Cor amori? *Echo.* Mori.

In Deiparæ natalem Diem.

Quæ est ista quæ progreditur quasi Aurora?

EVTRAP. XIV.

Ad Auroram.

Dic, Aurora, tam rubentem
Ore geris purpuram,
Quàm nitentibus labellis
Hæc Marilla purpurat?
Tam ne tibi serenatâ
Fronte micat lucifer,
Vt gemmeolis ocellis
Hæc puella fulgurat?
Velas caput tam decorum
Flauo nubis vellere,
Vt aureolis capillis
Hæc pusilla rutilat?
Dic, Aurora: gere partes
Iudicandæ, & iudicis.
Sed dum loquor vanuisti.
Fuga victam arguit.

Christi infantis vagitus.

EVTRAP. XV.

Dum vagis non sola tuæ præcordia matris,
Sed mollire tuo saxa dolore potes.
Antra piis vicina gemunt miserata querelis.
Vah tua lingua sonat, ah caua saxa tonant.

Diu

Diua Lucia, Catharina Senensis, Apollonia, Agatha, Euphemia, Magdalena, D. Amori è propriis cruciatibus munera conferunt.

EVTRAP. XVI.

Nunc Chorus vniuersus, nunc singula canunt.

Ch.vn. Accipe non vnum non vno è corpore munus.
Lu. Lumina. *Ca.* cor. *Ap.* dentes. *Ag.* vbera. *Eu.* labra. *Mag.* comas.
Ch.vn. Seu gẽmis te serta iuuãt, seu flore corollæ,
Serta tibi, ei flores munera nostra dabũt.
Lu. Sapphiros oculi. *Ag.* turgẽtes vbera cõchas.
Ca. Cor pelagi baccas. *Mag.* aurea texta comæ.
Eu. Purpureis carpes rubicunda coralia labris.
Ap. Sertaque gemmanti candida dẽte leges.
Lu. Hyacinthos oculi. *Ap.* cãdentes lilia Dẽtes.
Ca. Cor ruris baccas. *Mag.* spicea serta comæ.
Eu. Purpureas carpes rubicundo ex ore corollas.
Ag. Et gemina vberibus lactea poma leges.
Ch.vn. Quin etiam si fortè tibi detriuerit arma
Vsus, & imbelles iusserit esse manus;
Lu. Tela oculi. *Ma.* crines torquentem spicula neruum.
Eu. Curua arcum, rutilas rubra labella faces.
Ca. Cor pharetrã. *Ap.* dentes acuẽda ad spicula (cotes,
Ag. Vbera de molli marmore scuta ferẽt.

Christi delatio in Ægyptum.

EVTRAP. XVII.

TEmpus erat seras cum Phœbus duplicat vmbras,
Suscitat,&primas Hesper⁹ axe faces.
Fessa sub annosa consederat ilice Virgo,
Dum peteret Pharij barbara tecta soli,
Tristior ora tuens pendentis ab vbere nati
Ingemit, ac tales soluit ab ore modos.
Hiccine nocturnâ dulcis mea vita sub vmbrâ
Degere,an incœptum vis peragamus iter ?
Pro puero, peragamus, ait Iosephus:abibit
Nox procul acta ; tuo sol iacet ecce sinu.

Lacrymæ.

ELEGIA I.

HVc ades ô madidis elegeia tristis ocellis:
Carmen erũt lacrymæ flebile carmẽ amo.
Da mihi tranquillo rorantia lumina fletu :
Dissona sunt siccis tristia verba genis
Nectare tam dulci mortalia corda madescunt
Dum lacrymæ sensim mœsta per ora cadunt,
Vt Deus astrifero cœli descenderit axe,
Vt sua flebilibus corda rigaret aquis,
Ille Bethaniadis fatum miseratus amici
Fleuit,& occasus gens solymæa tuos.
Vos lacrymæ fontes, dios vbi corripit ignes,
Extinguitque tuas mens,Erytina,faces:
Ad vos lethali culpæ traiecta sagittâ
Aduolat,& stygium pectore virus agit.

Vobis, dum geminâ fingunt vos lumina conchâ,
Cedit Erythræi candida gemma vadi.
Si quando iratâ molitur fulmina dextrâ
Omnipotens veſtro frangitur ira mari.
Vt Venus Ægæo,veſtris ita ſurgit ab vndis
Diuus amor:lacrymis pabula lactis habet:
Dant puero cunas,& paruas lumina cymbas:
Labitur, & placidi littora cordis adit.
Per vos,occultæ nitida vt ſpecularia mentis,
Quamlibet arcani pectoris ima patent.
Vos oculi roſeis fundunt vt verba labellis,
Et taciti partes multa loquentis agunt.
Per vos, contractæ ſurgunt vbi nubila frontis,
Et ſubitus tepidæ labitur imber aquæ,
Picta ſerenatis intermicat Iris ocellis,
Filia mœſtitiæ, nuntia lætitiæ.
Tollunt ſe veſtro vernantibus ardua ramis,
Et noua virtutum germina rore virent.
Scilicet hoc ignes animorum temperat imbre,
Dum ſua diuinus ſpicula cudit amor.
Cor puteus, geminis oculorum ducitur vrnis,
Quæ leuat æternam nectaris vnda ſitim.
Felix turgenti reſolutum lumine flumen,
Dum labra,dum malas,lutea mala rigas
Purpureus viuo dum te vehit alueus oſtro,
Sunt tibi flauentes aurea ripa comæ.
Aſpice, nos lacrymas quicquid natura coërcet,
Quicquid habet tellus,quicquid &aſtra,docent.
Montanæ cautes,teneróque virentia muſco
Guttarum gelidis fletibus antra madent.
Flumina gramineas curſu lambentia ripas
Deuoluunt mœſtis Naiades ex oculis.
Flent Phaëtontiades,flet pallida Phyllidis arbor
Balſamáque,& ſciſſo myrrhea virga libro.

Vitis, vt incuruo deiecit brachia ferro,
  Luget; & è grauido palmite gemma tumet.
Cana iugis verno glacies cum sole liquescit,
  Fert abitura sui signa doloris hyems.
Aurea luteolo dum se Tithonia vultu
  Exerit, & roseos luce coronat equos,
Ridet; at in risu lachrymas ex ore cadentes
  Excipiunt molli roscida prata sinu,
Vos etiam largos mea fundite lumina riuos
  Dum licet, ac nondum vos premit atra dies.
Hoc Acherontæas restinguite flumine flammas.
  Hæc sata sint, læta est vnde petenda seges.
Sint lachrymæ nostro gemmata monilia collo:
  Hæc micet in digitis lucida gemma meis.
O mihi tot madeant, oculis quot fulget olympus!
  O mihi: sed lachrymæ dicere plura vetant.

Risus.

ELEGIA II.

Bas rubicunda fores Aurora recludens
  Ridenti nitidum prouocat ore diem.
Purpureas Zephyris placide crispantibus vndas,
  Sub tremula ridet cœrula luce Thetis.
Multiplices florum verno iam tempore risus
  Fundit odorifero Flora benigna sinu.
Occidit in risu, croceæ sub tegimine nubis
  Dum sol occiduis lumina condit aquis.
Consociant auræque suos, lymphęque cachinnos.
  Ingere lęta tuos tu quoque, musa, iocos.
Ite, quibus fatuo lasciua licentia risu
  Soluit in obscœnos ora remissa modos:
Ite: dolor vobis post gaudia nascitur hæres.
  Innocuos risus nostra Thalia canit.

Mater vt allisit puerilibus ora labellis,
  Innocui risus excutit inde faces:
Præcipue si quando sinum titillat,& alas;
  Ludit & in tenero corpore blanda manus.
Tunc licet vndanti pueri mens ebria amore
  Pectora destituens ora suprema petat;
Haud tamen expirat: namque ipso in limine vitæ
  Præcludunt subitæ gaudia mortis iter.
At si turgidulos nati plorantis ocellos,
  Mœstaque turpantis viderit ora parens,
Porrigit ostrino ridentia mala colore:
  Protinus arridens arripit illa puer.
Dumque hilaris versatque manu,vultuq; renidet,
  Ora gerit pomi picta rubore sui.
Pulcra quidem facies,sed tum pulcherrima risus,
  Fletibus humentes cum maduere genæ.
Qualis vt æquoreis nitidum caput extulit vndis
  Lucifer,aspectu lucidiore micat.
Sępe (quis hoc credat?),ridenti lumina fletu
  Læta madent,lætus ridet in ore dolor.
Pullulat,vt felix fecundo funere Phœnix
  Risus ab extremæ funere mæstitiæ.
Purpureis cunasque locat,nidumque labellis:
  Educat hunc blandis Gratia suauiolis,
Delitiæ lususque leues hilaresque lepores
  Huic agitat socios,turba iocosa choros.
Nunc oculos,alternanti nunc ora volatu
  Insilit,vt variæ brachia frondis auis.
Nuncque supercilij,roseo nunc oris ab arcu
  Callidus occultà cuspide corda ferit.
Gratior interdum tremulis scintillat ocellis,
  Et iacit è tremulo fulgure fulmen Amor.
Luteolis cum blanda patet caua fossula malis,
  Risus in hac paphiæ delitet instar Apis.

Ille genas puppi blandè ridentis ocellat,
Retia sub teneris occulit ille rosis.
Ille graues animi tenebras, noctemque resoluit,
Et procul obscuræ nubila frontis agit.
Ille docet molles præcordia inire choreas,
Crebraque subsultu corda micante quatit.
Floridulos pingit, ceu prata nitentia, vultus:
Ille rosas niueis inserit areolis,
Oraque quæ cunas dederant, dant molle feretrũ,
Flammeolisque locant busta, rogumque labris,
Hic mihi supremo tumulati in funere risus
Ludicra ridentem conde Thalia chelym.
Vos, Elegi, ridere nefas miserabile carmen:
Monstra sed ad risum vos tamen ista decent,

Christi à Matre ad necem discessus.

EVTRAP. XVIII.

Vox vbi, Virgo vale, maternas perculit aures,
Rettulit illa nihil, ni, mea vita, vale.
Natus abit, labentis abit tum vita parentis.
Respicit, & languens sustinet ille latus.
Mox vbi, vitali remeante in membra vigore,
Redditur hæc vitæ, redditur ille viæ.
Heu miseranda parens, tibi vitam linquere vitam
Attulerat, vitam reddita vita fugat.

Idem.

EVTRAP. XIX.

Deipara loquitur.

Nate, an abis? Morior. sed sensu fixa doloris
Me tamẽ, heu, vitam ducere corda probãt.
Viui-

Viuimus,an morimur? viuę an spectacula mortis
Nec satis exanimis,nec bene viua gero?

Idem.

EVTRAP. XX.

Abat quò patris mandata suprema vocabant
Christus materno è pectore corda trahēs.
Sensit id infelix Virgo,dicturaque nato,
Cor mihi redde,fuit;sed sine corde fuit.

Idem.

EVTRAP. XXI.

ANte necē cor,nate,tuum cū matre reliquis:
Scilicet hoc prius est,quàm moriare,mori.

In noctem Christi Natalem.
Nox sicut dies illuminabitur.

EVTRAP. XXII.

QVid ni diem nox datura
Verum solem paritura?

Christus in Cruce.
D.Amoris aucupium.

EVTRAP. XXIII.

ARbore funereâ laceros Christi explicat art*,
Et latet in lateris vulnere dius Amor.
Vt Christi mens si qua pio librata volatu
Incidat in plagas,sentiat esse plagas.

ARGVMENTVM.

Bibiana Perneſtana Franciſci Gonzagæ Caſtillionis Principis uxor, accepto de dubia mariti ſalute nuntio, nudis, & cruentis iuit pedibus ad Deiparæ templum, cui nomen à roſa.

IDYLLIVM III.

QVã læti colles nitidas vere frontes
Ad liquidum Benaci comunt ſpeculũ,
Citrea auratis ſylua diues pomis
Lymphas obumbrans, viridante clypeo
Igneos Phœbi procul arcet arcus,
Magnanimus hic heros gentis decus
Gonzagæ, cui vicinæ parent arces,
Venaticos labores & curarum
Algentibus leuabat auris pondera.
Cum prope obiecta collium
Cliuoſa videns dorſa ſuſpirauit.
Iubatus Titan radiis dum medios
Morari curſus, & anhelos viſus
Æſtus lenire dulces ad querelas.
Colles, dumoſi colles, & fragoſæ
Montanæ rupes, vos ne fuſo (heu dolor!
Heu dura pij monumenta Amoris!)
Fuſo ne vos cruore
Sparſit, quam mihi paribus
Iugarat Amor tedis?
Cum læua ferens murmura
Olli me ferro ſaucium

Incertæ

Incertæ rumor auræ susurrauit.
Teneros illa tum nudata pedes,
Roscida ocellos, decolorque vultus
Vestras per cautes iit, quâ scrupofi
Templa recludunt calles, templa magnę
Cœlitum matri quæ dicauit fausto
Rosarum nomen omine.
Crinibus aurum, adamantas oculis,
Pyropos pede saucio
Fundebat illa meæ
Tot vna vitæ pretia.
Ceu flauis æstas crinibus,
Nimbosis hyems oculis, cruentis
Ver roseum vestigiis, tergemino
Insignis ibat tempore.
Aureo talis iubare
Crinita fundens gemmeos
Aurora rores, æquora,
Celsásque frontes collium
Ostrino pingit fuco.
Formosus in exangui
Nitebat ore dolor: madidantes
Flectebant astra ocelli.
Tum sic effari: En agite cruentis
Rorate, pedes, lacrymis.
Oculis este pares, & dolori
Tributa meo soluite.
Vir, meæ vires, meum cor, heu saucius,
Exanimisque iaces: corde saucio
Quidni mi cruor emicet?
Te superante lubens hic exanguis
Victima amoris concidam.
Noster hic sanguis, ni me vota fallunt,
Incolumem vel mihi te reponet.

Exanimem vel tibi me componet.
Rigatæ meo crescite eruore
Frondosæ comis arbores.
Tuq;,Amor telum,calamósue alarum
Cruore tingens,duras
Inscribe cautes,& venturis meos
Saxa dolores eloquantur sæculis.
His plura gemens,laceros
Citabat illa pedes,
Vulnera pedum cordis addens vulneri,
Vulnera pedum cordis temnens vulnere.
Rosarum ad delubra refulentum
Signabat iter.Teneras
Calcare rosas,aut rosarum osculis
Impressa putes niueis
Labella plantis inhærere florea.
Eunti pedes herbulæ
Argenteo dum rore luunt,rutilas
Rependit illa gemmas.
Nitidi calces,ceu marinę conchulæ,
Ostro madebant Tyrio,
Flucticoloris herbido
Prati labentes æquore
Punicei liquebant
E vino fontes ebore.
Lactea puris,& spinarum nescijs
Manabant rosis lilia.
Calidæ ætnæis pares niues niuibus
Liquidas vomunt flammulas.
Ignea ponè pedes lucet semita,
Sydereo cui lacte cedit candicans
Orbita Olympi.flammæ adhuc superstitis
Agnosco,adoro,exosculor vestigia.
Marmoreis è plantis

Scin-

Scintillas, Amor, excutis;
Viuaces vnde tibi ignescunt faces,
Queîs mea calent pectora.
Tenerum marmor, & fodinæ mobiles,
Per iuga senta collium tam nobiles
Prodigiis carbunculos
Hinc tibi plena abunde
Ditescat, Amor, phâretra.
Nudo sub gradu tellus
Superbit purpurantibus
Vestita gemmis, & regali murice.
Formosi pedes, meæ.
Tanti ne vitæ quidquid est, vt vobis
Vitalis humor effluat?
Eheu meus è vestro
Vulnere sanguis abit.
Ah duræ nimis diræ nimis cautes,
Tam pio nondum mites
Mollescitis liquore?
Sed forte dum gemellæ
Oscula plantæ pangitis,
Exulcerant tenellam
Aspera labra cutem.
Tędiferi puelli,
Gens hymenæa, Amores,
Seduli alarum molles
Sternite eunti plumulas,
Per gramina sanguineum
Legite, vt Apes, rorem. Ad cruentas
Tela læuate cotes.
Heu saga mitis, magico
Quæ nuda pedes ritu cœlum trahis,
Tuus mi cruor flectere adamantinas
Par-

Parcarum colos valuit,
Amica cœlo Siren,
Quæ lacteis innixa pedum ſcopulis
Purpureum per æquor
Flebili Diuos cantu
In tua vota rapis.
Prouida pugil tacito
Exuta pedes gradu in me ruentem
Ruis in mortem,& auerſam ſubruis.
Incondita venatrix.
Artis ab arte negligens,
Comarum caſſes lacerata, fractæ
Madidæ frontis arcu,
Sanguineo fucata pedes minio,
Amoris hinc,& hinc doloris gemino
Stipata latus carulo,
Tantoſne per labores
Venare mi ſalutem ?
O pectoris præcordia
Prædata mei! Dolituro plura--
--Venaticum ſtrepente cornu claſſicum
Curas abrupit. Dulcea mari nuper
Præda doloris mox prædator proſilit.

EVTRAPELIARVM POETICARVM,

Liber Tertius.

Rosa Deiparæ annuens.

EVTRAPELIA I.

Virgo parens roseum
Allocuta flosculum,
Vnde tibi regiæ
Honos,ait,purpuræ?
An ne meus indidit
Hanc tibi puellulus
Purpurante genulà?
Vix hæc Virgo: flosculos
Leuis aura compulit:
Tunc inflexo vertice
Rosa verbis annuit.

Verecunda pueruli Iesu modestia,

EVTRAP. II.

Nocte vigil intempestâ
Astra puer intuens
Assidentem compellauit
Ore matrem blandulo:
Ecquid syderum nitore
Scintillante pulchrius?

Fron

Fronte geris quæ serenâ,
Mater ait, sydera.
Tum puellus verecunda
Ora pingens purpurâ,
Nocte visus intempestâ
Os Auroræ pandere.

Auræ captatio.

EVTRAP. III.

MONTANVS, THYRSIS.

Mon. Vid, ô lente, sub vmbrosâ,
Thyrsi, iaces populo?
Thy. Tibi frondes ventilatis
Eloquantur foliis.
Mon. Vidi: vana popularis
Captas auræ flamina.

Mœsta Pietas,

In funere Leolazari Halleri Placentinæ arcis præfecti.

EVTRAP. IV.

POETA, PIETAS.

Po. Vę laceris turbata genis matrona capillis,
Pectoráq; impacta tundis aperta manu?
Pi. Sum Pietas, orbata meo quæ funus alumno,
Et mihi supremas exequor inferias.

Po.

Po. Quid galeæ, quid tela notant acclinia busto?
Fusa quid ante tuos bellica parma pedes?
Pi. Belligera Hallêro vixi viuente, cadente
Heu mihi, defectis viribus, arma cadunt.
Po. Hallêri non vlla tui subeuntis Olympum,
Me capit, ô Pietas, sola tui pietas.

Bisannis Fluuius.

ELEGIA III.

In funere Augustini Grimaldi patritij Genuensis lectissimi adolescentuli.

Glaucus arũdinea redimitus fronde Bisannis
Fuderat herbosis humida membra toris.
Dum vitreos latices muscosâ voluit ab vrnâ;
Per sata dum liquido labitur vnda pede;
Olli præcipiti vaga fama inuecta volatu
Adstat, & arcanos murmurat aure sonos.
Tum senior lacrymis augens manentibus vndas
Ingemit, ac tales soluit ab ore modos:
Ergóne vix primæ cecidisti vere iuuentæ
Rara Grimaldêæ, floscule, fama domus?
Ten' ego speraui, per quem mihi Tigris, & Indus,
Nilus, & auriferi cederet vnda Tagi?
Ergóne, Mors, dira potuisti incidere falce
Tam nitidi rarum floris, & oris opus?
Oris opus, quod moris opes candore notabat,
Ne foret ingenio dissona forma suo.
In te, care puer, priscis nil inuida sæclis
Spectarunt puerum sæcula nostra senem.
Ingenio anteîbas socios virtutibus annos,
Formam animo, morum nobilitate genus.

Dum

Dum mens astra colit, dulces dum cura parentes
Obsequiosa colit te sine labe pudor.
Te Farnesiaco vernantia Lilia campo
Palladij patriâ mellis amore trahunt.
Inter honoratos visendum fecit Ephebos
Nobilis ingenuo qui fuit ore pudor.
Qualis odoratos inter lectissima flores
Purpura Pæstanæ fulgurat vna rosæ.
Interea lentâ morborum tabe leuandus
Dum repetis patrij littora amica soli,
Occidis: externis heu vitæ certior oris:
Heu patria; heu nato facta nouerca tuo.
Parma tibi mortis fracturam spicula parmam
Antè ferens tutam fida tulisset opem.
Heu mors crudelis! cur saltem lumina mater
Non potuit carâ condere mœsta manu?
Vltima nec rapuit moribundis oscula labris,
Aut tremulo extremum legit ab ore animum?
Dum tamen extremas tenero daret ore querelas,
Addidit hæc matri verba ferenda suæ:
Dicere, mater, aue mors abstulit: accipe saltem
Mittimus extremâ quod tibi voce, vale.
Hęc mihi lux testis, properâ quã morte relinquo,
Me sine materno tristius ore mori.
Spes tamen hæc nostros solatur fida dolores:
Te superante mei parte superstes ero.
Cœlicolûm me dia parens vocat æthere ab alto;
Corpus habe mater, cor habet illa meum.
Talia mandanti supremâ lumina nocte
Mors premit, an lenis mortis imago quies?
Sæua parens, quæ cuncta semel nigrantibus alis
Obruis hoc vno mitior ore nites.
Fœlix mortales cuius transuecta procellas
Tam citò tam tutum cymba peregit iter.

Mors

Mors dedit optatos alarum flamine ventos,
Et ſecuit facilem per freta falce viam.
Iam te,dic puer,placidis alit hortulus auris,
Nonus olympiacâ quem rigat axis aquâ.
Et modo ſydereos per prata micantia flores
Demetis,aſtriferi floſculus ipſe ſoli;
Aut leuis aſſultans volitantes inter amores,
Aliger arguto proteris aſtra pede.
Quid nato,miſeranda parens,tabeſcis adempto?
Deſine,nam lacrymis læditur ille tuis.
Te vocat ad ſuperos:tremulo (viden' annuit aſtro
Inter lædeas tertia flamma faces.
Vos Nymphæ,noſtro Nymphæ quę luditis antro,
Candida Cymothoe, luthea Calliroe,
Et quaſcunq; vagas noſtra hæc alit vnda ſorores,
Ferte puellati florea ſerta rogo.
Pallentes violas,immortales amaranthos,
Lilia virgineis fundite picta roſis.
Nobilitas diſciſſa ſinum,percuſſa lacertos
Aduolet,effuſis ante ſepulchra comis.
Virtutū, Charitumq; choris leuis aggemat Echo,
Hunc geme pro miſero,Thracia mater,Ity.
Tu verò quicunque gradum molire Viator,
Da lacrymam,florem forte refundet humus.
Cœrulus hęc genitor:tum fractâ turbidus vrnâ,
Protulit è mœſtis flumina luminibus.

Roſæ.

E cruore D.Franciſci flagello ſe cędentis.

EVTRAP. V.

EN tibi,nō paphij,ſed caſti è ſanguinis imbre
Edita ridenti fulgurat ore roſa.

Aſpicis

Aspicis vt tanti præfert miracula facti,
Dignáque non dubiâ stant monumenta fide?
Spina doloriferi de cuspide nata flagelli
Hinc riget, in foliis sanguis & inde rubet.

Lilium.

Quod pingitur in manu Angeli ad Deiparam nuntij.

CANTICVM I.

CVr ab alto lapse, tua,
Paranymphe, dextra-
-Niuea niuea
Lilia gestat?
An vt diua te beati
Veris æuo floridum
Lilium superi
Norit Hymetti?
An optatum defers orbi
Lilium conuallium;
Lilia lilium
Pabula poscens?
An vt candens nuptiarum
Spinas inter lilium,
Virgo tuebitur
Dona pudoris?
An in lacteum se florem
Sponsus Amor induit,
Et sua lilio
Abdidit arma?
In hianti en croceæ
Fauce floris lingulæ

Tela

Tela produnt aurea,
Recuruata folia
Arcum, & alas.

Fœnerator.

De Abdone è paſtoribus, qui Chriſtum recens in præſepio natum inuiſere.

EVTRAP. VI.

Bethlemius dū lacte nouo cunabula Chriſti
Munerat, his Abdō onerauit munera dictis:
Fœnerat hæc Abdon niuei tibi pocula lactis:
Fœnora reſtitues æterno nectẽris hauſtu,
Nempè piè Iudæus erat.

D. Ioannes Euangeliſta ſupra pectus Domini in cœna recumbens.

EVTRAP. VII.

Ergone de noſtro quiſquā te prodere cœtu
Auſit in hoſtiles, ô mea vita, manus?
Hei mihi, deficio, ſubitoque dolore labaſcunt
Membra, ſoporifera lumina nube latent.
Forſan & hic placidi morerer ſub imagine ſōni,
Si quis in hoc mortem poſſet obire ſinu.

Idem.

Ego dormio, & cor meum vigilat.

EVTRAP. VIII.

Tu mihi cor: me ſomnus habet, tu peruigil adſtas.
Sic ego dormio, & cor meum vigilat.

Tragœdia exanimata.

In funere Illustrissimi Comitis Pomponij Taurelli Tragici Poëtæ

EVTRAP. IX.

Vum parentem morte sublatum videns
Pomponium Tragœdia,
Has ante moles pectus exertans suo
Mucrone fixa concidit.
Si quæris ergo quid sit hoc spectaculi,
Tragœdiæ Tragœdia'st.

E Sacrarum Heroiodon Epistolis V.

ARGVMENTVM.

Susannam (quæ in Danielis cap.13.) in pomarij fonte lauantem gemini senes Iudices rimati occupant, ad flagitium inuitat. Abnuentem ficti adulterij ream traducunt. Interim dum in carcere detineretur, paullo antequam ad supplicium extraheretur, marito Ioachimo has literas, poëta dictante, raptim submisit.

SVSANNA IOACHIMO.

I nostros irata negant tua lumina vultus
Visere, ne saltem visere verba negent.

Con

Coniugis extremas ne dedignare querelas:
Sit satis alloquio me caruisse tuo.
Ignotas mirâre notas? sua ducere chartis
Verba catenatæ non valuere manus.
Fama loquax miseras tibi iam compleuerit aures,
Presserit vnde meum tanta ruina caput.
Sæpe sed incerto quoniam rumore vagatur,
Et tam ficta sonat, quam bene facta negat;
Serica quæ mitto Phrygij cape munera texti.
Hoc series nostræ pingitur historiæ.
Dum vacat exiguo ferratis tempore vinclis,
Hoc manus artifici deproperauit acu.
Hic fontem, me in fonte vides, hic fronde dolosa
Exploratores occulit vmbra senes.
Si qua mihi infido vixisset pectore flamma,
Obruta fontanis non obijsset aquis?
At nostris hausere senes è fontibus ignem,
Vincere quem gelidi non potuere lacus.
Tecta sub annosis latuere incendia canis,
Ignibus algentes intepuere niues.
Grandæuos vmbrosa procul laureta tegebant,
Hos tamen immisso fulmine fixit Amor.
Ergone fœdamur puro dum fonte lauamur?
Et rea labis agor cum sine labe fui?
Artis opus miræ cælatus marmore serpens,
Cuius ab expanso desilit ore liquor.
Sibila dum simulat, tacita me voce monebat,
Effuge, non vndas, ore venena vomo.
Ille mei fletus, ni mens mihi læua fuisset,
Fons erat, ille meæ fons & origo necis,
Me simul amotis solam videre puellis,
Ecce senes celeri prosiluere gradu.
Ast ego, diffusis humerum per vtrumque capillis,
Protinus aurata corpora veste tegor,

Hîc sola tranquillæ nobis argentea lymphæ,
Flauentesque dabant aurea tecta comæ.
Quid mentis mihi, rere, fuit, cum sola tremebam
Inter anhelantes mitis vt agna lupos?
Luciferos sol ipse tegens ferrugine crines
Horruit auersâ cernere fronte scelus.
Fœda maritalem tentantia verba pudorem
Turbabant gemino ventus, & vnda sono.
Fons in fonte fui lacrymarum flumine manans:
Dum silet os, oculi non siluere mei.
Cætera quid memorem? memorem pudet esse vel horum,
Et fecisse ferar quod meminisse pudet?
Et tamen excrucior vinclis, & carcere diro,
Et fecisse feror quod meminisse pudet.
Non hæc vincla mihi nodi pepigere iugales;
Inque tuo pactus pectore carcer erat.
Abreptam thalamis cæco sub carcere condunt:
Hic mihi pro molli terra premenda toro.
Hic mihi colla tument grauibus torquata catenis,
Innocuasque manus ferrea vincla terunt.
Languiduli tabent quondam tua sydera ocelli,
Liuet in exangui decolor ore color.
Sæpe damus pronæ ferratis oscula vinclis.
Quæ pretiosa facit non violata fides.
Cum volet ira senum sæuo me funere mergat,
Seriùs aut citiùs mors adeunda semel.
Non illos impunè tamen feret arbiter orbis,
Seriùs, aut citiùs pœna luenda semel.
Sæpe necis species animo miseranda recursat,
Et licet inuiti rore madent oculi.
Ergo erit illa dies, manibus post terga reuinctis,
Cum rea sum pleno conspicienda foro.

Sordida cæsaries pallentiã conteget ora,
Lumina fœmineus deijcetque pudor.
In me dira canet ferali voce sacerdos,
Astabitque meæ turba parata neci.
Nobilitas formæque decus, annique virentes
Omnibus effusi causa doloris erunt.
Communes ego sola videns mea funera fletus,
Excipiam siccis vltima fata genis.
Obruet infesta lapidum me grandine nimbus,
Diluet & fontis crimina fonte cruor.
Labentes oculi media te in morte requirent,
Vltimus exanguis, vir, sonus oris eris,
Extinctos tua dextra mihi ne cludat ocellos,
Vt pateas oculis post mea fata meis:
Si tamen, vt cernes laceros crudeliter artus,
Nota tibi est vultus forma futura mei.
Prospice, vir, saltem lapsu iaceamus honesto,
Vtque, inhonora licet, non inhonesta cadam.
Vtque virûm manibus fuero lacerata ferinis,
Prospice ne sæuis sim data præda feris.
Nostra iube extructo mandari membra sepulcro,
Quæque necem tulerint saxa, sepulchra ferant.
Néve necis tumulo causas incidei loquentur
Funera sanguineis illita saxa notis.
Tempus erit, facies cum se tibi lucida veri
Proferet, & fictos extrahet arte dolos.
Plorabis, fletuque tuo mea busta rigabis:
Posthumus è nostro funere crescet amor.
Sera tuæ, dices, fidei mihi cognita virtus
Firmior hoc saxo, quod tua membra tegit,
O me felicem! si post mea funera coniux
Quæ cubet in viduo non erit vlla toro.
Nostra tuos mecum tumulo mors cõdat amores,
Deque tuo caleat fac meus igne cinis,

Sola meos poterit spes hæc lenire dolores,
Hæc mihi vel pretio sit necis empta meæ.
Si tamen (in rapidos venescant omina ventos)
Vlla futura tuo nupta beata iugo;
Huic dentur nostris quondā data munera tędis,
Annulus aurato quam ligat orbe, fides.
Mittimus hanc: puro viden'vt non læsa mettallo
Hæc tibi sint fidei symbola fida meæ. (est?
Altera baccatas disponat pectore torques;
Torquebit ferri pectora nostra rigor.
Altera hydaspæis ornetur dextera gemmis;
Dura meas onerent, diraque vincla manus.
Prouida mens, magnos mundi quæ fusa per artus
Iustitiæ firmà singula lance regis,
Testis ades legem me non violasse maritam,
Sed voluisse magis, quam violasse, mori.
At tu linquendi lux ô pulcherima cœli,
Et vaga mox oculis astra neganda meis,
Turbaque, quæ nobis cognato sanguine iuncta,
Extremumque mihi, vir mea vita, vale.

Fortis vt mors dilectio.

CHOREA II.

Ex Epicodramate Authoris post narratas historias, alteram de viragine, quæ se pro vitrico, licet infenso, neci obtulerat; alteram de puellula, quæ rogum, quo mater cremabatur, insiliit.

Vam violentis percita flammis
Corda potens raptas Amor?

Robore

Robore teli dura Virago
Fiſa tui intrepidum
Alieno pia Amazon
Fato pectus deuouet.

Viuida tuæ lumina tedæ
Dira nulla nullus horror
Patrio ſpargens nubila vultu
Nocte cæcâ obducere
Valuero. tua vicit
Iræ faces facula.

Obuia morti pectora produnt
Tibi pares morti vires.
Hoſpiti (fama luſit) vtrique
Noctis error miſcuit
Tela : mortis inde pares
Tibi vires viribus.

Mortis ahenâ falce metuntur
Quæque terras, quæque pontum,
Quæque libratis ardua pennis
Raptim tranant aëra.
Nullis annis,æqua nulli
Parca parcit capiti.

Omnia certo deiicis arcu,
Sæuas Amor, tua feras
Spicula domant. tua fugaces
Aues Ala aſſequitur
Pinniremes Fax ſub alto
Torret piſces gurgite.

Algida nequit corda vorantes
Temperare Tethys ignes.

Placida cubent æquora ; greges
Æstus vrget squammeos
Latet, Amor, sub niuali
Tuus ardor vertice.

Auidæ pandum mortis hiatum
Medicatis cura solers
Frugibus arcet. Tabida Amoris
Arte vis haud soluitur.
Fata Amorem, nullæ preces,
Nulla flectunt pretia.

Surdus vterque, nudus vterque
Mors, & Amor ; vbi locent,
Quoue recondant pretia, preces ?
Tua per elysias,
Amor, vmbras Rhodopæo
Vati fax prænituit,

Arcus Amoris terruit orcum.
Flexicorde redit empta
Carmine coniux. Plura moramur ?
Tuis, Amor, facibus
Puellare instincta pectus
Lucem odit pupula.

Lucem adamat feralem.
Quæ maternos vrit artus
Nullo victa minitantis
Murmure flammæ rogos insilit.
Quid mirere ? flamma maior
Rapuit præcordia.

Deus puellulus in præſepio.

EVTRAP. X.

Qui rutilo quōdam ſcindebas fulgure nubes,
Modo riſu fulguras?
Qui volucri curru magnum per inane tonabas,
Modo vagis ſtabulo?
Horrida qui valida vibrabas fulmina dextra,
Cor ocellis ſaucias?
Æthere qui mixtos fundebas grandine nimbos,
Modo mades lacrymis?
Vnde noua hæc facies morum mutata repente?
Nunc humanus Deus es.

Faſciculus myrrhæ
E Chriſti Domini crutiatibus.

EVTRAP. XI.

Deque dumis, deque clauis,
De ferali robore,
De flagellis myrrhæ amarum
Colligam faſciculum.
Oculorum irrigabo,
Et lactabo roribus.
Crebra tepido fouebunt
Zephyro ſuſpiria.
Mens amaro dulce leget
Mel amoris ſolio.
Adoleſcet cūm creſcenti
Pietas faſciculo.

Allusio ad vulgatum:
Ferre aliquem in oculis.

EVTRAP. XII.

Deipara puerulum Iesum alloquitur,

Cum te mihi hærere ocellis,
Diue puer,cecini,
Vt iocosa verba risu
Excipis incredulo ?
Meas inspice pupillas,
Temet ibi aspicies ?

Capra syra.

EVTRAP. XIII.

CORYDON,LYCIDAS.

Co. Me miserũ fœtas i nunc emunge capellas,
Scilicet emuncta post potiere dape.
En hæc spumanti modo quæ mulctraria lacte
Complerat,niueas calce profudit opes.
Te lacerent,ô hirta,lupi. *Lyci.* Cõpesce dolorẽ:
Aurea secla feris : flumina lactis eunt.

Ambulans Iesus iuxta mare
Galilææ.

EVTRAP. XIV.

Dum legeret Christus Galilæi littora ponti ,
Officiosa suos legabant æquora fluctus.

Olli

Olli contendunt celeres,impressaque arenis
Aurea cæruleo lambunt vestigia labro,
Vdaque diuinis collibant oscula plantis.
Inde humiles dum se retrahunt,lapsuq. modesto
Spumosi expirant,Vitam se linquere produnt;

Alcæi tumulus.

EVTRAP. XV.

Equoreis extinctus aquis tumularis arena,
Et prope Neptuni murmura marmor habes.
Occidit argento.Flauenti conderis auro.
Æquoris vnda rapit,littoris vrna capit.
Mœsta Thetis liquidis vrnam cōplectitur vlnis,
Nereidumque labris trita sepulcra madent.

Delphines.

EVTRAP. XVI.

Aspice,tranquillo colludunt æquore pisces,
Et simulata leuis prælia miscet Amor.
Squammea delphines lunantes dorsa per vndas,
En simalant arcus pectore,tela fugâ

Miles gloriosus

EVTRAP. XVII.

PASTOR, SATYRVS.

Pa. Quis hic,cui ventilatis alte fulgurat
Cristata pennis galea ?

Sa. Inanis tibi leuitatem capitis
Alata prodant tegmina.
Cum pugna manus poſcit,pedes explicat,
Pennaſque demptas capiti
Trepidis addit pedibus.
Ex Marte fit Mercurius,
Et induit talaria.

Diffuſa eſt gratia in labiis tuis.

EVTRAP. XVIII.

Deipara puellum Ieſum alloquitur.

Ergone purpureis pueri diffuſa labellis
Ros velut in roſeo, gratia, flore nites?
Ah te, dia Charis, tenero mihi detur ab ore
Inſtar apis dulci ſugere baſiolo.

Deipara pulchra vt Luna.

EVTRAP. XIX.

Non tot, ô Cynthie,
Spicula lucis
Cynthia argenteo
Torquet ab arcu,
Diua quot ſuperi
Faces Amoris
Mite ſupercili
Vibrat ab arcu.
Talis haud nitidi
Speculo vultus
Illa te excipiens
Æmula reddit;
Qualis hæc aureo
Cœlitus imbre

Perfuſa

Perfuſa ſimulat
Lumine numen.
Ceu tuæ radiis
Victa ſororis
Pallida ſydera
Lumina condunt?
Non ſecus, edita
Matre tonantis,
Minora radiant
Æthere; terris
Quæcumque condidit
Dextra Tonantis.
Non meis, Delie,
Crede Camœnis.
Aſpicis omnia,
Aſpice vtramque.
Hæc niſi diſpicis,
Lumine cares.

Sacrum Chriſti Domini Cadauer in ſinu matris.

EVTRAP. XX.

LAnguenti dum membra ſinu labētia mater
Exanguis nati ſuſtinet exanimis;
Alter ſic labens eſt verè mortua vita,
Altera ſic languens mors prope viua fuit.

D. Magdalena ad Chriſti Sepulcrum.

FRAGMENTVM II.

[illegible] *Epicodramate.*

INfernas Erebi Chriſtus delapſus ad vmbras
Diuinæ fulgure frontis

D 5

Soluerat Elysiæ nubila densa plagæ.
Membra suburbanus sepiuerat hortus odore
Contumulata sinu.

Tertia vix tenuem vicina crepuscula lucem
Prodebant: roscida cœlo
Sydereis flores ignibus ora pares
Pandebant: similes visenti vtrumque diei
Ortus, & hortus erant.

Igniuomis vernant cœlestes floribus horti:
Scintillant roribus herbæ.
Syderaque, & rores diluit orta dies.
Eoas Aurora rosas, rosa pęne diurnum
Fundit ab ore iubar.

Magdala Matutæ par matutina petebat
Solymæi culmina collis,
Nuda pedes, roseas fletibus vda genas,
Succinctos inculta sinus, incompta capillos:
Pulchrior arte carens.

Ad tumulum Tyrij candentia vascula nardi
Alabastrina dextra ferebat.
Præuius vmbrifugam fert Amor ipse facem,
Illa procul dum culta videt pomaria, tales
Ora dedere modos.

O Solymæ valles, & quæ velatis heriles
Ferali marmore vultus,
O formosa oculis florea rura [illegible]
Mitis, & hyblæo vestris adspirat ab hortis
Dulcior aura fauo.

O vtinam gelidi ſupremus anhelitus oris
Veſtras expiret in auras.
Fortunata, meum ſi prope condar herum!
Accipite hæc ſaltem mœſti ſuſpiria cordis,
Quæ meus efflat amor.

Addite, vt anteuolent noſtri prænuntia, veſtris,
Auræ, talaria pennis.
Tuque, animi requies, hortule, fida mei,
Excipe iactatam curarum turbine mentem:
Portus, & hortus ades.

Florida dum tepido pubeſcunt omnia vere,
Lethali elanguit imbre
In te diuini floris, & oris honos.
Viua ſed extinctū non æquant germina florem,
Multicolora licet.

Illius, exangui violas pallore recentes
Superant, candore niuali
Lilia, luteolas ora cruore roſas.
Quis ſcit an & redeat rediuiuæ gratia formæ
Frontis ab imbre meæ?

Dum laceri extinctos artus tegis, horte, Tonantis,
Pronus tibi cedit olympus;
Floribus en abeunt ſydera victa tuis.
Talia promenti reuoluto cardine pandunt
Florea ſepta fores.

Dum ſubit, & cupido venatur ſingula viſu,
Ederoſa condita rupe
Proſpicit en oculis proxima buſta ſuis.

Subſtitit;

Substitit;& querulo fractum singultibus eheu
Traxit ab ore dolor.

Atque ait: O dulcis captiuæ carcer amanti,
Tranquillaque littora menti
Hic,vbi sopitus nidificauit Amor!
Quid mirũ,gelido de marmore corda cremãtes
Si iacis, Vrna, faces?

Tun'torus, optatã quo se meus ardor ad vmbram
Post sæuos condidit æstus?
Heu nimium duro condita membra toro:
Tu gemmã ceu cõcha tegis,mea corda, measq;
Arca recondis opes.

Te numerosa terent adpressis oscula labris.
Te circumamplexa fouebo,
Excitet ossa meus dum tumulata calor.
Enitar,sis dura licet, mollire rigorem
Fletibus, Vrna, tuum.

Credula ieiunum tali spe lactat amorem
Inopini ignara doloris:
Tum caua formosos intulit antra pedes.
Ora sed vt vidit vacui patefacta sepulchri,
Accidit exanimis.

Exanimis prope busta iacet,prope marmora mar-
Lacrymis prope saxa liquens fons. (mor,
Solus in exanimi pectore viuit Amor.
Spirantem simulat singultibu' suspiranrem
Vita dolentis Amor.

Ille oculos vitæ clusit, lacrymisque reclusit,

Ac

Ac talibus ora querelis:
Ducitis ingratam, lumina nostra, diem?
Viuitis, & cæcis vestri vitalia solis
Nubibus ora latent?

Ergone nec vestram saltem post funera vitam
Oculi spectatis amantes?
Heu vota! heu vestris spes malefida bonis!
Viuite; visetis vestram post funera vitam,
Spes malefida canit.

Viuitis; at vestram dum nec post funera vitam
Lusi spectatis amantes,
Ducitis ingratam, lumina nostra, diem!
Syderei vultus, & vos, ceu rore madentes,
Pallida labra, rosæ;

Lumina flammiferis, quamuis extincta, sagittis
Nostrum figentia pectus,
Aurea cæsaries, marmoreæque manus,
Non ego vos nostri visam solatia lethi
Vel moritura semel?

Cœlica quæ post hac suspectem lumina, diæ
Gemino sine sydere frontis?
Verna beatificis quæ sine forma genis?
Quod mea diuinis blandi sine crinibus auri
Lumina lumen ament?

Sperati formosa latent spectacula vultus,
Et diuæ pabula formæ,
Abiicite ingratam, lumina nostra, diem.
Quin morimur? diuina nefas viuentibus ora
Visere luminibus.

Vt

Vt pateant formosa mihi spectacula vultus,
Et diuæ pabula formæ,
Abiicite ingratam, lumina nostra, diem.
Occlusis mors forte dabit quod nostra reclusis
Ferrea vita negat.

Optatum nox cæca iubar, lucemque tenebræ,
Abreptam inuita reponet
Mors vitam: in mortẽ mors mihi subdet opem.
Lumina lethali visuri solis in vmbra,
Ite, oculi, in tenebras.

Neu gelidâ trepidate nigræ formidine mortis:
Grauior quis terror, amato
Protrahere ingratam quam sine sole diem?
Ite, oculi, in tenebras. Aut si mors surda negarit,
Vos mihi eludat Amor.

At tu, stellifero quam mors æquarat olympo
Tumulatæ pondere gemmæ,
Siccine commissas, vrna, tueris opes?
Indignam sed forte necem miserata iacentis
Fracta dolore pates.

Te meus aligerâ pennis à morte receptis
Rediuiuo funere Phœnix
Deserit, & rapto me mihi corde rapit.
Excipe me, cautes, & inanis pectus adempti
Cordis inane tege.

Hæc implorantem, largoque vndantia fletu
Siccantem lumina velo
Dum miserata vident, fletibus astra madent.
Sanguineo prope busta artus impressa iacentes

Lintea

Lintea rore videt.

Obtutuque pio paullum acclinata profatur,
Preſſis ad pectora palmis:
Dulces exuuiæ (ſaucia teliferi
Cordis onus fictà ſolabor imagine, vera
Dum negat ora lapis.)

Dulces exuuiæ, quas cœlicus exuit anguis
Lapidoſo enixus ab antro,
Accipite hæc lacrymis oſcula mixta meis.
Reddite vos, ſacros ſi forte obnubere vultus
Fata ſecunda ferant;

Reddite vos niueæ milleno fœnore fronti,
Cuius mî nulla poteſtas:
Æſtuat vt veſtro noſter honore dolor!
Fortunata, quibus contactu ambire ſupremo
Numinis ora datum!

Numinis ora, meos quæ vel proſpecta beatent
Vitali lumine viſus.
O vtinam vitæ abrumpere fila meæ
Hic tandem liceat, tum noſtra apponere veſtris
Stamina ſtaminibus.

Linigeræ non veſtra colus, Serúmve repexæ
Finxerunt vellera frondes;
Sed vaga ſydereum dum vigil vrget opus,
Cynthia ſubnectens argentea fila, nitentis
Texuit arte manus.

Heu tragicis nimium ſpirantes artibus artus!
Heu picta cruoribus ora,

Vulni

Vulnificus telo quæ ſimulauit Amor!
Lethi pallentes vmbras, & lumina diæ
Miſcuit ille facis.

Purpureo has etiam lacrymas apponite rori,
Et veſtros, penſa, colores
Flebilis effuſo temperet amne liquor.
Plagificas vos fila plagas, tu, tela, cruento
Stamine tela iacis.

Tartareæ vos, picta, tremunt, vexilla, cohortes:
Veſtris tentoria velis,
Et ſua caſtra locat pacifer hoſtis Amor.
Nubila ceu roſeo radiata nitore rubetis
Solis ab ore mei.

An rubor hic iuges lacrymarum præcinit imbres?
Luces Aurora ſerenas
An magis, & lætum ſpondet amica iubar?
Fallor, an hic lacrymis, & mixta cruoribus Iris
Nuntia pacis adeſt?

O mihi poſt refluos iactati pectoris æſtus.
Hoc detur percita velo
Naufrage tranquillos tangere corda ſinus.
Hic querulos lacrymę ſingultibus interruptæ
Eripuere ſonos, &c.

EVTRAPELIARVM POETICARVM,

Liber Quartus.

Hodie mecum eris in Paradiſo.

EVTRAPELIA I.

Chriſtus Latroni.

EN ades, ô felix prædo: tibi brachia pando.
Labere in amplexus, ô mea præda, meos.
Æthereos poſthac mecum prædaberis hortos:
Innocua carpes hîc bona mala manu.
Nec vigil ante fores te flammeus arceat enſis;
Concidit extinctus ſanguinis imbre mei.

Chriſtus euntibus Emaus peregrinus apparet.

EVTRAP. II.

QVo vos (ah miſeri) quo vos, paſtore perempto,
Ceu male palantes auehit error oues?
Diſſidio non, Chriſte, tui ſolabere mœſtos?
Ah ades, & triſti nubila corde fuga.
Macti animis: comitem qui ſe narrantibus addit
Veſtrà in fabellà non lupus, agnus adeſt.

Ad Iudam, dum Chriſtus ei pedes eluit.

EVTRAP. III.

AN malè quæſito quòd pes tibi ſordet ab auro
Sacra ſuperfuſo diluit imbre manus?

An

An magis extremos meditantem ex arbore saltus
Attinet errantem præscia dextra pedem?
Felices pedicæ? plantas his comprime vinclis,
Incurrat miseros nè caput in laqueos.

Christus dum genuflexus eidem pedes eluit.

EVTRAP. IV.

PAssa reclinantem capitis mihi pondera cari
Exciperem miti cum modo, Iuda, sinu,
Vidisti atq; inuidisti? maiora parantur
En tibi, sub pedibus pectora nostra tuis.
Quæris opes? quæcunque leues effudit in auras
Abijcit ante tuos prodiga dextra pedes.
Quò nostri tibi pulsus amor? quis pectore duro
Alligat hybernus frigida corda rigor?
Merge pedes: hac forte gelu soluetur ab vnda,
Quæ propiore mei pectoris igne calet.

Hausto pharmaco Musæ in anonymo recalentes.

EVTRAP. V.

QVæ mihi Pieridas medicatis exiet herbis
Ars, reor, Aoniâ pharmana miscet aquâ.

Liber philosophicus Austriaco dicatus.

EVTRAP. VI.

EXcipe tutrices, volucrum regina, sub alas
Missa tibi Ægisonæ munera docta Deæ

Fallor

Fallor? An expansâ pennarum protegis vmbra,
  Et tacito plausu munera grata notas?
Macte animo, Octaui; famæ Iouis aliger alas
  Suggeret, & nomen tollet ad astra tuum.

Adolescens doctrinæ laureâ donatus.

EVTRAP. VII.

AVrea viderunt inaratas secula terras
  Fundere frugifero larga alimenta sinu.
Et tibi, flos iuuenum, grandæuæ frontis honores
  Et lauros senio frons inarata parit.
Scilicet effuso toties sudore rigata
  Tam cito daphnæâ frons tibi fronde viret.

Fidicen in morbo, non in arte delirans.

EVTRAP. VIII.

HArmonici delira Lyrâ mens errat; oberrat
  Arte tamen doctas dextera fida fides.
Quem nequit infusis fallax releuare medelis,
  Callidus admotâ mulcet Apollo Lyrâ.

Capuccinus (vt vulgo vocant) Sacerdos in templo è Cœlo tactus.

EVTRAP. IX.

FVne latus, duroq; artu incinctus amictu
  Sollicita Mystes dum premit astra prece,
Pro

Protinus horriſono cœlum mugire fragore;
Ac terram effuſis verberat imber aquis.
Corripit orantem fulgur: cadit hoſtia ad aras,
Et mentem ad ſuperos fulminis ala rapit.

Philomelæ partus.

EVTRAP. X.

HElix, populeâ quæ fœtum enixa ſub vmbra;
Dulce ſonas vario gutture carmen auis.
Implumes natos blando Tithonia riſu
Aſpicit, & liquidi munere roris alit.
Inſomnes agitat nidos, leníque ſuſurro
Neniolam pullis accinit Aura tuis.

D. Baptiſtæ caput ſaltatrici præmium.

EVTRAP. XI.

INflexo pudibunda genu, leuitérq; micantes
Proſilit alternans blanda puella pedes.
Marmoreum digitis libat primoribus æquor,
Et vaga ſuſpenſos temperat arte gradus,
Prima relabenti relegit veſtigia curſu;
Se rotat, & volucri ſe rapit ipſa fugâ.
Nunc ſecat obliquans trepidos incerta meatus.
Mille per anfractus textile nectit iter.
Nunc ſalit, & tremulas vibrans per inania plantas
Vix tacito ſummam verbere mordet humum.
Fulgure mobilior celeri ſe turbinat orbe,
Et labyrintheas implicat arte vias.
Curuatis fertur ſpatiis ampla atria circum
Iam grauior, paſſo prouehitúrque ſinu.

Mox

Mox ruit,& laxis veluti furiatur habenis;
Mox premit, excursus frangit & ipsa suos.
Inde pedē pede supplantans trepidátque,labátque,
Ludit & innumeris dædala planta modis.
Attoniti spectantum animi tot motibus hærent.
Saga velut magicis regia corda rotis-
-Alligat Obliquis quid tandē ambagibus ambit?
Ah scelus! Innocuum pes petit ille caput.

Nauis.

EVTRAP. XII.

QVæ pictum rostrata caput, caudæque rotatū
Roboreæ liquidum percita tranat iter,
Quæ geminas remorum alas iactátque, secátque
Aëra veliuolans,hæccine nauis?(*Echo*) Auis.

Loca Sancta.

EVTRAP. XIII.

VAllis Idumeæ sacri saluete recessus.
Et nemora, & Solimæ nobilis ora plagæ.
Non hic Daphneas sudor Permessius vmbras
Ludicra ventosæ præmia frontis alit;
Sed viridat largo profusi sanguinis imbre,
Quæ decoret fortes plurima palma manus.
Hic afflata olim diuini sydere vultus
Purior Empyreo fulgurat orbe dies.
Nectareo quæ,Christe,tibi spirabat ab ore,
Hic serit ambrosias Aura per arua dapes.
Hic largo nitet vnda,sacros quæ proluit artus,
Flumine,cœlestes voluere digna rotas.

Dig

Dignaq; cui cedat noni criſtallinus axis
Tutus ab æthereo pendulus igne liquor.
Gemmat,&æternis tellus non inuidet hortis
Sydera,ſydereo facta ſuperba pede.
Hic ſacra veridicis latitans reſponſat ab antris
Nympha laceſſentes reddere docta modos.
Fare age,vox vocis,nomenq; omenq;parentis
Primææ (celeres aduehat aura ſonos,
*Ech.*Euæ. *Po.*cur Euæ ? *Ech.*væ.*Po.* cur væ ? *Ech.*æ
Po. quod in ipſo
Nomine venturi ſigna doloris erant ?
Vera canis:modo,Nympha,ſile.O aëris aura,
Fluminis vnda,mei pectoris hamus humus,
Hæc mi vtinam.labentem animum, gelidumque cadauer
Flamineq; aura leuet,flumineque vnda lauet,
Exanimumque,meis requies gratiſſima votis.
Excipe odorifero,terra benigna,ſinu.
Hiccine dignus ero,multo cui flore parentet,
Ceu face funereâ,gratia veris ? (*Echo*) Eris.

Teſſeræ Luſoriæ.

EVTRAP. XIV.

Væ vagus Adriacis tumularat fluctus arenis
Naufraga piſcator nos legit oſſa Mycon.
Nunc minimis diſſecta cubis per trãſtra, per antra
Aſſiduâ verſat ludicra turba manu,
Nec requies poſt fata datur:iactauerat vndis
Nos ratis,vrna breuis buxea iactat adhuc.
Hic noua tempeſtas rixantibus excita linguis
Nos premit,irati ſæuior ore maris.
E tabula ad tabulas ventum eſt,vbi ſortis iniquæ
Naufragio victæ diripiuntur opes.

Fal

Fallitis, an tacito fallunt vos tempora lapsu
O miseri? mortis nostra nec ossa monent?

Deus infans in præsepio.

EVTRAP. XV.

Vicisti, miraque tui luctaminis arte,
Diue Amor, ad terras decidit ecce Deus,
Vicisti: vilisq; ligant sub carcere tecti
Gramineo stratum linea vincla toro
Ore tibi vt simili est! oculorum en aspice ab arcu
Vt iacit arridens spicula blanda puer.
Ah tenero molles alarum suggere plumas,
Et refoue admota frigida membra face.
Nam pacem, non ille facem, nec detulit alas,
Ne procul hinc nostris auolet ex oculis.

Pactor submersus.

EVTRAP. XVI.

Dum trahit Ambracydas Acheloum in pocula Pastor
Plena laborantem detrahit vrna manum.
Diruit ille cadens ripam, ripæque cadenti
Succubuit, gelidis occubuitque vadis.
Flerunt Pastores: stilanti cortice fleuit,
Et virides scidit stridula sylua comas.
Flebilis æterni seruat monumenta doloris
Populus inciso carmina bina libro:
HAVSTVS AQVIS HAVSTVRVS AQVAS:
TIBI RIPA SEPVLCRVM.
ET FLORES, VRNAM FVNERIS VRNA
DEDIT.

Infantuli Tumulus.

EVTRAP. XVII.

VIx matrem innocauo quibus agnoſcere riſu,
Exprimis heu mœſtas cũ miſerę lacrymas.
Mors ſomnũ anteuolãs te primo in fulgure lucis
Occupat: è cunis in caua buſta cadis.
Iniuſtè iuſta exoluit, nec Parca pepercit
Tam tenero, heu vitæ parca, & auara tuæ.

E liguſtris, & violis faſciculus.

EVTRAP. XVIII.

MOPSVS. THYRSIS.

Mop. CVr albentem pallido,
Thyrſi, florem floſculo.
Caulem cauli, foliis
Bina iungens folia
Crine nectis aureo?
Thy. His liguſtris teneræ
Volo nubant violæ.
Mop. Florulentis nuptiis
Dextra florum æmula,
Thyrſi, datur pronuba.
Thy. Apum chorus aduolans
Hymenæum murmurat.
Mop. Quis hinc partus dabitur?
Thy. Mixti odoris halitus.

Qui

Ouidius in Scythiam relegatus.

EVTRAP. XIX.

SPargere Pelignum lasciua incendia vatem
Vidit,& irato pectore Cæsar ait:
Exulet:incestos procul hinc secum efferat ignes,
Temperet & Scythica torrida corda niue.

Flos Narcissus aranea obuolutus.

EVTRAP. XX.

ERa quid obnubis tenui Narcissia velo,
Laboriosa Arachne?
Heu serum moliris opus: velanda fuerunt
Cum semet arsit vndis.

Tabella,
in qua Deipara puellnlo Iesu rosam.

EVTRAP. XXI.

COelica poscenti puerilia dona puello
Virgo renidenti porrigit ore rosam.
Hæc tibi munus,ait;sed sit rosa mi quoq.munus,
Vernat in ardenti quæ tibi viua labro.

Tabella, in qua Deipara cum puellulo
Iesu osculum quasi abnuente.

EVTRAP. XXII.

Deipara loquitur.

IV ne rosam,ah,matri tā cari subtrahis oris,
Inficis & teneras,nate,rubore genas?

Túne : ſedo bellè , matri dum ſubtrahis vnam,
Porrigis en geminas ore rubente roſas.

Deipara puerulo Ieſu in eiuſdem Tabellæ argumentum.

EVTRAP. XXII.

Ppoſita quid palmula
Purpureis labellis,
Baſiolum mî ſubtrahis
Tuæ,puelle,matri ?
Si roſas oris abnuis,
Manus liguſtra legam.

Tabella,in qua D.Baptiſta puellus in Eremo dormiens.

EVTRAP. XXIV.

NOcte puer ſub ſerenà
Soporatus occubat.
Dumque flauulis comarum
Ros cincinnis incidit,
In aureolis videtur
Gemma micans annulis.

Tityrus ictus

EVTRAP. XXV.

PHILÆNVS. TITYRVS.

Phi. TItyre , quid nitidos fletu corrumpis ocellos ?
Tit. Cuſpide dumoſæ mî manus icta roſæ.
Phi. Qui factũ.*Tit*.flores quaterẽ dũ roremadtes.
Phi. Qui factum ? *Tit.*flores quaterem dum rore madentes
Vulnerat incautam ſubdola ſpina manũ.

Phi.

Phi. Spina tibi rorem rores dum, Tityre, florum
Decutis è folijs, excutit ex oculis.
At tibi pro ſcelere hoc aurę; vndę; negētur,
Abnuat & radios lunaque, ſolque ſuos.
O quæcunque roſa es. Sed, Tityre, fare: rubēti
An mage candenti floruit illa ſinu?
Tity. Candenti, ſed picta meo rubefacta cruore eſt.
Phi. Dum rubuit, facinus vulneris erubuit.

Roſa purpurea.

EVTRAP. XXVI.

PHILÆNVS. TITYRVS.

Phi. Quid facis ah demens? ludentem ſubtrahe dextram.
Vin iterum tectis flore dolere dolis?
Tity. Sauciat hæc etiam, rutilo quæ fulgurat ore?
Phi. Quin & odoratum fulmine fulgur habet.

Verbum caro in præſepio.

EVTRAP. XXVII.

Proh quæ ſub ſtabulo video miracula rerum
Verbum Numen verba neſcit!
Verbum pannis conditur?
Verbum tango, video?
Viſus, tactus audiunt!
Proh quæ ſub ſtabulo video miracula rerum!

Chriſtus iuſtitiæ ſol noctu editus.

EVTRAP. XXVIII.

In puellus è puella
Noctu Numen prodijt.
Huc adeſto quiſquis aues
Noctu ſolem viſere.

Serpens in petra.

EVTRAP. XXIX.

IN pumicis latebris
Mellificant Apiculæ.
Per pumicis latebras
Nisu se trudit anguis,
Et exuit grauantis
Exuuias senectæ.
Quæ dona mellis accipit
Fundit venena rupes.

Serpens in fluuio.

EVTRAP. XXX.

IAm prona tranat flumina,
Tractuque sinuoso
Pacatis vndis fluctuat:
Attollit colla tumidus,
Et decussatim replicat,
Idem carina, ponsque,
Antenna, malus idem.

In Desidiosum.

EVTRAP. XXXI.

NOn pudet ignauo lentum marcere veterno,
Et viuum molli se tumulare toro?
Ne tumulo talamum, ne duro strata feretro,
Funere, ne somnum mors inopina premat,
Carcere te blando, te mollibus excute vinclis;
Et plumas humeris, quas premis, adde tuis.

Latentis odor flosculi.

EVTRAP. XXXII.

Deipara puellulo Iesu.

Deip. AN vlla tuas vis odora, pupule,
Submissa nares allicit?
Puell. Nulla. *Deip.* Me totam pellicit fragrantia
Spiretur vnde nesciam.
Ecquid vicinæ sub virenti vmbraculo
Speluncæ latens flosculus
Felix vt cadat tuâ lectus desterâ,
Odorem legat nuntium?

Grilli.

EVTRAP. XXXIII.

SATYRVS. DAMON.

Sat. QVid rere, Damon, quod quacunq; gradior
Mi rura gryllis adstrepunt?
Da. Hem niger ore, atque horridus nigrore
Nigros eludis musicos.
Nam tuæ frontis conspicati tenebras,
Noctemque rati grylliunt,

Alconis piscatoris tumulus in littore.

EVTRAP. XXXIV.

DVm cineris prope busta tui, ceu bella gerētes,
Te rapit incerto terra, fretumq; vado,
Quàm carus vtrique fies post funera produnt,
Qui meritis fueras viuus vtrique decus.

Rosa secus flumen.

EVTRAP. XXXV.

HEdera fluminea quæ vernat margine ripæ,
Pronaque perspicuis se speculatur aquis.
Purpurat ore suæ succensa cupidine formæ:
Narcissusque rubens, quæ fuit ante rosa est.

Marina Tempestas.

EVTRAP. XXXVI.

NISVS. DORYLAS,

Ni. HEi mihi quam vasti montes voluuntur aquarum!
Pene fatiscentem verberat vnda ratem.
Vela lege, ô Dorila: tutas pete littoris oras,
Dum grauis insani concidat ira Noti.
Do. Exultat, gestitque tuo sub pondere pontus.
Parce metu: æquoreos te docet ille choros
Ni. Sic gestit; suadetq; choros? qua fronte minatur.
Littora me teneant: gestiat ille tibi.

D. Thomas Aopstolus.
Nisi videro, non credam, &c.

EVTRAP. XXXVII.

Poëta D. Thomam alloquitur.

SI tibi, ni rebus fuerit firmata videndis,
Non erit vlla fides, non erit vlla fides.

Flos

Flos Narcissus secus fontem.

EVTRAP. XXXVIII.

MOPSVS. TITYRVS.

Mop. Aeceolũ ne vides Narcissi, Tityre florẽ,
Quẽ nitidus viridi fons alit ille toro?
Tit. Aspice vt antiquæ referens incendia flammæ
Nunc quoq; se vitreis spectat amator aquis.

In fabulam de eodem flore Narcisso.

EVTRAP. XXXIX.

Respueras Echum; sed te noua corripit Echo,
Illam aër, oculis hanc dedit vnda tuis.
Illa tuæ vocis, formosi hæc mimula vultus:
Te perit illa, fugis; te fugit ista, peris.

In iracundos.

EVTRAP. XL.

SYLVIVS. SATYRVS.

Syl. Viden sub nostris arua passim pedibus
Crebras vt pandunt rimulas?
Nostris ne amica plantis parant oscula?
An Iouem poscunt pluuium?
Sat. An mage Syrium ceu sydus vlcerat
Canina terras rabie;

Sic tui latrans oris ira grauibus
Hiulcat agros æstibus?

Augustini Mascardi vena felix poëtica.

EVTRAP. XLI.

NVtriet æternas circum tua tempora lauros
Quæ tibi Pierio defluit vnda iugo,
Vnda vel immites demulcens murmure cautes,
Phœbeam placido dum vehit amne chelym.
Quæ modo nascenti ludit mæandrina riuo,
Grandior æratas ducet in arma rates.

Augustini Mascardi responsio.

SI me fatidicam, portenta loquacia, nauem
Vellet Castalio Cynthius ore loqui;
Grandior æquoreis hauriret carmen in vndis
Musa, ratis sacro docta futura sono.
Illa sed ætherios stellata per æquora fluctus
Imbuit, astriferæ debita pompa lyræ.
Nostra ergo exoriens lacrymato exūdet in imbre
Vena vehens animæ salsa per arua ratem.
Virgo iubar, cœli Zephyros dabit aura secundos,
Et portum in Christi pectore pandet Amor.

FINIS.

CLODOVEVS

TRAGICVM

SYLVILVDIVM.

PERSONÆ.

Zephyrus.
D. Ægidius, Anachoreta.
Clodoueus Gallorum Rex IIII. à quo Ludouici dicti sunt.
Valdimirus Regis Armiger, iuuenis.
Theobaldus, Regiæ Venationis Præfectus.
Fidicen.
Nuntius.
Anonymi aliquot è choris Pastorum, & Piscatorum.

Chorus { *Aulicorum.* / *Ephebor um.* / *Pastorum.* / *Piscatorum.* }

Scena in Syluis Galliæ Narbonensis ad fauces Rhodani.

ACTVS PRIMVS.

ZEPHYRVS.

Canticum.

SYdereos iam moritura condit
Nox oculos : iam flammeo
Cremanda rogo Auroræ
Mea repoſcit flamina :
In nitidum ceu Phœnix
Vertenda diem meas optat alas.
Surgamus & aſſueta
Feretro noctis, ac diei cunis
Afflemus miniſteria.
Agedum noſtris exciti ſuſurris
Eoum lumen alites,
Cæleſte numen pius
Salutet heros latitans
Vicinæ rupis antro.
Illum ego auitæ deſerentem domus
Regales olim gazas,
Et dubio quaſſatum ſalo excepi
Amico fidus flamine.
Libyco felix ibat alto pinus ;
Extemplo freta nubibus
Miſceri, cælum vadis.
Irarum graui tumidus
Spumabat æſtu pontus :
Igneis æther fulguribat minis.
Vndarum tonat littus
Illiſu, cælum fulmine, flagellant
Spumoſi montes æthera.

Alata velis volitabat alnus
Nimbiferum per aëra.
In vota pronus heros
Premebat aſtra precibus.
Gementis ipſe crebro
Suſpiritu vireſcens imbrifœtos
Fugaui procul Auſtros,
Cælumq; & æquor ſerenaui amico
Sequeſter pacis fœdere.
Ac meo mox incolumis afflatu
Has puppis oras attigit.
Has Galliarum oras,
Quas larga beant copia
Et crine Ceres aureo,
Et dite quatiens Pomona cornu,
Et gemmifer Lyæus.
Quas Flora pictis hilarat ocellis,
Quas blandæ amœnant Gratiæ.
Hos inter lucos Attico verendum
Colenti Numen hoſpiti
Fidus adhæſit comes.
Hic mihi nidum poſui
Tyrrhenis vbi victor
Rhodanus ingens obluctatur vndis.
Hic vbi pellucenti
Fontium fletu lætæ rident valles,
Vmbroſa virent nemora.
Hic muſicis,me ventilante frondes,
Vireta canunt ſibilis.
Hic tellus per me verno
Crinita flore comitur;
Hic virides blanditur
Fucata genas,colorata ſinus.
Grandæuus antri cultor

For

Formoſa brutæ ſpeculatus ora
Amore candet Numinis.
Si quandò pijs petit aſtra votis
Emiſſa meis euolant
Alata vota pennis.
At fama heſterno murmure
Hic prima ſeuit face
Regali Taurũ gymnade premendũ.
Age mi madidantes
Depluant rore pinnæ, matutino
Stellentur imbre gramina.
Hybleo ſylua diſcolor nitore
Sabæo ſpiret halitu,
Panchęo gemmet fletu.
Ad oris inſtar regij
Meis efflata pennis
Innubilam ſerenet aura lucem.
Hic fœta nuper tellus
Flauicomantis, me fouente, floris
Nouellum germen protulit.
Hac primum luce meos ad tepores
Labellis hiet aureis.
Hîc omnia venturi
In hoſpitis obſequium
Conſpirent, vnda nitens,
Trãquillus aër, vere compta tellus,
Tu modo, Rex, adeſto,
Hîc omnia miteſcent, ac niteſcent
Clementi frontis fulgure.
Regali frondes vmbris, fontes vndis,
Et rore rura gemmeo,
Venatui fauento.
Illuc me totis penitus
Impendam lubens auris.

Nemora meis animata flabris
Loquace tuum nomen
Fronde susurrẽt, Clodouee, cautes,
Vocali rupe geminent
Qui syluis tecum ludibundus erro
Cruentis olim Martius
Afflabo bellis comes :
Tuis parebo classicis.
Canoros ego inspirans
Tubarum tubos qua sol facẽ rotat
Victorem te clarabo ;
Tuiq; alarum flamine mearum.
Pennabo famam nominis.
Tuas in laudes vndiq; Permessios
Ciebo Cycnos. Interim
Has inter syluas tuis (phis.
Crescentes lauros nutriam trium-
Ast, heu, quæ procul fœta nimbo
Minatur hic serenos (nubes.
» Incestatura soles ? Heú mortalium
» Funesta semper gaudia !

Chori Pastorum.

Chorêa prima.

PLacido tandem, aurea nostras
Ore, Pax, reuisis oras,
Blanda Doris aureis
Cubat arenis,
Et pacato cælum, terras
Fœdere lambit, mitia pangit
Cælo, terris oscula.

Ma:

Martia passim pila virenti
Fronde Palladis mitescunt.
Sponte falcem belliger
Induit ensis.
In abiectis nidulatur
Clypeis ales : hostica fundit
Nectar Apis galea.

Omnia tui muneris, Hymen.
Nodo iugas maritali.
Tu Delphinas Aquilis.
Tibi refingunt
Scuta lyras, plectrum arcus,
Lilia telum faces Amoris
Æra vomunt bellica.

Ficta ne crebri fama susurri?
An regalis iubar oris
Lux recludet proxima?
Hîccine pandet
Tam sereni iubar oris
Irida pacis? Ergone nostræ
Solem vmbræ protegent?

Felix ades, & secunda
Sydera tuis
Hymenæis annuant.
Pronubus Amor
Inextincta foueat
Corda face, rura pace.

ACTVS

ACTVS SECVNDVS.

SCENA PRIMA.

Clodoueus, Theobaldus, Valdimirus, Fidicen, Chorus Aulicorum in duos Semichoros diuisus.

Clod. At eſt : iam cornu ſileat.
Tuis flāmeſcant, age, corda vocibus.
Theo. Heus quiſquis ades, excute marcentibus
Ab oculis ſoporem ;
Venaticum præcordijs
Induitor vigorem.
En cornu ſuſurranti
Iam vigiles venantur
Per prata, perq; flores
Mel Apes, Aura odores.
Clod. Luci virentes, & horrore ſacro
Vmbræ ſilentes, animum regalium
Sæuo curarum æſtu fluctuantem
Vos blandientis auræ
Sereniore ſpiritu lenite,
Veſtro benignæ portu trāquillitate.
Vald. Quam gratus huc accedas produnt omnia.
Quidquid hîc vides certat
In tui, Rex, obſequium.
Fontanę Lymphę Nymphę, quę cryſtallinis
Yberibus tenellos alunt floſculos,
Argenteis occurrunt tibi pedibus.
Alituum canora
Examina te muſicis

Exci

Excipiunt concentibus.
Tremulis arbor foliorum pinnulis
Gestitq;,nititurq;
Ad te,si queat,obuijs
Aduolitare frondibus.
Te germina curuato
Salutant læta vertice.
Offusa florum agmina
En auræ ministerio
Tuos demissa pedes
Furtiuis libant osculis.

Clod. Heu forma regni pellax,
Quam blanda fronte saucias?
O fortunatos,vrbe procul,fouet
Quos vita syluicultrix
Obscura,sed secura?
Ades tu,vocem fidibus attempera,
Syluasq; regno potiores accine.
At vos alterno intercinetis carmine.

Canticum.

Fidi. TAcita sylvis rupe latentem
Fauentis nulla populi,
Sed Zephyri populea
Blanda fouentis recreat aura.

Semich. { O vita nullis vitiata curis
Aulic. { Rura colentum!

Fid. Placido labens murmure lympha
Smaragdinis argentea
Riparum clausa pateris
Pocula præbet nescia fraudis.

Alter Sem. { Heu nimis duris lacerata dumis,
Aulic. { Purpura Regum!

Fid.

Fid. Sæpe cubanti valle cubanti
Virenti Flora dextera
Officiosa suggerit
Stragula verno picta colore.
Semich. O vita nullis vitiata curis
Rura colentum!
Fid. Sæpe virenti frondis in vmbra
Garritu câptus Auium,
Fallacis Aulæ vmbraticos
Ore sereno ridet honores.
Semic. Heu nimis duris lacerata dumis
Purpura Regum!
Fid. Aulica veris agmina flores!
Odoris mella lancibus
Veneni pura præferunt
Tacita syluis rupe latenti.
Chald. Aul. } O vita nullis vitiata curis
Vniuersus } Rura colentum!
Heu nimis duris lacerata dumis
Purpura Regum!

SCENA SECVNDA.

Cladoueus, Anonymus è Choro

Pastorum.

Ano. Rex magne, nos accessus ingens tui
Ad te pellexit rumor
Ignoti munus offerentes floris
Fœcundo tellus quem nunc primum sinu
Effudit, aut effusum non antidehac
Pastorum segnis vestigarat cura.

Recurua

Recurua in morem liliorum folia
Colore nitent aureo.
Extrema ne ſunt aurei
Hæc ſæculi veſtigia
Aſtræa terras cum peroſa liquit?
Quæ nunc ſe produnt, aurea cuduntur
Quod, te regnante, ſæcula.
Aurati flores tuæ
Munificæ debentur auri dexteræ
Hoc ſine munus ruſticum
Victrices inter tibi lauros ſerpere.
Et Aræ Diuum Gemmeæ
Corollas amant floreas

Clod. Formoſum rara munus
Commendat mihi nouitas.
Dignumq; noſtro quod inſertum clypeo
(Sic animus eſt) ſeros per nepotes
Regale genus noto prodat ſymbolo.
Vt liliorum quiſquis germen aureum
Canátve poſthac, memorétve, Gallicum
Regale germen memoret. (muneri,

An. è Ch. Paſt. Haud vnquã noſtro tale munus
Inuicte Rex, optauimus
Addimus grato tibi grates muneri.

Clod. At vos iam moras rumpite.
Præite & multo læuum
Vallate nemus robore.
Nemus, vbi ingens latet
Syluarum terror, & opima gregis
Iam notus cęde Taurus.

An. è Ch. Paſt. Felix, ac fauſta vobis ſit venatio.
Nos quoque veſtro votis
Fauebimus labori.

SCENA III.

Clodoueus, Chorus Epheborum.

Clod. HIc interim pernices
Vos ducite choreas
Cœlo vaganti Triuiæ
Venatuum potenti,
Aspiret nostris vt amica cœptis.
Aspicite vt nitenti
Inter minora regnat ore Sydera;
Sopita dum Tithonia
Eoa nondum reserat rosaria.

Chorea.

Ch.Eph. Vecta sereno, Cynthia, cœlo
Tremebunda argenteo
Num venaris astra cornu?
Num bellatrix igneo
Ætheris vrsas impetis arcu?
Nocte silenti voce fauenti!
Tibi latrant catuli.
Tibi socium venanti
Luce spumat aurea.
Rabidæ sydus triste catellæ.
Modò recuruis edita cunis
Primo rides lumine:
Modo pleno nites ore,
Mox incurua senio
Mœsta cadenti extingueris igne.
Orbe nigranti clausa secundum
Temet ipsa latitas

Tibi

Tibi rogus, & sepulcrum
Temet ipsa tumulas
Mox rediuiuos excitas ignes.
Fida diurni luminis hæres.
Occidente Delio
Breue syderis fraterni
Reparas dispendium
Late micanti vultus honore.
Modo nitenti falce minaris,
Modo iugo, cymbula,
Modo portu sinuaris;
Et mutantem simulas
Æquore Cœli Protea formas.
Liquido quidquid aëre anhelas,
Fœto quidquid viscere
Terra parit tibi paret.
Tuis nutat nutibus
Refluus humor æquoris alti.
Annue nostro dextra venatu',
Tibi dentes camuri
Apri torua minitantis,
Tibi quercu pendeant
Ardua nostræ cornua prædæ
Dubiæ (viden?) lucis in vmbra
Tuis pares vultibus
Tibi in orbem, tibi in arcum
Agitamus choreas.
Annue nostro dextra venatu.
Cursibus aptas suffice vires,
Vimque odoram canibus,
Telo feras, tela feris,
Telis ictum dirige:
Robora fessis adde lacertis.
Aurea sed iam proditur Eos.

Et

Et venatrix roſeo
Aſtra, noctem fugat arcu.
Hebetata contrahit
Delia lucem, luce renatâ.
Clod. Cedamus hinc ad ſocios.

SCENA QVARTA.

D. Ægidius cum Cerua Cicure.

Floriparentes herbæ,
Pratorum aſtra flores,
Vallesq; nemoroſę,
Gemmæq; florum roſæ,
Vos mea circumdio
Alata mens amore
Lectura vigil volitat
Diuini mei Amoris.
Impreſſi fida Numinis veſtigia,
Sagacem deamantis
Curſumq; vimq; mentis
Beantis ad beatæ
Vos ora prædæ ducitis.
Tacita diæ ſimulacra formæ
Quæ ludibunda pinxit
Pennati dextra Amoris:
Vos quidem, vos qua licet æmuramini
Authoris ora veſtri.
Æternæ ſed caduca,
Inculta ſed excultæ,
Sed viuæ picta formæ ſimulachra,
Ades tu, Numen, ades:
Tu tibi par, tu cordis
Tranquilla mei ſaties.

En erit (ô beata !)
En erit illa dies
Cum tui lumen oris
Mî dabitur tueri?
En erit vt ætherea
Correpta face pectora
In cineres labaſcant;
Tum rogo de vitali
Ad te mens ales aduolet,
In teq; niduletur?
En floſculi riparum
Herbigenæ volucres,
Præ numinis amore,
Fucatas foliorum
Ad cœlum alas explicant,
Odoris flant ſuſpirijs,
Fletuq; madent roſcido.
Flammato viden'ore
Vt roſa purpuraſcens
Prodit amoris ignes?
En hederæ virentibus
Ad aſtra reptant brachijs,
Expreſſaq; pallentibus
(Syncera amoris pignora)
Expandunt corda folijs.
An ſolus ego (heu miſero !)
Tot inter faces algeo?
An ſolus ego ad terras
Deuexo feror pondere?
Ah tui tot amores
Mî, Deus, inde; tui
Mî ſubde tot ardores,
Quot viret arbor folijs,
Quot arua rident floribus,

Quot antra lugens roribus.
En pictis foliorum
Multicolor labellis
Flos tacitus diuinos
Eloquitur honores.
En Cœlo laudes accinunt
Auesq; trutilantes,
Apesq; bombilantes,
Et aura leui sibilo,
Et leni lympha murmure.
An solus ego (heu misero!)
Tot voces inter sileo?
Ah, Diuum Pater, ingere,
Tuis mî pectus ingere
Tot laudibus fœcundum,
Linguasq; tot facundas,
Quot mella legunt apes,
Quot garriunt volucres,
Quot Auræ, lymphæ murmurant.
At tu ferina vultu,
Humano nutrix vbere,
Quæ fragiles mî artus
Iam senio labantes
(O cura cœli prouida!)
Humore fulcis lacteo,
Ades, ô Cerua pennipe,
Te pascua recenti
Gemmata rore vocant.
Dum viridi pascêris
Tu palabunda prato,
Sereno mî pascentur
Immota cœlo lumina,
Diuinis ora laudibus.

Chori pastorum.

Chorea secunda.

PLacidi rores matutini,
Qui sereno lapsi cœlo
Mollia florum
Versicolorum
Ocellatis folia.
Qui florentibus in conchis
Latè virentis
Æquore prati gemmulatis.

Vigiles hortis ab eois
Flore rores olitores
Arida pratis
Ora rigatis
Vrnulis argenteis
Vos auroræ fulgurantis
Tacitus imber,
Guttulæ cœli desudantis.

Nitidum flauæ lac Matutæ,
Cum luteolas papillas
Tenero florum
Inserit ori:
Odorati pupuli
Coloratis cum labellis
Roseæ circum
Vbera matris nutriuntur.

Stellulæ noctis decidentes
Stillæ rorum, Cœli rores

Sydera: ruris;
Sydera rores.
Floſculorum lacrymæ,
Cum madenti languent ore,
Diraq; lugent
Funera noctis occidentis.

Antra petentum vos ferarum
Preſſa vago ſigna pede
Limite fido
Prodite, rores.
Certa per veſtigia
Ad latentem Venatores
Ducite prædam,
Placidi rores matutini.

ACTVS TERTIVS.

SCENA PRIMA.

Valdimirus.

HAc fugit: forte hîc lateat
Hau bene vortat. hic me canis implicat.
Annectam loris arbori.
Hic paullulum ſic eſto, mi Lyciſce.
Neſcio quid ſane ſtrepunt hæc virgulta.
Aut plagas ab hoc telo mox accipiet,
Aut curſu tenſas irruet in plagas.
Virgulta læua paullum ſubmouebo.
Ehem: eheu me perditum!
Proh dente quam tenaci læuæ inhæſit

Viroſa ſerpens! Horret dextra tangere,
Nec læua quit excutere.
Excuſſit tandem ſed repente miſeros,
Heu, vires artus deſerunt.
Quis ſubitus præcordijs
Tam diri ſæuit impetus veneni?
Animus cum cruore ſenſim effluit.
Ergon' ignauo hîc ſolus letho concidam?
Haud erit. Huc hoſtiles infer manus.
Quo ruis? Huc te verte. Dextram pietas
Quæ retrahit crudelis?
Mactabo memetipſe, mîmet idem
Et victima, & ſacerdos. ror?
Huc tela, huc ignes. Quin hinc præceps auſe-
Heu genua curſum tremebunda fallunt!
Succurre, dextra, & indue
Mucrone pectus. Quid ignaua torpes?
Aude quod nos eripiat obſcuro
Præclarum letho facinus.
Heu, languidum trementi ferrum brachio
Elabitur! vicina
Mors neci vim ſubducit:
Nec morior quod morior.
At quis, heu, præceps rapit mentem furor?
Quo feror? Hîcne concidam,
Vt ipſe me confodiam?
Vt moriar, ne moriar?
Ad ſaniora redi, infelix anime,
Suſtine ſis, & abſtine.
Remittet forte dolor.
Felices, quibus ante Regis ora
Sæui cruento Martis in diſcrimine,
Decoro datum corruiſſe vulnere!
Ergon' virentis in Iuuentæ flore

Obſcurus hîc exanimor?
O ſpes abruptas! O labores irritos!
O opes! ô ſolatia!
O Hymenæos! ô ſperata pignora!
Hunc præter canem, nullus adſtat miſero
Laturus opem Inhumata ſæuis
Iacebo præda feris. Nec iacenti
Suprema quæ perſoluat.
Amica manus aderit.
At tu, Lyciſce, vis amica quondam,
Et fida mihi, extinctum
Ne deſere, poſt fata fidus, herum.
Tu vigil age excubias,
Ne diro fera dente, neue adunco
Alpina roſtro laniet volucris
Exanimum cadauer.
Arbor amica, ſi ſub duro mollia
Cortice corda tegis, feſſum pio
Effulci trunco latus.
Vitalis tu cum membra linquet halitus,
Iniectis large tumulato folijs.
Et Zephyri quotannis
Cum vernæ flarint animæ,
Solenni nobis parentate fronde.
Hîc denſas inter volitabit arbores,
Et nota circum mœſtus
Errabit oſſa ſpiritus.
Tu, magna parens, viridante ſinu
Decidui iam corporis
Labentes artus excipe.
Iam ſyluæ abſcedunt, & amata diæ
Nigreſcunt ora lucis
Heu, quis delirus mentem ludit error?
Non ſyluæ, nos abſcedimus

Quo

Quo fata trudunt irreflexo tramite.
Lux alma,vale ; tuq; ô ſylua virens.
Syluestris vmbra,vale.
Vmbræ me vocant aliæ.
Inuiſa nox inuitos vrget oculos.
Iam cuncta nobis occidere ; nondum
Nos penitus occidimus.
Et luce caſſi viuimus.
O Lenis Aura,quæ pinnato gradu
Hæc circum loca curſitas,
Supremas moribundo ab ore voces
Ad pias defer aures :
Vt ſi quis forte degat hic mortalium,
Mandet abiectum tumulo cadauer.
Heu miſer ! Etiam ne extrema leuibus
Committo verba vent ——— ?

SCENA SECVNDA.

D. Ægidius.

AVt fallor,aut vox aures mœſta pepulit.
Heus,quid æſpecto ? quis hic iacet,læue
O quiſquis es,qui ſomnum ducis facilis
Ferino præda denti.
Excutiam ſoporem,ac diſcrimen.
Proh quam demerſit altus feſſum ſopor !
Totum attrecto,nec attactum percipit.
At quis hic cruor ? Quis hic autem pugio
Vaginæ ereptus ? O me captum ! miſerum
Æternus habet ſomnus : quid laboro ?
Ac forte (ô procul Euri ferant omen !)
Venator Regis è caterua inanium
Verentis adhuc ſimulacra Deum,

Haud Christum norit;animusque Tartaro
Demersus sempiternas luas pœnat.
Infelix animi, & infelix corporis!
En vt in primo pubis vere iacet.
,, O iuuenilis bonum forma fragile!

Canticum.

EXamines ocelli,
Gemella quondam sydera,
Cui vos(heu scelus!)licuit lethali
Condere nube?
Vernantium genarum
Rubentes olim flosculi,
Qui vos repente rapuere diro
Turbine venti?
Vis immatura mortis
Immiti falce messuit.
,,Heu,ver caducum modice florentis
,, Forma iuuentæ!
Vitales hîc spirabant
Per rosas oris Zephiri:
Viua ab extincto pietatis ore
Spirat imago.
Qua rosa fulgurauit
Pallentes regnant violæ.
Heu,ver caducum modice florentis
Forma iuuentæ!

His interim te floribus
Non hos in vsus mihi nuper lectis
Inspergam,& inani fungar munere.
Nimirum sed præstiterit
Sublatum hinc cadauer humo condere.

SCENA

SCENA TERTIA.

Theobaldus, D. Ægidius.

Theob. INueni tandē. Sed quid hoc ſpectaculi?
Abſiſte parricida
D. Æg. Huc tempeſtiuus ades.
Leuabis onus. *Th.* An illudis etiam?
Da pœnas hoc mucrone.
D. Æg. Vibratam, precor, paullum libra manum:
Suſpende, ac differ ictum.
Si parricida fuero,
Te pio ſub hoc pondere
Daturus pœnas conſequar.
Exangue hoc onus interim
Adiutes, ac leuaſſis.
Teob. Vix breues ira moras pœnæ indulget.
Age pauxillum interim
Præuertat iræ pietas.
Dilata ſontem pœna premet grauius.
D. Æg. Suppone læuam recte ſic: feramus.
Teob. At ſiſte, dum vaginæ detur pugio:
Et canem hinc abducam.
D. Æg. At at proh mirum! viuit adhuc? oculis
En lucem quærit languidis.
Huiuſce vita me mox parricidij
Ingeſto ſoluet crimine.
Pergamus hinc: curabitur
Vel rediuiuo ſalus,
Vel morituro funus.

Chori Paſtorum.

Chorea tertia.

Medium terens Cynthius axem
Grauis arcu iaculatur
Tela lucis aureo.
Rutilo latrat
Syrius aſtro
Nec venatus regij
Cedit labor: tantus amor
Tanta repertæ gloria prædæ.

Igneus acres
Fert moloſſos impetus.
Crebra volant tela manu.
Ora tepenti ſparſa liquore,
Corda calenti laudis amore
Face feruent geminata.
Creber artus halitus
Quatit anhelos

Apes odorum præpetes auræ,
Zephyritidos alatæ
Adminiſtræ Chloridos.
Noctis Eoa
Luce ſupremus
Expirantis halitus,
Hoſtis olli cum Matuta
Roſea cludit lumina dextra

Mobiles auræ
Vernulæ tubicinæ,

Odorata

Odorata quæ miſcetis
Pratigenarum prælia florum,
Languida victæ lumina noctis
Matutino quæ proflatu
Gelidæ reſtinguitis,
Volucres Auræ;

Deliam veſtro flamine flammam
Temperate. Venatrices
Vos algenti dextera
Rore madentes
Tergite frontes.
Telis alas addi:
Catulorum Venatorum
Curſui veſtras indite pennas.

Forte virenti
Si locarint gramine
Feſſa longo membra curſu:
Vndiq; lectos ruris odores
Spiritus ollis florifer afflet.
Vos ridentes ora circum
In amica pellite
Oſcula flores.

Sic per amenas æquoris oras
Curru vos argenteo
Cœrula vectet hoſpita Tethis
Sic per arua velitantes
Vos tenelli luſitantes
Oſculentur floſculi.

Canticum.

Dum ſpargit ab æthereis
Roſarum nimbos hortulis,
Tum tua matutino
Rubeſcit vnda vere,
Et penſilis in medijs
Floreſcit hortus vndis,

Chorea.

Te ſpumoſis expuentem
Oribus iras,
Teq; præliantibus
Campum ventis Martium,
Fluctibus Euros
Canat alter equitantes.

Canticum.

Tranquillo vultus lumine
Te blandientem canimus,
Et aureis arenæ
Puluillis acclinatam.
Sic vſq; noſtro faueas
Piſcatui ſerena.

Chorea.

Tu terrarum vaſtos orbes
Sedula mater
Vlnis circum liquidis
Fuſa cingis, vitreo
Vbere lactas,
Sinu geris æſtuoſo.

Canticum.

E tuo Phœbus nitidum
Attollit caput gurgite,
Et igneo tranquillum
Dum globo radit æquor,
Apparet in argentea
Aurata gemma concha.

Chorea.

Mane primo tu naſcenti,
Heſpere ſero
Tu cadenti Delio,
Ceu Phœnici æthereo,
Liquido præbes
Toro cunas, & ſepulchrum.

Canticum.

In te ſol pictor aureus,
Dum lumen vmbris temperat,
Serena ludens pingit
Ridentis ora cœli.
Sic vſque noſtro faueas
Piſcatui ſecunda.

SCENA SECVNDA.

Nuntius, Anonymus è Choro Paſtorum.

Nunt. AVres ne Taurum, Iuuenes,
Hauſere veſtræ telo ſtratum regio?

Anon.

Anon. Nil tale hauserunt; ora tamen regia
Venamur, huncce munus
Delphinum allaturi.
Nunt. Mox aderit à luco.
Ne graue sit interea ferinæ
Audire necis seriem.
Anon. Iucundum nostri didicisse Regis
Editum inter lustra illustre facinus.
Nunt. Infame fero læuum nemus Tauro
Nostis, opinor, omnes.
Anon. Vtinam nostri cœtus
Non nemo nosset minus.
Heu, sæua nimis nobis,
Et crebra sui monumenta liquit.
Nunt. Densa vallorum serie
Et trabe multa, m..dium
Quæ nemus laxat, obsepimus aream.
Hîc cæcas inter frondium formidines
Stabulabatur ferus.
Imbelle truncos per nodosos vulgus
Adunco leue gradu ramos occupat.
Suspenso grauis cœtu sylua nutat.
Hastata denso se iuuentus premit
Theatro circumfusa. Stat Molossus
Acer in cursum pronus, lori impatiens,
Extemplo rauco cornuum stridore,
Latratu Canum, iuuenum clamore
Excitus se se ferox elustrauit,
Horrendum Taurus mugiens.
Syluæ tremiscunt, cœlum late reboat.
Anon. Qua Taurus forma se spectandum dedit?
Nunt. Frons alto rigens cornu
Toruo minatur lumine.
Lato promissa mento palearia

Cris

Criſpata curſu ima flagellant crura.
Ingens caudai modus
Primos laceſſit replicatus armos.
Hirſita vaſti tota moles corporis
Compoſita ad terrorem.
Impete primum crebro
Obnixus explorauit trunco cornua;
Tum ſparſo ad pugnam puluere proluſit
Abrumpunt vincla canes,tela grandinis
In morem denſa cadunt,
Pleraq; corpus inoffenſum ſtringunt.
Aduerſo multa trunco ferri morſus
Fingunt tenaces. *Anon.* Notha;
Rameſcit arbor ſtirpe.
Nunt. Spumoſus ore Taurus
Irarum œſtro percitus
Mugitu tonat ,face frontis gemina
Fulgurat , cornu fulminat.
Grandinat ictu , largo pluit imbre
Sui ſudoris , alieni ſanguinis.
Inſana ſeu tempeſtas fœda clade
Feras , virosq ; ſternit
Ter ſpatia ampla curſu circumactus
Telorum ictus , canum rictus luſerat:
Cum ſeſe qua diducta patent cornua
Spartanus audax toto immiſit corpore
Incubuit ceruici,dente adocto
Impreſſit morſus , & inhæſit tenax.
Anon. O audax canis facinus !
Nunt. Immane quantum efferatus vulnere
Corniger furit : ſe ſub auras erigit,
Vanos effundit ictus.
Ne quicquam toris grauiter hærentis
Molitur pendus excuſſiſſe canis.

Sern

Scrutanti nulli vt patuerunt exitus,
En saltu præceps extra vallos arduo
Erupit instar fulminis,
Cum rauto densas inter nubes murmure
Luctatum diu, violento turbine
Elisum tandem emicat,
Montesque horrendo concutit fragore.
Aut pleno qualis ore tumens Rhodanus
Riparum arctos indignatus obices
Euoluitur: taurina minax fronte
In mare syluas, & armenta proruit,
Vnda triumphum mugiente canens.
Anon. Quid actum cane? num torosa Tauri
Disclusit colla morsu?
Nunt. Spartanus alte excussus Tauri saltu
Sub auras iit, summa
Flagella vincens arborum.
Tum stirpes per nodosos,
Et dumos per horrentes
Lacer ad terras graui
Afflictus casu occubuit.
Anon. Præclaro functus funere.
Nunt. Inter hæc Taurus densas
Syluarum moras, & implexos calles
Excessit, altas faucium crepidines
Effusa petens fuga, qua vicinus
Vndarum larga mari
Tributa soluit Rhodanus.
Bifida fugitantis
Signat cruor vestigia
Alipede venatrix
Cursu premebat pubes
Densóque hastarum iactu
Post taurum fixa sylvescebat humus.

In

In crura, pede implicito,
Procumbit humi bos.
Infixis ripæ cornibus,
Calcibus auras verberat.
Donec auulsum ripæ fragmen trahens
Spumante præceps vado
Deuoluitur in flumen.
Securus dum telorum
Torrentes tranat vndas.
Anon. (In fluuio videri forte fluuio
Similis tauriformi)
Nunt. Per viuidum, molossi,
Per vndas venaturi,
Pari se in flumen saltu deturbarunt.
Crurum remigio adnatant,
Et geminas cornipedis
Hinc, atque hinc aures acri
Ter quater morsu vellunt.
Immoti toto pondere dependent,
Et anchoræ ceu geminæ fugacis
Carinæ figunt cursum.
Taurini proram oris ripæ obuertunt,
Qua longa pendent aulici corona.
Hîc Rex cornigerum Latonæ caput,
Et truncos artus Rhodano deuouit.
Tum valido connisus
Lacerto hastile stridulum contorsit.
Anon. Regale telum, Auræ;
Incertæ sorti eripite.
Nunt. In pectus alte se demersit ferrum:
Mixtasq; suo moriens cruore
Ebibit vndas Taurus:
Præcisum caput sæuum
Adhuc in morte minitans

Ca

Canora gestat iuuenum caterua.
Anon. O dignam sceptro dexteram!
Seu bellis hostes, seu bellorum pari
Venatu feras fundit.
Age, occurramus ocyus.
Nunt. Ne procul hinc abite: iam iam aderit.
Anon. Haud procul hinc vaganti
Opperiemur gradu.

SCENA TERTIA.

D. Ægidius cum Cerua Cicure.

ET cor, & ora tua laude personent,
Supreme sator syderum.
Tu iuueniiem animum
Cœcis errorum conditum tenebris
Iam, iamq; exangues deserentem artus,
Et Orci æternos ineuntem carceres,
Docente me, medente me,
Et veræ luci, & sano reddis corpori.
Tui iucunda spiritus
Olli iam morituro afflauit aura,
Vt salutares animo
Exposceret me latices.
Cum pium rores attigere caput,
Factiq; sunt repente
Et salutares animo,
Et non sperata corporis medela.
Sereno vt oris lumine,
Vt placide rorantibus ocellis,
Cœlumq; contuentibus
Et laticis asperginem,
Et sacri verba carminis accepit

Felix, ô felix nimium,
Sì tum lustratum, ac recentem animum
Efflasset cœlo meos in amplexus!
Viuat (sic quando tibi Deus placitum)
Sed tibi gratus, à quo vitam hausit,
Non immemor & mei, per quem hausit.
At perge, ô Cerua, nos reddamus antro.

Chori Pastorum.

Chorea quarta.

At decori iam sudoris,
Sat, ô pubes regia,
Strenua finxit prælia virtus.
Molliter excipiat
Blanda fessos quies artus.

Lucis vmbræ iam cadentis
Giganteæ senio,
Dum morituro funera Phœbo
Parentantes apparant,
Sternunt pulla rura veste.

Fugitiuæ lucis hostes
Vos à Sole transfugas
In sua tutos castra receptos
Gelidis tentorijs
Vmbræ tegent hospitales.

Longo vobis en proiectu
Se se ferunt obuiæ,
Aruaque nullo lumine pingunt.
Simulacra abjiciunt
Nemorumque colliumque.

Ad riparum lentus vmbras
Spatiatur riuulus,
Plurima feræ succubat vmbræ
Strata vallis montium.
Hic & vmbræ vos morantur.

Hic per prata trepidantum
Ad lympharum murmura
Teneras inter flosculus herbas
Agitabit choreas
Vobis vmbræ in conopeo.

Huc adesto, nec timeto,
O caterua Regia,
Tibi grauis ne sit vmbra:
Nihil vmbræ ponderis

ACTVS QVINTVS.
SCENA PRIMA.

Chori Aulicorum, & Pastorum.

Canticum.

Ch. Aul. DVris exercita bellis,
Spectatáque vulnere Regum,
Taurino Regia lusit
Sanguine tincta manus.
Te regia vulnera, Taure,
Fama super æthera tollent:
Meliorem vulnera vitam,
Quàm rapuere, ferent.

Aurati lilia flores
Cessere in spicula Martis,
Taurique aspersa cruore
Ceu rubuere rosæ.
*Ch.Past.*Aurea perpetuo florescite Lilia vere
Lætaque, sint vestris Gallica regna comis.
Ch. Aul. E vestris fama corollis,
Aurati lilia flores,
Regalibus addita lauris,
Florea serta paret.
Præclari nuntia facti
Linguas longinqua sonantes.
Alas, talaria vestris
Induat è foliis.
Ch.Past Aurea perpetuo florescite lilia vere,
Lętaque sint vestris Gallica regna comis.
Ch.Aul. Populi vos aura fauentis
Tranquillo recreet æuo.
Largo vos flumine laudum
Fama benigna riget.
Extremas orbis ad oras
Vestros expandite honores.
Vestros affundite odores
Quò rota solis adit.
*Ch.Past.*Aurea perpetuo florescite lilia vere,
Lætaque sint vestris Gallica regna comis.
*Ch.Aul.*Biiugo de colle, sorores;
Aurati floris ad vmbram
Celeres contendite: Phœbi
Carpite nectar apes.
Fœcundo caudice flores
Inscriptos nomina Regum,
Fulgenti lilia caule
Aurea sceptra ferant.

Ger

Gemmatis cincta coronis
In vestris regia pinnis
Maiestas nescia finis
Collocet imperta.
Ch. Past. Aurea perpetuo florescite lilia vere,
Lætaque sint vestris Gallica regna comis.
Ch. Aul. Digna, sed ampla parũ vobis cõfinia libent
Æquoris vnda pedes, ætheris astra caput.
Ch. Past. Aurea perpetuo florescite lilia vere.
Lætaq; sint vestris Gallica regna tuis.

SCENA SECVNDA.

Clodoueus, Valdimirus, Theobaldus.

Vald. SIc menti salus fuit vnda, & corpori
Clod. Vtrumq; grator: nec grauatè fero
Quod pium Christo manciparis animum.
Pars magna, & fida famulatus mei
Chisti veretur numen.
Stat mihi & olim sacro spargi flumine.
At fare; num solemne est
Vt menti salus fiat vnda, & corpori?
Vald. Sacri minister laticis negabat.
Clod. Quid ergo vtrunque præstitere rores
Tuis inspersi crinibus?
Vald. Non vsitatum superæ clementiæ
Verebar in me munus:
At qui me aspersit, laceratum ferro
Hostili dum mereturs;
Eccuius, rogat, scelus? imminenti
Me pęne letho obiecerit?
Serpentis ictu læuam narro sauciam.

Theo

Theob.(Hinc tuæ reum necis
Quem rebar tute ignarus expiasti)
*Vald.*Res salua exclamat,nihil mirum fontes
Si vulneri profuerunt.
Hæc loca infame tenet
Infesta genus anguium,
Pestifero qui dente quos petiuerint,
Subductis tacite repente viribus,
Lethæo frangunt somno,
Donec lethæo lethum somno iungant.
Vnna'st medela, ac facilis,
Si tempestiua saucium,
Vulnus in primis ipsum, lympha tinxerit.
Hæc fatus,me vicino fonti admouit,
Et ora,pectus ter quater humectans,
Cruentam læuam gelidis
Mersauit vndis: ilicet
Veneni effluxit,& extinctus ardor.
*Clod.*Quam mira narras! A quo tamen hauserat,
Qui te medelam docuit?
*Vald.*Narrabat ille plurima cicuris
Exempla (feræ nomen siluit)
Incautam si dolosus
Morsu cerastes iecerit,
Cursu quæsiti volucri
Veneno fontes eluunt.
Clod. Ecquid,vt feræ,suum nomen siluit?
Vald. Ægidium canebat.
*Clod.*Iam Gallicas per oras tanti nominis
Diffusa pridem aura
Et meas grato mulsit aures murmure
*Vald.*Id mihi nomen numen,
Dum vita comes erit.
Verebor vmbram,ceruus vestigia

In

Impressa sacro venerabor pede.
Elabar ante vitæ,
Ingrato quam colendi mihi vultus
E pectore labantur.

SCENA TERTIA.

Clodoueus, Theobaldus, Anonymi duo è Choro Piscatorum, Anonymus è Choro Pastorum, Valdimirus.

Theob. EN illic est qui medius.
An. è Ch. Rex magne, Diuum tibi missum munere
Pis. Hesterna nocte, squammei
Accipe regem gregis.
Ingentia in exiguo
Accipe vota munere.
Clod. Regale plane munus
Cultu dignandum regio,
Si Diuum missum munere.
Qui vestra tamen incidit in retia!
An. è Ch. Pis. Hesterna noctis aderant silentia,
Et vitreo nitebat æquor speculo,
Nocturna cœli facies
Descenderat in vndas.
Par cœlo mare, Cœlum
Par Mari collucebant.
Æquoreas ætherei
Per vndas inextincti nabant ignes.
Æthereos æquorei
Per ignes ibant inabsumpti pisces
Marinæ Salamandræ.

Cum

Curuato ſe vehebat Luna lembo
Argentea piſcatrix
Cum procul læuo ab littore
TYRRHENA Delphin dorſo radēs MARIA
Placido noſtra lapſu
Et ora,& oras adijt.
Ibat per aſtra mari picta,ſimilis
(Quem cœlo fama locat)
Syderei Delphinos.
Vndanti dorſo fluctuabat vndis:
Recuruus ponto ſimulabat pontem,
Lunatus arcum,fuga raptus telum,
Lunari pictus lumine
Verſicolores arcus
Squammoſa mari ſinuabat Iris.
Dum ludit hæc ſpectacula,
Nos longa circum taciti corona
Obducti, multa fuſcina,
Ac denſo vinculorum nexu premimus.
Vt ſenſit ille dolos,
Se ſponte noſtras in arenas expulit,
Cum mari vitam linquens.
Tum viſa caput olli flamma lambere
Et circum labi tempora,
Octonis orbes orbibus agglomerans.
Clod. Agnoſco cælo potius,
Quam lapſa Mari munera.
Flammarum orbes circumacti tēpora,
Mi regna non obſcuro pandunt lumine.
Stet tanti monumentum felix ominis
Impreſſus noſtri clypeo
Primigenæ Delphinus.
Secundent omen numina:
Vt quem natorum principem

Nostra de cunque stirpe partus prompserit.
Æternis mea regna sceptris temperet.
Amœnus Galliarum hinc ocellus
Opima nomen sibi ducat regio.
Nepotibus hæc rata sunto nostris
Immotę legis pondere.
An.è Ch.Pis. Existat olim tuo, Rex, è germine
Tuo DELPHINVS, nomine,
Qui fluctuantes Galliarum oras,
Pacemq; naufragantem
Tuto componat portu,
Sceptro serenet placido.
Alituum Regina
(Præsaga mens futuri
Ignota vel inuitum cogit pandere)
Alituum Regina
Iberis ad hæc regna vecta ab oris
Trisulca ponens fulmina,
Olli iugali sese iungat fœdere.
Felici Reges procreentur germine,
Qui famam astris, regna ponto terminent.
En læuum fulgurauit; læuum tonuit:
Annuunt votis sydera.
An. alter è Ch. Pis. Attonitus ne monstro, Rex,
hæreto.
Longæuus hic antiqua
De stirpe Mantus prodiit.
Quoscunque stirps hæc dederit
Mens agitat vaticina.
Vald. En tibi, Rex, auratos terra flores,
Regales æquor pisces
Tributa submisere,
Vt mari, terris imperes.

Clod Cum ſyluis venaturum
Lux me reponet craſtina,
Larga regalis auri dona veſtris
Auratis florum foliis
Squammæque piſcis aureæ
Mea reponet dextera.
Præite : nobis habitum iam innuit
Vicîna Veſperugo.
*An.è Ch.Piſ.*Vicina proſequemur
Ad vſque Rex, te littora.
An.è Ch.Paſt. Et nos,ni tibi tamen graue fuat.
*Theob.*Virgulta ſonat læua.
Num datur noſtris noua præda telis?
*Clod.*Rimare cautè , tibi ne labatur
*Theob.*Fallor ? an Cerua? Cerua'ſt.
*Clod.*Poſt Tauri cædem vile nimis Cerua
Regali ſignum geſo.
Ice tu,Valdimire , quem viroſus
Serpentis ictus ictibus ferarum
Abduxit. *Theob.* Latitantem
Hâc viden? *Vald.* Sile: video.
Acuta telum ſingulare cuſpide
Hoc pharetra ſeduco.
En age,telum ſingulare,tanti
Tuere laudes nominis.
Ictu per ima certo ferrum viſcera
Adactum infer penitus.
Proſterne letho feram:vulnus ingere,
Venturis quod loquatur fama ſæculis.
Ab arcu iam excutere.
Heus,ecquid hoc;repente
Torpent ad ictum vires.
Se gelidus per oſſa miſcet horror,

Et

Extrema forte lues hæsit aliqua
Expulsi nondum penitus veneni.
Clod. Ignaue, an adhuc hæres;
Ice sis, *Vald.* Vnum dolet,
Quod leui fungar vulnere.
Vrgent me iussa, Rex, & vires addunt.
En telum arcus expulit.
Haud casso, reor, ictu. sed fugaci
Elapsa cursu fera' st.
Clod. Accurrite: virgultis vos immittite.
Vald. Heus, istinc iam effare, Theobalde,
Fecêre tela vulnus?
Theob. Quam rere longe sæuius.
Vald. Io me fortunatum!
Theob. At tu quid id libelli,
Et globulos tuere? sine iaceant.
Vald. O astra meis ictibus fauentia!
Theob. Ictus vtrumq; manu forte excusserit.
Vald. Nec dies me dimittet hinc inglorium.
Theob. Attolle mecum tandem sis, aut abi.
Vald. Quam ingens fera! ni me fallunt oculi.
Theob. Sic belle: iam sublimem efferamus.
Vald. Me miserum videtur viri species.
Vir est: heu parricidium!
Ægidij ne estis nota? Haudquaquam.
Libelli, & globulorum læuo ab latere
Pium pependit onus: neutrum gerit.
Accedant & cucullo
Obtectum caput, & in pectus prona
Attollam ora, vt meum norim scelus.
Heume! *Clod.* Fulcite collabentem vlnis
En vt vterque par iacet vultu
Exanguis, aut exanimis dolore
Hic vuneris accepti,

Hic vulneris inflicti.
Sed vitæ prior redditur
Qui concidit posterior.

SCENA QVARTA.

Valdimirus, Clodoueus, D. Ægidius, Theobaldus, Anonymi è Choris Pastorum, & Piscatorum

Vald. ET tamen viuo ac spiro?
Ergon'huic necem, à quo vitæ munus
Acceperam, rependo?
Heu dura merces! Heu relatæ nimium
Crudeli vice gratiæ
Tu pius in me nuper,
Ego in te parricida:
Vitali caput mihi rore sparseras,
Cruore sacrum tibi fœdo pectus:
Tu mi medela, tibi vulnus ego.
Cruore sed pro sacro
Has accipe quas gemino deuoluo
Effusas fonte lachrimas.
Clod. O versas ac peruersas rerum vices!
Vald. Ah dextra crudelis:
Ah oculi crudeles:
Tu vulnus inflixisti:
Vos vulnus inspectatis:
Abite, abite in lachrimas,
O oculi crudeles,
Ne vulnus inspectetis.
O vultus, ô verendæ mihi frontis,
Lethali licet tumulata nube,

Serena

Serena tamen lumina!
Id mea vobis inuident,
Quod ſæui vobis eripit
Aſpectum mors facinoris.
Heu labra morte iam liuentis oris!
Si nuper hinc mî ſonuit
Vox animo vitalis.
Æterno cur vos condidi ſilentio?
Heu cari vulnus pectoris!
Heu pectus meo cruentatum ſcelere!
Amoris an hæc præmia
Crudele telum accipis?
Crudele telum, quin ferina reſilis
Authoris in præcordia!
Te in pectus hoc regerito,
Hic apta ſede hærebis.
Sed quo te ſponte renuis,
Iſtinc auulſum dextera
In meum pectus ingeret.
Hîc ſcelus expiabis:
Hîc meo ſaturabere cruore.
Clod. Abſiſte telum vellere:
Dolore torques miſerum.
En ſpirat adhuc, en attollit oculos.
D. Ægid. Heu, quis ad aſtra iam pandentem alas
In ima trahit animum præcordia?
Quid lentus hæres? opportuna cœlum
En tibi fata reſerant:
Dant tibi tela claues;
Dant tibi tela pennas,
Elabere, mi anime.
Quid hîc moraris, vbi cuncta dolor?
Aſpice quam ſereno

Te vocat ore cœlum.
Quid hic moraris? Ibi fessum quies
Æterna te fouebit;
Elabere, mi anime.
Æterne Diuum genitor,
Hanc victimam, vitali
Quam tibi macto vulnere,
In tuas vlnas excipe.
Cadauer humus tumulet:
Compone cœlo mentem m(
In numinis amplexus
Elabere, mi anime.
Qualis hastili saucius
Anhela Ceruus latera,
Per nemorum latebras,
Per vallium recessus,
Per saxa, per inhospitum
Abruptas cautes montium
Errabo miser auius
Hoc vsque gerens fixa telo pectora,
Dum tui, Deus, oris
Perenni sitientem fonte proluas.
At vos quicunque, ô iuuenes,
Adestis pio taciti dolore,
Dicite, amabo, iuuenes,
Eccuius vestrum dextera
Hac mihi pectus terebrauit cuspide?
Vald. Nam quid me sontem pudeat fateri?
„ Pars innocentiæ est fateri noxam.
Quis scit an parricidam pœnæ manum
Exposcat? lubens præbeo.
En illa, Pater, tuicida dextera,
Hæc animi innocentis

Facta

Facta ministra nocens.
Dum petit ille feram,
Impetit ista virum:
Abscinde ferro noxiam.
D. Æg. Ah, fili, agnosco, non speratum licet,
Nec tua dignum dexterâ,
Me dignum tamen munus.
Heu me! sed præbe dexteram.
O cara mihi, vel inflicto vulnere,
Amica manus, accipe
Hæc oscula pro vulnere.
Ten' ego incidam, cuius factum munere
Vt pene cœlo admoueat?
Vt quidquid hoc est patiar
In Numinis amore?
Accipe rursus oscula.
Feram petisti? haud te fefellit error.
En ego aspectu, illuuie,
Colore decolore,
Villosa fronte, ac hispida
Vix homo feris, fera viris dego.
Hoc vno errasti, quod impactum vulnus
Parum descendit alte, nec emisit
Angusta nimis animum cicatrix.
Vald. Siccine fontem mulctas?
Siccine ferro dignæ figis oscula?
Haud æqua censes (tua dictum venia)
Huic æquus ego Iudex
Ferro amputabo meritam.
Clod. Me quoque tanti magna pars facinoris
Haud sinit esse innocuum,
Inuitum penè qui coegi ad ictum.
D. Æg. Ignotum scelus veniâ,

Non pœna dignum est : illæsi viuite.
Clod. Viuemus pœna hac digni,
Quod vita indigni viuimus.
D. Æg. Appelle, fili meo labra pectori;
Tenellum adhuc pietatis germen
Cruore te rigabo.
Te pectoris hoc vbere,
Cruore te lactabo.
Vald. Heu singularis Pelicane amoris!
D. Æg Compesce, amabo, lacrymas.
Iniqua doles vulnus
Si meum forte doles.
Nescis ah fili, nescis
Diuino quam iucundum
Sit in amore vulnus.
Tu cæcum nobis oculasti pectus,
Hoc vulnus cordis oculus:
Hinc sydera suspiciet,
Hinc egeret suspiria,
Hinc efferet repentem
Pro lacrymis cruorem,
Non telum hoc, sed amor est
Immissus mihi ab alto:
Aspicis vt pennigerum
Prodit amoris alas?
Clod. Vos Ceruam vestigate
(Si modo Cerua fuit (tanti meritas
Daturam pœnas sceleris.
Vald. Et decet. *Theeb.* Cerua fuit.
Vald. Inuentam iam ~~iam~~ lacero.
D. Æg. Ne, quæso, nate ne nutricem nostri
Cœlitus datam senij.
Hæc tui me discriminis

Me

Medelam prima edocuit.

Vald. An iſtæc eſt, ſecurum
Quæ ſponte gradum effert?

D. Æg. Iſtæc: auerte, quiſquis, ades, canes.
En tibi, Cerua, candidum rubenti
Cruore lac refundo.
Per te viuebam, pene per te morior.
Venator telis oculus te deſtinat:
Me telo manus vulnerat.
Quid dexteram mi lambis? caperata
Quid fronte me tueris?
An mei dolor te doloris attigit?

Clod. Non verba vulnus, ſed medelam poſtulat.
Hinc illum vos ſublimem ferte in regiam.

D. Æg. Teſtor æternum Numen,
Arcano cuius nutui
Trepidi aſtrorum ancillantur chori:
Adduci ne me, Rex, in vrbem iuſſeris,
Si cura meæ tibi ſedit vitæ.
Exanimem hinc auferes:
Incolumen hic deſeres.

Clod. Syluicolæ vos Iuuenes
Seduli adeſte ſaucio.

An. è Ch. Paſt. Aderimus. ———

An. è Ch. Piſ. Nec ſegnes nos aberimus.

Cold. Me ſtatim vrbs acceperit;
Mittetur, mox pœonia
Qui vulnus arte foueat.

Vald. Abſcede Theobalde: ſine ſuggeram
Vicarias huic vlnas.
Non hinc auellar, Rex: *Clod.* Vt lubet, mane.

Vald. Vt dextera, quæ vulnus
Intulit, opem ferat.

Heu dulce amarum pondus!
Hoc vulnere si, Pater, expiraris,
Animus meo lectus ore habebit
Hoc pectore sepulchrum,
His corpus vlnis feretrum.
Clod. Valeto. *D. Æg.* Mox valebo.
Haud vulnus hoc lethiferum.
Sic pandunt astra conscio.
„ Quidquid ab alto Deus
„ Ingerit graue, leuat.

RVB

RVBENVS
Hilarotragœdia
Satyropaſtoralis.

INTERLOCVTORES.

Angelus præſes Iordanis ſub forma fluuij. Prolog.

Rubenus	Magnus Sacerdos
Raguèlus	Frater Rubeni, Paſtorum Pater.
Hebèrus	Primogenitus Ragueli, Paſtor.
Edènus	Socius Heberi Paſtor.
Obèdus	Vates.
Aggæus	Heberi frater minor, Venator
Echo.	
Orèbus	Socius Aggæi Venator,
Adulla	Mater Naimi.
Naimus	Secundo genitus Rubeni, puerulus.
Therodamas	Regius centurio, Syrus.
Ioèlus	Primogenitus Rubeni, Paſtor.
Nadabus	Leuitarum Princeps.
Nehèmias	Leuita.
Gèlbeus	Seruus Aggæi Venator.
Ieraèlus	Seruus Rubeni, Anceps.
Satyrus	
Faunus.	

Chori { Leuitarum. Paſtorum. Venatorum. Satyriſcorum.

Scena ſtatuitur in Auranitide, olim regione Palæſtinæ ad fontes Iordanis.

Si quis velit, poteſt Adullam in ſcenam inducere ſub virili habitu quaſi mutarit habitum, vt melius lateret, ac falleret ſatellitem.

ANGELVS PRÆSES Iordanis ſub forma fluuij.

Chorus Paſtorum.

Prologi--canticum.

FLoriparæ valles, fœcundaq; frugibus arua:
Vitiferi colles, ſyluæq; virore comantes,
Quas Itali tranquilla fouet clementia cæli,
Et pater Eridanus felicibus alluit vndis
Aduena fluminei glauca ſub imagine vultus
Vos tandem inuiſo; magni ſacer ales olympi
Ille ego, quem fluuio cælum præfecit amœno,
Cui Libanus præbet naſcenti, & rauca cienti
Murmura vagitu gemini cunabula fontis.
At quis Idumeæ montes huc tranſtulit altos?
Quæue Palæſtinos fingunt ſpectacula ſaltus?
Æmula naturæ quid non mortalia tentant
Auſa, labos ingens ingentibus additus orſis?
Artifici ingenio, quas diſtulit æquore vaſto
Omniparens natura, datur committere terras.
En ſuperimpoſita agnoſco non cognita notis
Gramina graminibus, prope noſtraque flumina
Optatū, quo non Italis præſtantius oris (flumen
Adriaci tumidas vllum ſubit æquoris vndas.
Agnoſco Syluāq; Copar, colleſq; propinquos;
Parte alia Libanum tendentem vertice ad aſtra
Cedrifero, procul hinc turres, ac recta domorum
Ardua, pinnatis quæ mœnibus Auranitis
Alligat, & terras late dominatur in iſtas;

Atq;

Atq; Auraniticam signat cognomine gentem.
Sit licet immẽsi nõ magnus hic angulus orbis,
Nulla tamen latis regio ditissima terris
Laudibus huic certet, non Indica littoris vnda,
Non Creta vndisoni quondam regina profundi,
Thessala non Tempe, non vestra (ignoscite fasso)
Italia, Oceani, terræque superba triumphis.
Hac olim riuis currentia mella videres,
Et mea cum lactis, mea flumina nectaris ibant.
Non alibi toties positam stans hostia ad aram
Saucia fumantes infecit sanguine cultros.
Hæc loca fictorum non fama profana Deorum
Polluerunt, non signa truces imitantia formas;
Sed pia rellігio coluit, sed numinis ardens
Cultus per nimbos cœlo delapsus ab alto.
Hic sacri vates, hic gens asperrima bello,
Longa sacerdotum series, & stemmata Regum.
Nec postrema fuit syluestris gloria vitæ;
Sed studium multis veterum de more parentum
Innocuas habitare casas, laqueisque fugaces
Irretire feras, cælique per alta natantes
Aut pedicis volucres, aut lento fallere visco.
Ac; dum torrentes Titan vomit aureus ignes,
Et tremula raucæ crepitant sub fronde cicadæ;
Dum ripæ viridante toro grex nostra secundùm
Flumina, populea requiescit anhelus in vmbra;
Grande supercilium cliuosi collis inire,
Et pastorali diuinas carmine laudes
Pandere; tum Patrũ meminisse pericula, & inter
Lanigeras pecudes hominum proludere regnis.
Heu domiti quondam spoliis orientis onusta,
Et regum innumeris tellus opulenta trophæis,
Seruili nunc pressa iugo captiua laboras,
Et Thracæ curuata gemis sub pondere Lunæ.

Ausoniæ pubes torpenti excussa veterno,
Induerit patriæ si quando laudis amorem,
Ausit & Ægææ perfringere cornua Phœbes,
Ne superi captiua trahat cunabula Regis;
Te, decus Italiæ nostri laus inclyta sæcli,
RANVTI, manet imperium: tua iussa capesset,
Europæ generosa petet tua signa Iuuentus,
Auspiciis discetque tuis agitare triumphos,
Et debellatis innectere vincla Tyrannis.
Libera tunc nostris errabunt otia campis,
Vernabuntque meis FARNESIA LILIA ripis.
Tunc ego taurino subiens iuga mitia collo,
Præses & Eridani pariter tua lora trahemus,
Teque triumphali tollemus ad æthera curru.
Interea tibi, magne Heros, lucosque, lacusque,
Imperiis nostrásque tuis submittimus oras.
Tu cape dona lubens, nec dedignare ferentem.

Chor.P.P. Tremulas inter abdita frondes
Placido ludit aura susurro.
Tacite labens roscidus humor
Nectare flores lactat hiantes.
Turba volucrum garrula lucem
Voce salutant.

Ang.Ior. At quæ vicini descēdit ab aggere collis
Carmine læta cohors? Simulantis imagine vestis
Instar habet turbæ, qua complorante, puellum
Fraudibus inuidiæ miserorum ex ore parentum
Abreptum, & rapido mergendum gurgitis haustu,
Me incolumem præstante, meis eduxit ab vndis,
Et retulit patrias ignotus frater ad ædes.
Cum puerum Vates regali chrismate, natum
Forte parens notum sacrauit honore tiaræ.
Ore, habitu antiquæ proh quantum hæc æmula turbæ!

Sed

Sed quæcũnque,vale. vultu blandita nitenti
Obuia muſcoſi me vocat vnda Padi.

Chorus Paſtorum.

Muſa,quam molles comitant choreæ,
Iubar Auroræ rutilum canora
Voce ſaluta.
Salue naſcentis filia ſolis
Ante parentis edita partum;
Lucidum partu enixa parentem,
Lucidi partu extincta parentis.

Salue quæ pratis referas odoris
Totidem flores,vaga quot olympe
Sydera condis.
Roſeos apetis ætheris hortos,
Spargis eoi veris honores.
Quam radianti fulguras ore!
Pene videris ante ſolem
Pandere Solem.
Felix hic,pulſis animi procellis,
Prodeat Titan,nitidaq; cedat
Luce ſerenus.

ACTVS PRIMVS.

Rubenus, Raguelus.

Diuerbium primum.

Rub. Extulit auratos eoo gurgite crines
Quæ nobis denos aurora retexuit annos,

Cum

Cum dulci patria pulsi, mandante Tyranno,
Cogimur ignoti syluestrem ducere vitam.
Extulit hæc eadem ridenti gaudia vultu.
Nam mihi, quę summi prona indulgentia cœli
Tandem sub feræ concessit fine senectæ,
Solennes hodie puer est vngendus ad aras,
Thura Deo quondam laturus ritè Sacerdos.

Rag. Cur hodie? mora nulla datur? quæ causa, quis author.
Tantum opus accelerat?

Rub. Superi mandata Parentis.
Proxima nox aderat, cùm vox demissa per aures
Expulit attonito securum pectore somnum:
,, *Crastina cum summos aurora purpura montes*
,, *Pinxerit, vnge tuum sacrato Chrismate natum.*
Vix ea cœlesti radiarunt fulgure tecta.

Rag. Anne Sacerdotis dignandus honore puellus?

Rub. Quidni? regali dignatus honore puellus
Dauides olim multos inglorius annos
Pastor Idumæas non mulsit carmine valles
Ante necem primi Cissei Regis, & antè
Debita quam sacris fulgeret purpura membris?

Rag. Ille ne sacrificis placabit numina votis,
Qui vix dum tenero molitur verba labello?
Ille coronatas iactabit thura per aras,
Cui regitur patria cum gressu dextera dextra?

,, *Rub.* Chrismata diuinũ, nõ ætas longa, ministrũ
,, Constituunt, non vestis honos, non infula mitræ.
,, Chrismata, diuino iussu cogente, futuros
,, Præuertunt annos, maturaque tempora vitæ;
Vt, puerum cum firma virum iam fecerit ætas,
Ore preces, ac thura manu iactare verendus
Discat, & intonsas ferro mactare bidentes.

Rag.

Rag. Nutat adhuc dubiā turbans ſentētia mētem,
Hunccine ſacrandum poſcant oracula natum;
An tibi quem rapuit ſubiti inclementia Martis,
Vaſtauit noſtro cum turbo bellicus agros?
Ille ſemel noſtras ſi forte reuiſeret oras,
Natorum princeps diuina lege Sacerdos
Non vngendus erit? Fruſtrato Chriſma Naimo
Quid proſit? Fruſtratne Deū mādaſſe putandū?
Rub. Mitte renaſcentem verbis lactare dolorem.
Sit ſatis, heu, caro pro pignore ſuſpirantem
Quod me ſæpe vides: mihi te mi nate Ioele,
Non ſortis vis vlla dabit, quem ferrea Martis,
Ac mortis vis ſæua rapit: tibi vita ſuperſtes,
Cuius fama meas non vnquam allabitur aures!
Rag. Incolumem ſupereſſe tuum, Rubene, Ioelum
Credere (credo equidē nō irrita) ſomnia ſuadēt.
Tempus erat, vigili quo prouocat ore morantes
Aurorę torpentis equos Titanius ales;
Cum mihi ſollicita verſanti mente Ioëlum
Sera quies tandem feſſos illabitur artus.
Inter oues viridi recubare videbar in vmbra,
Iordanes qua ſe tacitis argenteus vndis
Leniter effundes per pinguia culta vagatur.
Palma vetus. ſed palma ſuo ſpectanda virore
Propter aquam patulis diffuſo vertice viſa eſt
Luxuriare comis fœtu non amplius vno.
Cum ſubito aſſurgens nimboſi turbidus Auſtri
Impetus horriſono correptos turbine ramos
Concutit ingeminās: excuſus ab arbore fructus
Excipitur vitrea muſcoſi fluminis vnda.
Arida concuſſæ vaneſcunt brachia palmæ.
Iamque Noti ſtridor conſederat omnis, & aura
Lenior aſpirans nutantes moliter herbas
Mulcet: in antiquum reparatur palma vigorem.
Ecce

Ecce caput summo fluuij de gurgite tollens
Vir grauis,ignoto se ad flumina forte ferenti
Imperat,oblatum deponat in arbore fœtum.
Hærentem quem sponte sua(mirabile dictu)
Cernere erat, rursumque suis inolescere ramis.
Attonitus iuuenis palmæ frondentis in vmbra
Subsedit:tum missa vadis vox intonat ingens:
Aspice num noris patria sub fronde sedentem.
Aspexi;quæ forma mei mihi visa nepotis.
Hæc tam præsenti lustrabam singula mente,
Reset vt in somnis in somnem ducere lucem.
Et nunc sic imis hærent infixa medullis,
Vt vigil haud vigilē videar mihi carpere somnū.
,,*Rub.*Sæpe quies quos noctis alit temeraria,falsis
,,Ludit imaginibus;ne quicquā pectora turbans
,,Vt metuūt, sperātve,dolēt,gaudent ve diurnis,
,, Venati saltus,piscanti retia,bellum
Militibus,volucres Aurigæ somnia currus.
Et tibi Pastori syluestria visa videntur,
Vndæque, palmæque leues;ventique furentes.
,, *Rag.* Omnia qui retur fallacia somnia fallax.
,,*Rub.*Nec qui cuncta putat veracia somnia verax.
,,Quæ cælo veniunt non pugnant somnia cælo.
Si Pater omnipotens venturo sacra Ioëlo
Destinat,infanti cur mandat habenda. Naimo?
,, Denique quicquid erit videat Deus:ille futura
,, Ille futura videt;nobis præsentia curæ.
Nos igitur sub templa pij,quæ proxima collis
Ostentat molli demittens culmina cliuo,
Nitamur,tantis orantes omina rebus.
,, Auspiciis res cœpta bonis male cedere nescit:
,, Auspiciis cæpitque bonis qui numen adorat,

Gelbeus, Ieraelus, Faunus Satyrus.

Diuerbium secundum.

Gel. OH salue, Ieraele, quo te proripis?
Ier. Rubenus herus aucupatum propere
Misit ne desint alites conuiuio,
Vncturus gnatum quod festinus apparat
At tu quid hoc œnophoro?
Gel. Et mihi nulla ab hero datur requies,
Nocturnis, & diurnis qui venatibus
Corpus, mentemque deterit.
Aut leporem sectari, aut damas figere,
Aut apros obsepire densa indagines
Aut Ceruos irretire obiectu purpuræ,
Et seruos delassare cursu, & comites,
Hæc illi cordi studia.
Hau, malum feris, retibus, venabulis,
Venatibus, venantibus
En orto vix dum Sole trudor somnians
Venaticas sparsurus nares canibus
Huiusce meri aspergine.
Ier. At gradu Faunus violento, ac Satyrus
Huc fame leues aduolant.
Secede mecum post fruteta hæc: belluas
Rimabimur hinc tuti, & aucupabimur.
Hic dum sepone œnophorum.
Fau Ex quo Sacerdos, & caterua ciuicæ
Hæc insedere nemora,
Assiduo venatus lucus perstrepit,
Collesque canum personant latratibus,
Vastantur syluæ, lustra feræ deserunt,
Aut raræ vastis iam vagantur saltibus.

Anti

Antiqua nobis auehuntur pabula,
Nec salus vlla relíqu'est
Iam famé pereuntibus.
Si quid à prædare deuntes rogito,
Aurum me poscunt omnes,aurum clamitant.
Quid aurum siet nescio:
Nunc primum nomen id ab illis audio.
Quid rei malum flagitant?
*Sat.*Silenum hæc canentem quondam memini:
» Aurum,si nescis,est fortunæ vomitus,
» Curarum proles,& curarum genitor.
,,Quod si possideas.fortunæ es asinus,
,,Et vile pecus:inde fit pecunia
,,Aurum mutato nomine.
,,Quod si possideas,te ipse haud possides:
,,Immo nec aurum possides,
,,Qui te, qui aurum possides, non possides.
,,Lucet, sed luce sua offundit tenebras,
,,Vt opes quisquis habet opes quæritet.
,,Nec opibus in ipsis opes videat,
,,Et opibus in ipsis inops egeat.
,,Sit graue licet, aura est aurum leuius,
,,It, redit,ocyus per manus transuolat.
,,Sit mole licet præditum,
,,Per omnes tamen se traiectat rimulas
,,Phœbea luce tenuius.
,,Non corpus modo sauciat
,,Ferri rigore sæuius,
,,Sed mentis ima exulcerat.
,,Hinc aurum quisquis habet curis anxius
,,Pallescit auro concolor.
,,Vt multa paucis assequat:
,,Malorum causa pretiosa est omnium.

Hoc

Hoc igitur te poſtulant,
Aurum cum, Faune, poſtulant.
Fa. Hoc ſi ſit aurum, auro diues affluo;
Nam curis vſque, & vſque malis affluo.
Hoc ſi me volunt, habeant
Non aurum modo, ſed ſint prorſus aurei.
Quid tamen cauſæ, quod Paſtores pariter
Non aurum nobis largiuntur largiter?
„ *Sat.* Nimirum auri lucem vmbra ſequitur
„ Infelix auaritiæ.
„ Et rarus auri eſt dominus
„ Non ſeruus auaritiæ.
„ Ab auro auari promanarunt nomina.
„ Dum aurum, aurum geminant
„ Au--arum dictum dictitant.
„ Quo quiſque eſt auri largior,
„ Auri plerumque eſt arctior.
Fa. Si res ſic habet, auri, ac dapis inopes
Nos interim peribimus.
Sed non ſic habet: pereant
Qui nos perire mâuolunt.
Ad vim res adducenda: vis extorqueat
Quod crebræ preces nequeunt.
Si memet ipſe noui, faxo ſentiant
Quantum toroſa polleant hæc brachia.
Ier. ... ... --
Fa. Inuadam, iuuitis prædas exprimam.
Ier. ... ... --
Sat. Si quis nitatur obluctarier,
Hiſce diſcerptum minutatim vngulis
In leues ſpargam Zephyros.
Ier. ... ... —
Fa. Hos palantes more pecudum
Inertium per vaſta trudam auia;

Illos

Illos ad rupis dorsa afflictos penitus
Excerebrabo, euiscerabo misere
Ier. ... ... —
Sat. Abimis eruta radicibus
Annosæ quercus iaculabor robora.
Ier. ... ... —
Fau. Rotabo procul ardui
Abrupta montis fragmina.
Ier. ... ... —
Sa. Vt importune hic ales obstrepit!
Iam tam loquaci rostro saxum ingero,
Vt doceam silentium.
An nulla hic iacent saxa? Faune, quærito,
An illis vlla sub frutetis latitent.
Ier. Iam nos accedunt: age sis, ô Gelbee,
Fugaces nobis agitentur soleæ.
Fa. Hu hu, hu hu, —
Gel. Me miserum!
Dum trepido, laguncculam
Oblitus illic liqui: sine redeam.
Ier. Perge, ne in Faunos incidas.
Fa. Hu hu, hu hu. —
Sa. Ecquid venaris naribus?
Fa. Hu hu, hu: te fugit hæc fragrantia?
Sa. Hu hu. —
Fa. Hu hu. —
Sa. Hu hu. —
Fa. Hu hu. —
Sa. Hu hu. —
Fa. Hu hu. —
Sa. Ni fallor, meri merus istic odor est.
Ecquid hic Bacchus delitet?
Fa. Oh oh, oh oh doliorum.
Sa. Educ sis epistomium.

Fa.

Fa. Hu hu : mehercle, odoris per vestigiæ
Inueni florem, satyre.
Sa. Ain ? & hunc mi liceat
Ore odorari flosculum.
Fa. Licebit, at iam nobis Satyriscos
Acturi prædas, asciscamus socios.
Sa. O bellulum doliolum,
Vt hilaris te suauior,
Sexentiesque iuuat suauiarier!
Gel. Donec disrumpas illa.
Ier. Ha, ha, he.
Gel. Malum tibi quod Deus duit.
Ier. Quid omisisti vasculum?
Gel. Quid tu seponi iusseras?
Dum tu aucuparis Satyros.
Ipsi occupant œnophorum.
Ier. Ha, ha. ———
Gel. Scelestum caput, riden' iterum?
Cui hoc ego pugno.
Ier. Papæ manum contrahis?
At pedes ego exporgo. ———

Soliuerbium.

Gel. Præceps labere.
Væ meis, herus si rescifcat, humeris.
At commentabor fabulam.
Putas, bibaces belluæ
Egregie se proluent?
Si noui ingentes meri illius spiritus,
Fumabunt mox altaria.
Mî quas non rentur pœnas luent ebrij.

Heberus,

Monodia.

SYluæ frondosę,syluę,collesque supini,
Et vos omnigeno ridentia prata colore
Annua iucundis retulisti gaudia veris;
At me præteritæ liquerunt gaudia vitæ,
Iam resoluta cadit glacies de montibus altis:
Nostra quoque assiduo liquuntur corda dolore.
Iam grauido teneræ truduntur palmite gemmæ;
Et mea perpetuis turgescunt lumina guttis.
Nunc arbor dulces præbet Pastoribus vmbras
Nunc somni molles, nunc pubes fusa per herbam
Dulcia multifori modulatur sibila canna:
Solus ego,hei misero,saltus,& lustra pererrans
Conqueror,& nostris respondent saxa querelis.
Hei mihi,cura ouium,rapidarum cura ferarum
Languenti fluit ex animo:dolor omnia vincit.
Ite leues Cerui,sæuæque in montibus Vrsæ,
Ite lupi,miserumque pecus laniate furentes:
Non vos præterea mea tela,aut retia lædent,
Vt lubet ite meæ nullo custode Capellæ:
Pascite vos herbas gemmantes rore recenti;
At mea sollicitis pascentur pectora curis.
Vos bibite algentem vicini fluminis vndam:
Singultus,lacrymasq; bibent nostra ora perennes.

Edenus, Heberus

Diuerbium tertium.

Ed. HAllor ? an vlla meas vox flebilis impulit
Cuius?Hebere,tua est? (aures
*Heb.*Cur me cur dicis Heberum,
Quem lacrymę fecere vndam,suspiria ventum?
Ed.,,Pone modũ curis:lacrymæ nõ pellere possũt,

,, Non ducta ex alto suspiria corde dolorem.
,, His dolor augeri, furtiuas ducere vires
,, Sueuit,& occultas violentior esse medullas.
,, Qualis quæ nullo collabi flamma vigore
,, Cœperat, inclusam si reddere follibus auram,
,, Et leuibus tentes occultam spargere lymphis,
,, Irritata nouis assurgere viribus audet,
,, Et circumfusæ minitari murmure turbæ.
Heb.,, Durius est olim speratis cedere rebus,
,, Quā sperasse nihil, nihil aut gustasse secūdū.
Ed.,, Plerunq; vt voluere dolent mortalia corda:
,, Sed vitæ generosus amor rapienda proteruis
,, Tristitiamq; metūq; dabit trans æquora vētis.
Heb. Men'adeo reris sanæ rationis egentem,
Vt me carpenti iuuet indulgere dolori
Ipse dolor mentem, non mens fert ipsa dolorē:
Hanc ille in magnos abreptam coniicit æstus,
Iactatæque negat tranquilli littora cordis.
Ed.,, Sperandū: quos ipsa dies tulit atra tumultus,
,, Auferet ipsa dies felix,&, sole reducto,
,, Densa serenata difflabit nubila fronte.
Heb. O vtinam, crescente die, decrescere curæ
Incipiant: vereor maturescentibus annis
Notitiam, viresque trahat firmata cupido,
Elapsi momenta boni dum singula pendit.
Ed. ,, Serpenti celerare decet medicamina morbo:
Et medicamen erit primas euoluere causas,
Quæ tua tam diro presserunt pectora casu.
,, Profuit interdum grauidi penetralia cordis
,, Pandere laturo fidum solamen amico,
,, Atque leuaturo partitæ pondera molis.
,, Qui tacito latuere diu sub corde dolores,
,, Mutati erumpunt manifesto ex ore furores.
Heb. Constitui memorare meos tibi sæpe labores,
Sed

Sed renuit mens ipsa nouo deterrita luctu.
Nunc quia tãtus amor nostrũ cognoscere vulnus,
Meque iubes nullam non hinc sperare salutem;
Horret adhuc quamuis refugitq; fricãda cicatrix,
Incipiam,summi libans fastigia facti.
At tibi,sis nostræ quamuis nouus incola syluæ,
Miror adhuc ignota ignotis cognita terris
Quæ reor,& quæ me vel fama tacente locuta est.
*Ed.*Ipse dolor patuit,latuit me causa doloris.
*Heb.*Accipe:Dũ patriæ nos libera tecta fouebãt
Sacrorum hæredem prolatoremque creandæ
Stirpis Ioëlum sibi tum Rubenus alebat.
Quem forte Auranes egressum mœnibus,inter
Æquales cœtus puerorum dum puer ipse
Plectit odoratas per florea rura corollas,
Abripit incautum syriis manus excita ab oris.
Hoc Pater orbatus,prolisque elusus inani
Spe,licet inuitus patria me lege nepotem
Heredem sacris,& auitis allegit aris.
Quid consanguineæ,quid amicæ gaudia turbę,
Quidue salutantum refluentes ædibus vndas
Commemorem? Sacro iam tum diademate frontẽ
Cingere,iam rutilo fulgere videbar in ostro,
Ferreque bis senis radiantia pectora gemmis.
Gaudebam hæc fingens,& iam securus honoris
Ceu mihi præsentis pascebar amore futuri,
O quoties multis vallatum millibus,vrbis
Per fora,perque vias me dum miratur euntem.
Ore renidenti rorantia lumina cælo
Turba tulit,tacito suspenditque omnia labro!
O quoties curuata genu reuerenter adorans
In me maturo præuertit munus honore!
O spes dilapsas! ô dulcia tempora! eheu
Quam nunc quam tristi torquetis viscera sensu!

Ed. Cōprime singultus, lacrymas cōpesce cadētes,
Neue nouis auge currentia flumina nimbis,
Perge, tibi nubes quænam importuna serenos
Turbarit soles.
Heb. Syriæ Rex impius oræ.
Ecce Damascenis erumpens faucibus, vrbem
Occupat, & nostras ferrato milite terras.
Excutimur patria, suisque immittimur istis.
Ed Tam duras meruit quę vestra iniuria pænas?
Heb. Ignoscenda quidem nossent ignosse Tyranni.
Ed Hanc, age, narrato.
Heb. Funesta, ac digna relatu est;
Sed narranda, meæ tuleris cum gaudia menti.
Interea propiora sequar, maturior æui,
Atque animi, senis bis iam labentibus annis,
Dum sacris inhio, dum templa nitentia, dumq;
Pastorum in magnas, Leuitarumque cateruas
Imperium expecto, nobis libamina prima,
Primitiasque ferant frugum, me deniq, turbæ
Cæli hominē, terræue Deū venerētur, adorētq;
Heu sortē exortem! spes exspes! fata puellum
Hæredem educunt, exhæredatus abiui.
Ed. „ Quam nihil elatis fas quēquā fidere rebus!
Heb. Tum me lætitiæ deiectum culmine ab alto
Tristitiæ excepit pręceps, atq; alta vorago.
Tum me lucis amor, tum me solatia ruris,
Deseruere cibi, deseruitque sopor.
Et mox inuidiosa odia; inuidia osa puellum
Incessere meam geminato vulnere mentem.
Sylua ter amissæ vernantem frondis honorem
Induit, amissa cum nos quoque viuere vita
Cœpim⁹, & viuā trahere ægra per omnia mortē.
Ed Forte feret vitam tibi mors matura Naimi.
Heb. Heu vox dira meas hodie circumsonat aures,
Cæli

Cælitus inuiſo properari Chriſma puello,
Nos niſi ſurgentē properemus vertere molem,
Non poſthac, Edene, tuum ſpectabis Heberum.
Certū eſt per ſcopulos, & per glacies montanas
Exilium durare: meis ibi forte querelis,
Quando virū nequeūt, molleſcent corda ferarū.
Mecum rugabunt frontē mœſta æquora: mecū
Ventus aget teneras inter ſuſpiria frondes,
Antraque fontanis flebunt ſtillantia lymphis.

Ed. Ferreus, aut ferus eſt qui nō dolet, atq; dolorē
Audit, Hebere, tuum. Sed te fiducia noſtri
Si qua capit, fluctus animi compone tumentes.
Polliceor tibi quidquid opis mens noſtra, manuſque
Ferre queunt.

Heb. Quid ferre queant Oracula contra?

Ed. „ Credulitas timida eſt: timeant qui talia credunt.
„ Mens delira ſenum ſomnos oracula fingit.

Heb. Finge tamen non ficta.

Ed. Tamen tentaſſe iuuabit.

Heb. Non dabitur prohibere.

Ed. Moras innectere detur.

Heb. Ardua moliris.

Ed. „ Spectanda per ardua virtus.

Heb. Audax diceris.

Ed. Verus modo dicar amicus.

Heb. „ Cum iuuat audendum eſt.

Ed. „ Ipſum eſt audere iuuamen.
Tu modo pone metus, & lætos indue vultus,
Dū mecū hinc cedens meditor noua dāna Naimo.

Heb. Pectore tam fido tibi præmia digna rependant,
Aſpirentque tuis clementia ſydera cœptis.

Chori Pastorum.

Chorea prima.

Superas norunt singula leges,
Et iubentis æqua ferunt
Numinis imperia.
Tacitæ præses
Delia noctis
Scuto tecta argenteo,
Aut falcato vecta curru
Lucida ductat agmina cœli.
Creperæ Vesper lucis ocellus
Seras idem, matutinas
Condit, effert faculas:
Altera Phœbe
Lucis ademptæ
Patitur dispendia:
Nunc inferne, nunc superne
Flammeum Phœbi circinat orbem.
Vacuo pendet aëre tellus,
Seque vasta mole librat
Facta leuis pondere.
Senio brumæ
Occidit annus,
Veris idem floridas
Rediuiuus inter cunas
Nitido ridet ore nouellus.
Spumeus altas expuit vndas
Æstuanti pontus ira:
Littus vrgens murmurat
Aurea vinctus
Compede arenæ.
Certis acta vicibus,

Et

Et immotis mota habenis,
Superas norunt singula leges.
a (proh nefas !) fronte rebelli
Inhumana mentis audet
Vis humanæ obnitier.
Desine cæpto,
Liuide Pastor:
Diuo iussa monitu
Coniurata quid moliris
Chrismata vecors tollere fraude ?
olido rigent fixa adamante.
Casso niteris labore
Cæli iura vellere.
Vela tumentis.
Contrahe mentis.
Colla (viden ?) mitia
Tellus,æther,pontus,aër
Superę monent subdere legi.

ACTVS SECVNDVS.

Obedus. Vnus è Choro Pastorum.

Diuerbium primum.

Ob. HÆc est , quam geminis Iordanes cornibus ambit,
Hæc trans antiquam protenditur Auranitem
Terra ferax,quam iussa Dei monuere petendam.
Tecta Sacerdotis non notis abdita syluis
Quis doceat ?
V.è C.P. Quæ forma Senis , cui pectus anhelat,
Crebraquatit cui mēbra tremor,cui nō color vn*,
Non ijdem vultus,incertaq; lumina nutant;

Ob. Quis mea tã subit⁹ precordia permeat ardor?
Quo feror, aut vbi sum ? rerũ quæ surgit imago?
Ille quis armatus facie spirante Satelles ?
Quem, furibunde, petis ? quo te tã turbidus infers?
At noua quæ facies alio mea lumina versat?
Multiplici serpens maculatus terga veneno
Voluitur accliui per læuia brachia lapsu
Vmbrantis platani, & lingua vibrante minatur.
Ah ferus, implumem deuoluit ab arbore pullum,
Quem super increpitans reuoluto stridula gyro
Nequicquam volitat mater: nihil ille nec audit,
Nec timet: occultas & iam delapsus in herbas
Delituit: sed mœsta sedens philomela sub vmbra
Flebile flumineas disperdit carmen ad vndas.
V è C P. Iam mẽs ad sese redijt, calor ille resedit:
Sed loca miratur sommo velut excitus alto.

Obedus , Edenus , Heberus, Vnus è Ch.PP.

Diuerbium secundum.

Ob. T Empestiuus ades pastor: vestras ne Sacerdos
Exul habet syluas ?
Ed. Non hinc procul : ecce nepotem
Alloquere oblatum.
Heb. Num me, longæue, requiris ?
Ob. Non te, sed Patruum.
Heb. Liceat mihi scire quid illum
Scire velis.
Ob. Vobis regnum, regnoq; salutem
Nuntio: nec fessos sol merget in æquore currus,
Ante puer manibus quam regia chrismata nostris
Regia regali cum nomine chrismata sumat;

imul ac olim plenis adoleuerit annis,
Auranitica protrudat ab vrbe Tyrannum.
Ieb. Quem memoras puerum?
Ob. Vestra de stirpe Naimum. (puelli?
Ieb. Quis tibi non noto dat nomina nota
Ob. Omnia qui nouit, qui vatem me sibi legit,
erijs egitq; suis has quærere terras.
Heb. Vnde huc appellis?
Ob. Magnis fœcunda Prophetis
Bassaniticis tellus effudit ab oris.
Heb. Tun' igitur nostrũ quemquam sacrabis, &
n'hodie? (vnges
Ob. Hocce die.
Heb. Regem tun' ergo puellum?
Ob. Ellum.
Heb. Rubeni?
Ob. Id veni.
Heb. Vix credere dignum est. (mentem
Ob. „ Nil mirum: turbant subitam noua gaudia
Sæpe minus credit quę quis nimis anxius optat.
Heb. Me miserum!
Ob. Quæ tanta noui tibi causa doloris?
Ed. Rubenus quia nullus adest, quem vidimus
xnia vicinæ dum matutinus inirer. (vrbis
Heb. Sic est: interea nostro succedere tecto
: graue sit, donec reuocetur ab Vrbe Sacerdos.
Ob. Cur graue sit spatioq; viæ, senioq; grauata
ptata mea membra diu lenire quiete?
um mora nil violet supremi iussa Parẽtis. (rã.
Heb. Mox aderit Rubenus: age hãc de pectore cu-
u nostras properato domos hunc ducere vatem,
mq; viam releges ad nos, laturus in vrbem
rta Sacerdoti tantarum nuntia rerum.
Cb. P. Tãtũ erit: en vatẽ duco; iã iãq; reuertor.

Edenus. Heberus.

Diuerbium tertium.

Ed. DEbueras simulare tuũ cũ vate dolorem:
Sed bene quod finxi te suspirasse moratẽ
Vrbe Sacerdotem.
Heb. Potui simulare, viderem
Cum data perdendo regalia sceptra Naimo?
Ed. Parce metu: tibi certa sal⁹, mors certa puello
Vnde tibi mortem reris, puero q; salutem.
Sed non ante tamen nostro prometur ab ore,
Quam mihi vestrorum series promissa laborum,
Electi cur Vrbe, tuo promatur ab ore.
Heb. Longa foret longis narrãda iniuria dictis.
Multa dolor prohibet, paucis contentus abito.
Lucus erat nostræ prætentu frondis inumbrans
Posteriora domus lato spectabilis aruo,
Ilicibus crebris, laurisq; virentibus horrens.
Area laxabat medium, media ara vetustis
Surgebat gradibus nudo manifesta sub axe,
Amphitheatrali quam circumfusa corona
Cingebat pinus cælo se plurima tollens.
Extremum syluæ non alta riuulus vnda,
(Mactandas pecudes quo mersauere Leuitæ,)
Lambit, & à nostris regales abripit hortos.
Hic sacra thuricremas dum turba litaret ad aras,
En vigilum Princeps regalibus actus ab hortis
Turbidus, ingentiq; Syrum comitante caterua,
Ingreditur Tarchon, coniurataq; virum vi
Proruit extinctis euersa altaria flammis.
Turba Leuitarum temeratum numen, inermes
Quando aliud nequeũt, lacrymis fleuere profusis.
Haud æquis tamen hæc animis tolerare Nabalus:
Sed

Sed sceleris pœnas alta sub mente volutat.
Ille sub extremæ conuerso cardine noctis,
Pallida dum dubia languerent sydera luce,
Prostratos aræ vigil instaurabat honores,
Crastina venturæ reparans solemnia pompæ:
Cum procul haud vllo collisas flamine frondes
Audijt,& suspensa leui vestigia gressu
Librantem,ac notos Tarchontis vidit amictus.
Tum dolor irarum torrenti excanduit æstu.
Protinus astantem sacris de more bipennem
Abripit,& densos per sentes luce maligna
Pone subit tacitus,pressoq;per occiput ictu
Occupat incumbens:illum prosternit humi nex
Extremis gemitum singultibus expirantem.
Ed. I nunc, & fastu sacris illude superbo.
Heb. Heu,nobis vultu illusit fortuna doloso.
Namq; per obscuros traiecto lumine calles
Cynthia prostratum radiata fronte Mesalpum
Prodidit,hæredem sceptri,proleinq; Tyranni
Vnigenam.
Ed Heu casus! heu cœca volumina rerum!
Qui Tarchontea delusit lumina veste?
Heb. Accipe quæ interpres curarũ fida Mesalpi
Narrauit vates.Cæco succensus amore
Virginis (externis quam sæpe peritam hymenæis
Abnuerat prudens Rubeni cura parentis)
Tabificum iuuenis versabat in ossibus ignem.
Huic consulta necem stygia prædixerat arte
Saga Paphi.notos sed virginis ille Penates
Flammarum impatiens per amica silentia noctis
Solus inire parat,vatisq;vt falleret artes,
Et vigilum excubias,spolijs Tarchontis amicis,
Nescius euersorem aræ,se se abdit,ab hoste,
Si quis erat,tutum mendaci ratus amictu.

Atque illum inceſtos adeuntem nocte furores
Ignarus fictum ferro Tarchonta Leuites
Diffidit.
Ed. Inceſti pœnas expendit amoris.
Duin lethum auertit, fallaci acceſſit amictu.
Heb. Interea gemitum famularis turba cadêtis
Accipit, & vocem per frondea tecta ſecuti
Exanguem exanimo ſimilem videre Nabalum.
Tum vero ardentes mixto rapit ira dolore
Vna omnes, vnumq; omnes vno ore Leuitam
Vulneris authorem conclamant: geſta canentem
Pluribus, impacto geminantes enſe, trucidant.
Sternitur: amborum miſcetur ſanguine ſanguis.
Tu patris amentes iras, aulæq; tumultus,
Tu matris lacrymas, & fœmineos vlulatus
Tecum agita: motam miſcetur fama per vrbem.
Ed Fors pater aſtripotẽs orbauit prole Tyrãnũ,
Vt tibi flectendæ regni mandentur habenæ,
Ante tamen propera ſublato morte Naimo.
Sed fare: inſontis cæde exaturata Leuitæ
Ira remolliuit flammato corde Tyranni ?
Heb. Tantorum ſtirpem, iritatoremq; malorũ
Tarchontem informis damnauit funere lethi.
Ed. Diſcite cęlicolas nõ tẽnere numinis hoſtis
Ignoti læſo pœnas pro numine poſcit.
Heb. Mox genꝰ in noſtrũ (patriꝰ præcordia tãtũ
Extimulare dolor) odijs exarſit iniquis.
Vidiſſes: at plura nequit mens ægra dolore.
Deniq; in has ſyluas, atq; hæc in luſtra ferarum
Sacra Sacerdotem tota cum ſtirpe relegat.
Sat. Sat mihi. promiſſiſq; datũ, ſat prima malorũ
Cauſa pater, caſuſq; tui; exiliumq; tuorum.
Sed vix credideris quam non leuia inde trahantur
Conſilijs mon ncata meis, quantumq; iuuamen.
Heb.

Heb. Pande dolos.

Ed. Mens vlla malo si credere discit,
teritos memorans casus mea verba minister
;ius haud spernet venturæ nuntia cladis.

Heb. Pande, inquam, quid corde præmas: quæ gratia tarda est
ratia non grata est.

Ed. ,, Quæ multum, ac sæpe cupita est
Gratia grata magis. Sed mentem aduerte loquenti.
llicitus Vati vicinam callidus vrbem
grediar, nostrum simulans me quærere mystam,
nspicuasq; fores syrij Regnantis adibo.
mq; introgresso dabitur mihi copia fandi,
stra peregrinum subijsse mapalia vatem
abor, qui chrisma canat regale Naimo
beri, vt simulac (num rite audita recordor?)
Vt simul ac olim plenis adoleuerit annis
Rex Auranitica protrudat ab Vrbe Tyrannum,

Heb. Dicta memor retines; ast hinc quæ damna puello?

Ed. Damna rogas? lethum: vix se regnante Tyrannus.
idierit quemquam dignari nomine Regis,
cet occulta mandabit cæda necandum.

Heb. O mihi natalis dum funera sæua puello
ix ferat hæc! animus tantum sperare veretur.
uæ tantis quæ digna fides erit addita rebus?

Ed. Digna fides odiũ, quo teq; tuosq; Tyrãnus
Insequitur: tum firma fides sit fœdere firmo:
elluremq; fretũmque, & sydera conscia veri
estabor iurans, & nomina Numinis alti.
Exitus acta probat; quidni mea dicta probarit?
littantur vatis qui certa ex ore reportent.

Quid

Quid moror?an Regi vix natum perdere natum
Tantæ molis erit?non hoc se regia primum
Innocuo imbutam satiauerit ira cruore.
Heb. Forte Sacerdoti quid si fraus nostra patescat?
Ed. Scilicet:an, nostrum neutro prodente patescat?
Heb. Egregio stant cũcta loco:pulcherrima fraudis
Annexa est series:iamq; ad tua verba reuixi.
En age,carpe viam, sed te reuocare memento
Pernici reditu,ne sit mora longa Prophetæ.
Ed. Me rediisse puta:breuis hinc via ducit in vrbẽ
Heb. Ipse domi Vatẽ verborũ ambage morabor.

Ch. PP.Ch. Satyriscorum. Faunus. Satyrus.

Diuerbium quartum.

V.è C.P. IN gradu erranti, & capite nutanti,
Satyriscorum comitante grege,
Prosiliunt cornipedes lymphati.
V.è C.S. Immo merati egregie.
Fau. Miscetur cœlo tellus: ecquid,Satyre,
Omnia in antiquum sunt reditura chaos?
Sat. Mî geminantur omnia,
Et nouus orbis oritur.
Tu quoque iam non vnus es.
Vter es horum, Faune? —
Fau. Haud vter, Faunus sum.
Sat. Ten' tango?
Fau. I in crucem: mihi lumina
Impactis vnguibus prope excussisti.
V.è C.P. Bacchantur. —
V.è C.S. Quin bacchati sunt doliolo.

Fau. En cœlum panditur: en aſtra video.
V.è C.P. Cratera ſydus aſpicis?
Sat. Inſiſte gradu, Faune: caue corruas,
Nam rapida vertigine
Circum rotantur omnia.
V.è C S. Sed nẽpe tuum caput primũ mobile eſt.
Sat. Nos quoque ſatyriſci, pantomimicis
Circumrotemur concinentes ſaltibus.

Saltatio pantomimica prima.

Ch.Sat. Age pernix in numerum cohors
Simulato ruricolas
Geſtu redde labores,
Pede ligonem ter, quater premente,
Impacto pronus ſarculo,
Curuo nitere aratro
Reſupinas vertere glebas.
Expanſa crede dextera fœcundis
Cerealia ſemina ſulcis.
Falcibus attenuans
Frondentes arbore ramos,
Opacas vmbras contrahe.
Fœcundos ſtringe palmites.
Vndantis campo ſegetis
Fragiles ſuccide calamos.
Adductis viridantia
Attonde prata falcibus.
Crepitet ceres trita flagellis,
Tunſa tonet area.
Querna quate brachia,
Flauentes de eute glandes,
Carpe poma, quæ demiſſis
Sponte donat arbor frondibus,

Muſta

Musta pleno
Spumantia lacu
Alterna supprime planta.

Diuerbium quintum.

Sat. Adolescentiemur. ———
Fau. Vitulemur.
Sat. Gallemus. ———
Fau. Carinemus.
Sat. O vbi tympana
Crepericrepantia!
Fau. O vbi cornua
Tremibomborauca!
Sat. Agite concrepemus occursantibus
Thyrsis alterna,& cornibus.
V.è C.P. Nos accinentes occinamus ludicro.

Canticum primum.

Ch.P. ,,Latice quisquis madet Iacchi
,,Paria patitur dementato.
,,Furit vterque breuius alter.
,,Breuis amentia fit temulentia:
,,Longa ebrietas est amentia.
,,Ignea torua lumina fronte
,,Nutant amenti,natant ebrio.
,,Labor vtrique ludus,& choreæ.
,,Vtraque iactat iurgia lingua:
,,Pallidus horror occupat ora:
,,Errat cursu gradus incerto:
,,Colla labascunt,crura tremiscunt,
,,Corporis pariter,mentis & impos
,,Latice quisquis madet Iacchi.

Diuer

Diuerbium ſextum.

Fau. Agite pantomimicis
Circumrotemur ſaltibus.

Saltatio Pantomimica ſecunda.

Ch.Sa. Innumeras rerum facies
Subeuntem finge Protea.
Suſpenſo gradu timidus
Crebra reſpectans gradere.
Manuum compectinatio,
Et miſeranda capitis
Et hinc, & inde inflexio
Mœrentem prodat animum.
Quid crebra frontem
Ruga ſulcat?
Quid ſeſe pandunt brachia?
Elatis, ore preſſo, ſuperciliis
Quid admirare tacitus?
Nutet ceruix.
Languenti marcida ſomno.

Diuerbium ſeptimum.

Sat. Da quî fiam vertice
Pampinocorymbigerante.
Fa. Da quî fiam dextera
Tibioſiſtricymbalôcrepa.

Saltatio Pantomimica tertia.

Ch.Sa. Inſere te medium,
Simula, ſatyre,
Longicrurem Gruum regulum.
Te circum vigiles

Ag

Agitabimus excubias,
Simulatáque munia belli.
Agite dum ſtrenui,
Infeſtos intendite thyrſos.
Vrge læuum
Anſato latus brachio.
Haſta dextrum premat humerum,
Librato lente gradu incede tumidus.
Circumſpice, procul arduus
Hoſtiles ſpeculare dolos.
Aëra multiplex
Verberet ictus.
Heus, quis ades? procul apage.
Ice,tunde,cede,macta.
Nobis, incolumi rege,
Annuit victoria.

Diuerbium octauum.

Fa. Agite concrepemus
Thyrſis alterna,& cornibus.
V.à C.P. Nos accinentes occinamus ludicro.

Canticum ſecundum.

Ch.P. ,,Mens ingeſto merſa lyæo
,,Fluctuat nullo firma magiſtro;
,, Nunc audacibus tumida cœptis,
,, Nunc trementibus timida curis.
,, Qualis inſano pinus Ægeo
,, Rapidis miſer ludus Eteſiis
,, Latera vaſtis tunſa procellis,
,, Laceris fluitat naufraga velis.
,, Nunc violentis rapta Aquilonibus
,, Ardua vitrei vertice montis
,, Aſtra laceſſit; nunc ſinuoſo

,, Hausta barathro, valle liquenti
,, Stygios Orci despicit ignes.
,, Agitur celeri turbine circum
,, Sui incerta, certa pericli;
,, Donec æquoreus obluctantem
,, Obruat æstus.

Diuerbium nonum.

Sat. Agite pantomimicis
Circumrotemur saltibus.

Saltatio Pantomimica quarta.

Ch.Sa. Irarum saucius œstro,
Flammeo toruus lumine,
Minitare dextera;
Calce solum tundito.
Vrgeat humeros
Curua senectus:
Membra leuet scipio.
Crura ad numeros
Claudicantia
Arsin, thesin prouocent.
Flexile corpus tacite loquentes
In literas effingito.
Muto gestu nutuum
Arcana mentis promito.

Diuerbium decimum.

Sat. Ne quis me tangat porceo,
Nam torua conisco.
Fau. Ast ego minitabiliter
Fulgurio.

Saltatio Pantomimica quinta.

Ch.Sa. Insere te medium,

Simula

Simula ſubdolam,
Faune, verſatili
Ceruice noctuam.
Nos tibi infenſas inteim.
Æmulabimur alites,
Ictum caue, vertere
Rapidi more turbinis.
Cecidi, gradum refero, circumagos
Rapidi more turbinis.
Accedo rurſus irritum
Eluſit ictum prouida
Ceruicis inclinatio.
Ille caput, hic humeros,
Ille ceruices impetit,
Accede, retrocede, pete, repete,
Subdola ſubdola
Ars eluditur arte.
Verſemur omnes pariter
Rapidi more turbinis.

Diuerbium vndecimum.

Sat. Agite concrepemus
Thyrſis alterna, & cornibus.
V. è C. P. Nos accinentes occinamus ludicro

Canticum tertium.

Ch. P. „ Flauus vitrea Bacchus in Patera
„ Aureo blandum radiat ore.
„ Latet in croceo flamma liquore:
„ Proditur croceo flamma colore.
„ Tacita ſiren illice forma
„ Prouocat hauſtum:
„ Animus aureo mergitur hauſtu,
„ Rapitur actu.

„ Nam

„Namque per imas fusa medullas
„Placida pestis furit, & impotens
„Sæuit; vndanti velut abeno
„Spumeus altè exuberat ardor,
„Seque euoluit murmur aquai:
„Magno stridet pruna sonore,
„Hæret Baccho comes Erynnis.
„Temperent gelidæ pocula lymphæ.

Diuerbium duodecimum.

Sat. Heus, ecquid hoc? cæcutio.
Fau. Et mihi nigra nox inuoluit oculos.
V.è C.P. En partus temulentiæ.

Gelbeus. Ch. PP. Faunus, Baalus canis, siue Pastor sub forma villosi canis, Satyrus.

Diuerbium decimumtertium.

Gel. Ia age, Baal, age, Baal, impete
Hircipedes cornigeros.
Ipse subibo specum.
Ba. . . . . ———
V.è C P. Ha, ha, perniciter
Vt fuga satyrisci euanuere!
Ba. . . . .
Sat. Caue canem: hinc exili.
Fau. Clementer quæso.
Ba. . . . . ——
Fau. Calces obteris.
Ba. . . . . ——
Sat. Mî canis calces adpetit.
Ba. . . . . ———

Fau

Fau. Hei pœne denasatus
Sum miser, hanc in arborem
Tam grauiter impegi.
Gel. Ha, ha, ha, ha —
Ba. . . . .
V. è C.P. Vrge Caper. —
Sat. Hu, hu, cornua
Contriui hac rupe, & cranium.
Gel. Ha, ha, ha, ha. —
Ba. . . . .
Sat. Hinc iam sis, canis, apage. —
Ba. . . . .
Sat. In malam rem. —
Ba. . . . .
Sat. Si morsu me petiueris.
Ba. . . . .
Sat. Hoc calce repetitus. —
Ba. . . . .
Sat. Pro dente feres vngulam. —
Ba. . . . .
Sat. Heus, Faune. —
Ch PP. Fugit. —
Sat. Qua? —
Ba. . . . . —
Ch.P. Ad dexteram,
Ba. . . . . . . —
Sat. Eo. —
Ch.P. Heus hâc iit. —
Sat. Redeo.
Ba. . . . . —
Ch P. Ad dexteram inquam.
Gel. Ha, ha, ha. —
Sat. An non dextera hæc?
Ba. . . . . . .

Iſtac,

Ch. Iſtac, viden? —
Sat. En accedo.
Ba. .. —
Ch. Illac. —
Sat. Malum: hac, iſtac, illac; iterum
Hac mala male offendi.
Gel. Ha, ha, ha. —
Ba. .. .. .
.. ..
Sat. Sceleſti luditis; quà licet abeo.
Ba. .. ..
Gel. Ehem, Baale; ehem, Baale; iam ſat eſt.
Huc ades, mi villoſe, huc ades, ſtrenue.
Meminerint opinor tui in poſterum
Semiferi capripedes.
Vrgere non abſiſtam caprifemores
Ereptum donec vaſculum reddiderint.

Heberus. Raguelus.

Soliuerbium primum.

Heb. Bene, inuiſe puer, regno ſacriſque potiri;
Dunque aras conor tibi demere, ſceptra parari?
In Scyllã inciderim cupiens vitare Charybdim?
Haud quaquam: nec victa iacent odia aſpera noſtri?
Pectoris: experiar ſceleris ve, doliue quod vſquã eſt.
Diſcrutior. —

Diuerbium decimumquartum.

Rag. TAcito tecũ quid pectore verſas? (tueris?
Cur tibi trux facies? patrẽ quid torua
Anne etiam inuidię ſtimulis agitabere amaris
Tu ſolus, dum læta domus, dũ funditus omnis
Sacro

Sacrorum ſpes eripitur?

*Heb.*Dolor inde graueſcit.

Rag.,,Irritus eſt expes mœror,non ſæpius iſtuc,
Liuoris dum colla iugo laxare,monebam?
Expertus præbéto fidem. quid profuit olim
Te ciuem ingenuas didiciſſe fideliter artes,
,,Si nondum hoc hæſit:multo grauiora ſuorum
,,Inuidiam perferre,aliis quam inferre malorũ?
,,Qualis enim Libani frõdoſa cacumine Cedrus
,,Nuper ſubiecti deſpectans æquora campi
,,Fœcundæ frondis latè oſtentabat honores;
,,Nullus quam Paſtor, nullus non viſit arator;
,, Si mala radici,teneræve innata medullæ
,,Tinea ſuccreſcat,nec inertis cura coloni
,,Excutiat virus,nutricem paſcitur ipſam;
,,Lapſa cadunt folia, arentes languentia ramos
,,Pomáq; deſtituunt: deuexo pondere donec
,,Ad terram ruit ingenti proſtrata ruina.
,,Nullus eam Paſtor,nullus non fleuit arator.
,,Talis inoffenſa nuper qui mente virebat,
,,Et pubeſcentis florebat vere iuuentæ,
,,Huic ſi vipeream præcordia ad intima peſtem
,,Subdolus inſpiret liuor,fouéatque venenum
,,Infelix,alimenta ſuo fert ipſe furori,
,,Nec pote ſperatos virrutum promere fœtus.
,,Palleſcit vultus,liueſcunt lumina,pectus
,,Vritur,& ſenſim ſine ſenſu tabe pereſus
,,Non minus,inuiſos quã carpit,carpitur ipſe.

*Heb.*Eſto:iuuat carpi,carpatur vt ipſe puellus.

*Rag.*Ipſe tuæ,ſi non pueri,miſereſce iuuentæ.

*Heb.*Non miſerebor,erit dum nõ miſerabilis ille.

*Rag.*Nate malum,ne tu forte premare,preme.

Heb.,,Sopitur vulgare malum;me grande fatigat.

Rag.,,Quod nequiit ratio, mutet mutabile tẽpus.

Heb.

Heb. „ Tempore ſit grauius regnat cum pectore virus.
Rag. „ Effrænes animos virtus generoſa retundit.
Heb. „ Sed nō,immota liuor cum frōte repugnat.
Rag. „ Sanari voluiſſe fuit pars magna ſalutis.
Heb. Sanari nequeo velle,nequire volo.
Rag. Te deiecerunt ſana de mente dolores.
Heb. Perciperem nullos inſana mente dolores.
Rag. Flectere nū ſperas te poſſe oracula Diuûm?
Heb. „ Nil deſperarit cui nil ſperare licebit.
Rag. „ Sortiri nequeunt lætos cœpta impia fines.
Heb. Sæpe dies phœbum,nigro quem vidit eoo
Surgētem, aſpexit multa cum luce cadentem.
Rag. Cede tamen pueri cognato ſanguine victus.
Heb. Ceſſerit ille prius ſacrorum inſignia nobis.
Rag. Te meminiſſe decet deberi lege Naimo.
Heb. Deniq; vera, pater memoras;alt iuuida cogit
Mens peiora ſequi pectus pulſante dolore
Non ſecus aduerſo nitentem flumine nautam
Precipitē rapit vnda:cadit labor irritus artis.
Rag. Mens incerta labat:dignas expendere pœnas
Fas fuit obnixum tam dura fronte parenti;
Sed me frangit amor,quæ pœna decētior illū
Vrgeat?inuideat; non inuenere Tyranni
Tormentū crudele magis:ſibi viuat Erinnys
Se laceret liuor;quid contra oracula poſſit?
Nate,vale;miſerande, tuo te trado dolori
Torquendum. —

Soliuerbium ſecundum.

Heb. Quidni? tanti eſt;modo cauſa doloris
Diſpereat puer:huic inuiſam exſcindere vitā
Stat fixum,ſtat fixū,inquā,vis nulla reuellet.

Chori Paſtorum
Chorea ſecunda.

Leniore furens ira
Cœca raptat nubila
Sæuus Auſter,
Stridulæ quatit brachia ſyluæ
Mitius campo victor aperto
Tumens amnis
Rupto ruit aggere,
Et ſpumanti mugit vnda:
Iuuenile quam liuoris
Pectus œſtro percitum
Sæuit, ardet,
Proterit auſu iura nefaſto.
Triſtia læto proſpicit ore,
Læta triſti.
Ora color deſerit,
Mœſta vorat corda calor.
Forte graui ſed camœna
Immerentem premimus.
An puello
Studio Paſtor fauet amico?
Pallet Heberus? pallet amore.
Ima ſenſim
Concoquit præcordia
Fax amoris, non liuoris.
Sed doloſa nos fefellit
Dira lues facie.
Corde latens
Liuida produnt ora venenum.
Subdolus alte latet vt anguis!
Ecquis apte
Tela vitet liuida?
Subit liuor ora amoris.

ACTVS TERTIVS.

Aggæus.

Soliuerbium primum.

INterea læto mulcens mea pectora cantu
Hic turbam opperiar venatibus arma parantem

Canticum primum.

LIuidus incertos venetur frater honores:
Sectari me lustra iuuat,saltusq; ferarum
Illum mordaces curæq; iræq; flagellent:
Me nemora,& vario florentes gramine colles
Accipiant,gelidæq; cauis in vallibus vmbræ.
Fortunata dies,patriæ qua finibus exul
Ciuica iucundis mutaui mœnia sylvis.
Tum mihi tranquillæ decerpere gaudia vitæ,
Curarumq; graues licuit fregisse catenas,
Queis & auarities, & honorum inhonesta cupido
Captiuam speciosa trahunt in vincula turbam.
,, Quid iuuat ingenti cumulata labore supellex,
,, Si curæ ingeminant,inopes si copia reddit,
,, Et mens in rebus miserè tabescit opimis?
,, Quid iuuat optati conscendere culmen honoris
,, Si casu grauiore ruunt quos ardua sedes
,, Voluit,& acriæ quatiuntur fulmine turres?
O nos felices syluæ,rurisq; coloni!
Pauperies opulenta,quibus sua dona ministrat,
Ambitione procul,sæuaq; cupidine fraudum,
Ni fera si quando est laqueis fallenda dolosis.

Paſtori certant aër, mare, ſydera, tellus
Fundere quidquid opũ naturæ amplectitur orbis.
Sol aurum, radijs argentum luna coruſcis,
Terra dapes, mel apes, grauidi poma aurea rami,
Vbera lactis oues, gutture carmen aues,
Murmur aquæ, vitis gemmas, leuis aura ſuſurros,
Et matutinum manna ferunt folia.
Dant choreas leni commoti flamine flores,
Et fugientem auram flexa ceruice ſalutant,
Ipſe ſuas dum mulcet oues in gramine læto,
Agreſti tenerum modulatus arundine carmen.
Vt lubet, auratum pulchra teſtudine limen
Rex terat, elata cui ſtipet ſede ſedenti
Hinc, atque hinc latera accinctus multo enſe ſatelles:
Bella canat, partoſq; ferat ſuper aſtra triumphos.
Nobis pugna feræ, hoſtis aper, fera claſſica cornu,
Sunt caueæ carcer, pro denſo retia vallo,
Miles inardeſcens acres, vis fida, Moloſſi:
Pro populo viridem prætexens populus amnem,
Aut aſſultantes teneris cum matribus agni:
Regia ſceptra Pedum: gemmatum ſydera tectum,
Dant picturatos cælorum mœnia muros,
Illita dum radijs Tithonia matutinis
Mille trahit varios, Phœbo pingente, colores.
Marmoreum non terra ſolum, pictoſue lapillos,
Sed calcanda parat terreni ſydera cæli,
Et collucentes per roſcida gramina gemmas.
Nec deſunt quæ ſaxa modos iterantia partes
Aſſentantis agant, non vt gens aulica turpi
Fallere docta dolo, ſed veras reddere voces,

Ag

Aggæus. Echo.

Diuerbium primum.

Dic age (quandoquidē contenta voce lacesso)
O vox, quæ colles, vicinumq; incolis antrū,
Quem reris, cui cura vdæ per pascua vallis
Lanigerum ductare gregem? *Ech.* Regem.
Agg. Antra ferarum,
Quidue putas caulas? *Ech* Aulas.
Agg. Quid prisca virorum
Ante ætas gessit, quam regna parauit.
Ech. Arauit. (suades
Agg. Regna metebat agris: quid mi contendere
Pectora ne sensus diuexet amarus?
Ech. Amarus
Agg. Corda quis accipiet ruri fluitantia portus?
Ech. Hortus.
Agg. Ciuiles non mens tranquilla quiescet
Si repetam terras? *Ech.* Erras.
Agg. Vin' ergo frequentes
Effugiam plateas? *Ech.* Lateas.
Agg. Florentibus annis — Quid mihi ni in seniū
nummorum vener aceruos? *Ech.* Ceruos.
Agg Mi ne igitur iuueniq; seniq; carendum
Diuitijs? *Ech.* Vitijs.
Agg. Vitiosæ alimenta iuuentæ
Sufficit, & vitæ num causa pecunia diræ?
Ech. Iræ.
Agg Quam miserum pretiosis cernere rixis
Vnanimes ardere domos! *Ech.* O mos!
Agg. „ Quid opimis
„ Impendet mensis? *Ech.* Ensis.

Agg. Num diuitis vllum
„ Pectus, quod nullo pacatum fluctuet æstu
„ Curarum? *Ech.* Rarum.
Agg Quos tanta incommoda passos
Rebimur esse viros? *Ech.* Iros.
Agg. Opulentia fallax,
„ O & opes inopes, cuncta chimæra! *Ec.* Mera.
Agg. „O mala quæ bona sunt mortalia!
Ech. Talia.
Agg. Præstat
Exercens durum vita nouale. *Ech.* Vale.

Aggæus. Orebus. Chorus Venatorum.

Diuerbium secundum.

Agg. EN comites: rauco strepuerunt cornua cantu.
Heus tā serus ades? iā te dū demoror, annus
Labitur, ô segnis.
Oreb. Dum se venatibus aptat (cantus.
Turba, Moabus adest. vocat in certamina
Vici equidē; sed sera tamen victoria nostrū
Distulit accessum.
Agg. Cantando vincere quemquam
Túne queas, admota rudi cui fistula labro
Non semel vlla fuit?
Oreb. Non semel vlla fuit?
Ergo anim⁹ tētare tibi est, ac ponere pign⁹?
Agg. Est animus tentare mihi, est & ponere pignus.
Pars vestrū interea vicinas cingito syluas.
Oreb. Pono arcum, magnis quem nisibus incuruata
Vix effinxerunt annosi cornua cerui.

Hem

Hem capita vt solido perfecta nitent elephanto.

Agg. At nos hoc cornu,quo non præstantius vllū
Raucisono terrore feras agitare,virosque.
Aureus extremas en ambit circulus oras,
Et triplici argentum suspendit flexile nexu.
Tu nostræ senior iudex accede Camœnæ.

Vn.C.V. Irrita præcipio, me iudice,pignora sunto.
Sat,si digna ferat,victori,præmia laudum.
Tu prior incipies,Aggæe,sequêris, Orebe.

Canticum secundum.

Ch.Ve. Dicite,Pastores,alternum dicite carmen.

Agg. Prona flores audituri,
Vide,curuant capita.
Ede loquacibus
Sibila buxis.

Oreb. En Mæandris auditurus
Se moratur riuulus.
Adde sonantibus
Carmina neruis.

Agg. Pastores, ô Pastores,
Qui cantui fauetis
Meo, si mel auetis,
Si quæritis honores
Veris,& nitidum die serenum,
Me petite,cui gratiæ dedêre
In corde ver,in ore mel habere.

Oreb. Pastores, ô Pastores,
Qui pluuiam timetis,
Cum nubila videtis,
Qui fugitis horrores
Hyemis,gelidam noctu pruinam;

Me fugite, me fugite, qui mœsto
Hyemem corde, nubes ore gesto.

Ch.Ve. Pergite flos Pastorum,
Certamen hoc sonorum.

Agg. Bis quæ voces, Nympha, canis
Iterato murmure,
Quibus artibus amica
Comparentur pectora
Effare cum clamore.

Echo. Amore, more.

Oreb Vox, quæ lates, lympha cadit
Quà muscoso marmore,
Quibus artibus amica
Comparentur pectora
Effer: an solo amore,
Et more? ——

Echo. Ore, re.

Cho.Ve Pergite, flos Pastorum,
Certamen hoc sonorum.

Agg. Soluere primæuam primus diuina parentem
Iussa draco docuit: credula prima parens.
Credula tu mater magis, an draco subdolus ille?
Subdolus ille draco, credula prima parens.

Oreb. Liuor edax docuit fraterno sanguine fratrem
Conscelerare manus: sæuus vterq; fuit.
Sæuior an liuor, frater magis impius ille?
Impius ille, tamen sæuus vterque fuit.

Ch Ve. Pergite, Pastores, alternum pergite carmen.

Agg. Serpens iuuenta nitidus
In curua reuolutus
Se dorsa iaculatur,
Arcus, & idem iaculum.

Oreb. Serpens iuuenta nitidus

Volu

Volubilibus orbibus
Se ſubrotat, vehitque
Auriga, currus idem.
Agg. Trahit mæandros anguis.
Oreb. Trahit mæandros amnis.
Agg An anguis amnis ſquammeus?
Oreb. An amnis anguis liquidus?
Ch.Ve. Mittito, flos Paſtorum,
Certamen hoc ſonorum.
Agg. Candidior cycno, rapidis velocior Euris,
Robore Getulo nil conceſſure leoni,
Noſter amor Ledā, vis ô mea, proſpice, Ledā
Ne ferus incauto lupus inſidietur ouili.
Oreb. Frontis ebur geminās, argētea vellera geſtās,
Poma ſub albenti demittens lactea ventre,
Capra, mei ſpes vna gregis, vitare memento
Si qua graues fuerint lædētia pabula fœtas.
Ch.Ve. Siſtite, Paſtores, alternum ſiſtite carmen.

Diuerbium tertium:

Vn.è C.V. Haud facile eſt nobis tātas cōponere lites
Eſte pares: vos quando pares & gloria ſyluę,
Et decor, & pulcro ſociauit flore iuuenta.
Agg Vicimus inuicti: vos hinc præcurrite: —
rau: rau.

Gelbeus. Satyrus.

Soliuerbium ſecundum.

Gel. SI belle dolus ceſſerit, reſtituet
Dolus doliolum.
His interim in faucibus has pedicas
Furtiuè trunco huiuſce annectam arboris.

O si se mihi nunc offerret Satyrus!
At eccum cum laguncula,
Quam mihi tempestiue se dat obuium!

Diuerbium quartum.

Sat. Ehem, sceleste. —
Gel. Hei. —
Sat. Morere.
Gel. En morior. —
Sat. Heus, ohe, sta. —
Gel. Iam occidi,
Nil audio. —
Sat. Ne labere. —
Gel. Nil audio.
Sat. Stat, inquam. —
Gel. Iubes; Audio.
Et redit vita exanimi.
Sat. Tun' ausus es, ô furcifer,
Immissis nuper canibus,
Turbas ciere in me, meosque socios,
Et malus malis modis lusos agere?
Gel. Men' ausum tibi illudere,
Cuius verenda species
Ad sese honorem vel inuitum prouocat?
Sat. Quid igitur gerebat hic negotij?
Gel. Quæsitum veneram meam lagunculam.
Sat. En, hæccine est? —
Gel. Est istæc, sic sufficiant
Et potum vitis tibi; & syluæ pabula,
Huc redde mî lagunculam.
Sat. Vah. —
Gel. Quid, ah quid caprinos hosce ocellulos
Auertis? an exanimis vt concidam?
Sat sit negasse œnophorum,

Aspe

Aſpectum ne negaueris,
Ne protinus hîc moriar.
His ex ocellulis
Ceu geminis è feneſtellis Gratiæ
Proſpectant,ſe ſe dedant vt præcipites.
Quid ſolis in ocellis laudes demoror?
Totum venuſtas ſuis ipſa manibus
Te finxit,& has vitæ in oras extulit.
O faciem luteolam!
O robori ferendo pares humeros?
Non deſit fronte,ac pedibus
Prælarga cornu copia
Qui tanti talem genuere parentes?
Num fuit ille caper?
Num fuit illa capra?
Auertis adhuc lumina ?
Tantæ ne animis ſylueſtribus iræ ?
Ah ſine te exorarier
O noſtri Pan-ſpermia,& chaos ſæculi.

Sat. Quid panſpermiam , quidue chaos blateras?
Men' laudas,an illudis?

Gel. Veras,meraſque laudes in te confero,
O ſatyriſce meus,quo non ſatiricior alter.

Sat. En ſine me exorarier;
En ad te vorto lumina;
Auorto tamen vaſculum.

Gel. Tuos aureolos mî reddis oculos,
Et vile negas vaſculum?
Ah redde mî & doliolum.

Sat. Et ego,vt tute nuper,nihil audio.

Gel. Ah redde. —

Sat. Nihil audio.

Gel. Audi,mea voluptas,mea amœnitas,
Meus ocellulus,—

Meum

Meum delictum,
Et redde mî doliolum. —
Sat. Nil audio.
Gel. Tenelle turturille,
Nitidule columbule,
Bellatule passercule,
Mollicule caseole,
Da mî, da mî doliolum.
Sat. Si tantum verba dederis,
Lagenam non expresseris.
Gel Addam & verbis munera. —
Sat. Quæ munera ?
Gel. Est hac in pera nectar mihi ambrosium,
Quod si odoratus fueris,
Totum te fieri nasum rogaueris.
Quod si primore lingula
Pauxillum attentaueris,
Totum te fieri linguam rogaueris.
Sat. Exprome nectar protinus.
Gel At audi: est aura tenuius.
Ni tibi dum in ora bolos insero,
Admittas hos in os occlusis penitus
Et oculis, & naribus;
Ex oculis, è naribus
In tenues expirent auras ocyus.
Sat. Vt lubet: modo os pateat.
En iam ingestis dextera
Occludit nares digitis.
Sic vero condam oculos
Compressis probè palpebris.
Gel Ni læuam his adpresseris,
Diductis vi furtiua sensim palpebris,
Per tenues erumpet nectar rimulas.
Sat. Grauatur læua œnophoro.

Gel.

Gel Depone. —
Sat. Nempe vt auferas.
At inter crura, vt canis caudam, occulam,
En dextra nares, læua premit oculos,
Exprome nectar protinus.
Gel Bau, bau, bau: caue canem. —
Sat. Hûi, hûi, fugio.
Gel. Abstuli tandem vasculum.
Sat. Hei, hei, sceleste, imposuisti: siccine
Impune tu me luseris?
Impune vas abstuleris?
Mox insequor, & assequar. —
Gel. Si quiueris.
Sat. Heus quis mî pedem obtinet?
Dimitte sis. ah carnufex, men' etiam
Induxeris in pedicas?
Promissum nectar hoccine est?
Quam blandis nuper compellabat voculis!
At quam me porro indignis modis habuit
Derisui, despectui!

Satyrus.

Soliuerbium tertium.

,, O Fœta dolis assentantum pectora!
,, Amare dum te simulant,
,, Furtiuis humant artibus.
,, Auratis aucupantur opes retibus.
,, Qui blandientes verbulorum flosculos,
,, Qui viridantes promissorum herbulas
,, Mellito ab ore legis, procul effuge,
,, Sub flosculis, sub herbulis
,, Dolosus latet coluber.

,, Nec

„ Nec rosæ spinæ aculeus,
„ Nec api spina aculei,
„ Nec molli ab ore assentatorum aberunt
„ Fallaciarum cuspides.
„ Hoc vno non te fallent.
„ Quod nunquam non te fallent.
Quam feras inter satius
Expertes doli degere,
Quam subdolorum inhumanis hominum
Se cœtibus inserere!
Sed præstat hic sedentem nodos soluere.
Quam arcte innexi sunt! nil vngues peragunt.
Auxilium petendum est à dentibus.
Nec quidquam dentes explicant.
Hau,non hæc,malum,ego abrumpam vincula?
Non crebro attractu cruris,pedicarumque
Hanc arborem tam valide concutiam,
Vt penitus euulsa solo corruat?
Hui,hui,quid hôc? quæ nubes hæc puluerea
Offunditur in oculos?
Heus quid in caput incidit?
Pol,nidus est.an cuculi,
Qui pridem mihi,& Fauno colloquentibus
Tam importune occinuit?
O belle! vide: imposuit
Cucullum mihi cuculus.
Hem tibi,nunc euoluam nodos scilicet
Exoculatus puluere.
En pedem nodus,nidus caput implicat.
Sed quid ignauus hîc captiuus demoror?
Antiquæ vires expromendæ mihi sunt.
He: he: euasi denique,
Te inuito,doli ô artifex.
Elata nunc te voce compellabimus.

Vt

Vt nos, si licet, licet procul audias:
Non tuis semper capiemur pedicis,
In nostros olim laqueos
Et tute cades. —
Ech. Ades.
Sat. An vox hæc antro tonuit?
Pol, latet illic furcifer.
Et necem, & sepulcrum vnà largiar.
Lustrabo penitus recessus tacitos.
Heus, hoc, prodi, prodi dum hinc, carnufex.
Nil intus est mortalium,
Sed meræ silent tenebræ.
Iam haustus meri largior,
Et tenebrosus algor hic speluncæ
Laxare somno fessos artus prouocant.
In penitissimum me specus adytum,
Et altum in soporem abdam penitus.

Heberus, Edenus.

Diuerbium quintum.

Heb. Amne ades, ô Edene?
Ed. Gradus ter mille remensus
Non potius celeri videor per inane volatu,
Quam pede per terras?
Heb. Noram: tibi strenua mens est,
Aligerique pedes.
Ed. Recto compendia calle
Corripuere viam: tum me non atria longa
Distinuere mora: nouit me ad limina custos
Miles amicitiæ prisco mihi fœdere vinctus,
Et faciles aditu regales præbuit aures.
Heb. Sit sane vt memoras: at nunc effare rogāti:
Tam ne repentino fers nuntia digna regressu?

Ed.

Ed. Quem tibi præcinui cursũ tenuere secundũ
Omnia consiliis afflauit numen amicum:
Iam tibi tuta salus plenis subit ostia velis.
Heb. Vera mihi narras?
Ed. Veris mage vera putato.
Heb. Nunc equidem memini te nil vt nostra verentem
Vota secundaret regnandi dira cupido.
„ Ac merito, nec enim patitur consortia regnum.
Ed. Adde, nihil sanctum, nil tam venerabile, iustum,
Fásve, piúmve, suis quod non violauerit armis
Regnandi sceleratus amor; trepidantia nedum
Imbellis pueri dubitarit perdere membra.
Quod pereunt pecudes, viduantúrq; arua colonis,
Quod syluis non vllus honos, non gratia Musæ,
Egit amor regni. Quod ius, quod fœdera, leges,
Quod meritũ, virtúsq; iacent, quod nulla pudoris,
Nulláq; amicitiæ ratio, non sanguinis vlla est,
Egit amor regni. surgunt bella, impia bella?
Relligio obteritur? nulla est reuerentia cœlo?
Regnáque ne pereant perdunt se, regnáque reges?
Egit amor regni. Dirum, exitiabile monstrum,
Centenas aures, centenáque lumina, centum
Gestans immenso porrectas agmine dextras.
Innumeræ scelerum facies huic dira propago;
Curæque, insidiæque, timor, vis, ira, minæque,
Suspicio, cædes, audacia cœca furores,
Furtáque, proditio, simulatáque verba, rapinæ,
Prodigium, quo non gens ethnica fœdius vllum
Finxerit: Harpyas, armatas igne Chimæras,
Scyllásque, Hydrásque, Briareáque, Centaurosque
Hunc animum spirant, hæc numina sola Tyranni
Agnorunt, venerantur, amant; nil sacra, Deúmq;.

Heb.

Heb. Mitte: quid hæc autem digressus origine prima
Sermonum, frustra multis ingrata reuoluis?
Talia suadentes, cumque ipsis regna Tyrannis
Dispereant, modo nostra tamen nil vita laboret.
Ed. Scilicet hoc primum. nam
Heb. Rursum excurrere tentas.
Quin age, dic tandem: quid fess? quam dira Naimũ
Mortis imago manet? Si tamen vlla manet.
Ed. Vix tulerat miles trepidãtes Regis ad aures
Aduenisse virum magna, atque arcana ferentem
De Regno, de Rege; iubet sub tecta vocari,
Sed tamen excussum penitus, ac prorsus inermẽ.
Audiit attentè narrantem singula rerum:
Turbatus rogitat noménque, genusque puelli.
Audito, subita ceu cuspide saucius infit:
Heu genus inuisum, & generi lethalia nostro
Nomina, non stirpem semel extirpasse meorum.
Sat fuerat? tum nulla meis firmamina verbis
Admisit; sola contentus stirpe puelli.
Protinus horrenda truculentum voce ministrum
Aduocat: hîc gelido mihi genua labare tremore,
Ac mecum tacitus me sat vixisse putare.
Heb. Ha, ha, he. lepidum!
Ed. Sed fors vestigia torsit,
Atque alio secum metuenda pericula vertit.
Imperat accito, me non sperante, ministro
Eiectum vltrices puerum Iordanis in vndas,
Quem me, quem certis, deprehẽderit, indice signis.
Heb. Cur ferro mactare negat? cur flumine mergit?
Ed. Esse nefas retur puerili sanguine dextram
Commaculare: necem pueri, culpámque Tyranni
Eluet, & cursu secum feret vnda fugaci.

Heb.

*Heb.*Fas dextram maculare negat, fas mergere retur,
Perdereq; infantes ? ô relligiosa Tyranni
Pectora ! quæ colant pulicem, glutire Camelum
Nil dubitant.quid deinde iubet ?
*Ed.*Dimittit vtrumque.
*Heb.*Munere te nullo ?
*Ed.*Non munera magna videntur
Viua gruem collo colla extraxisse lupino ?
Incolumem dira me nunquam rebar ab aula
Cessurum,toties lustratum lumine toruo
Reddidit exanimem.
*Heb.*Dic dum : qua parte satelles
Huc aderit ?
Ed. Patri ereptum iam forte Naimum
Sedulus extulerit : nam non procul hincce locorū
Dum pariter gradimur,prætenta proxima destra
Tecta Sacerdotis,manifestaq, signa puelli
Edocui : rapit ille viam violentior Austro.
*Heb.*Hau,prius adduxes : illo prodēte,Sacerdos
Noscet odoratus nostræ vestigia fraudis.
*Ed.*Pelle metum : diris deuota silentia verbis
Fortunæ,vitæq;sui,me astante,Tyranni
Obstrinxit.
*Heb.*Nostro faueat fors prona labori.
Si quando sacro fiam conspectus honore,
Spondeo digna tuis,cumulataq; præmia factis.
Ed. „ Pro meritis memorem cum fecit amicus amicum
Præmia digna tulit, satis hæc mihi præmia sunto.
*Heb.*Sat cepisse tibi,sed non sat tradere nobis.
Ed. Iam vale.
Heb. Tuq; vale.nostras nunc deserat ædes,
Vt puerum vates,quem non inuenerit,vngat.

Chori Paſtorum.

Chorea tertia.

ERgon' agnato fraude puello.
Dire, dira texuiſti
Funera, liuor?
O durata ferreo
Pectora ſæclo!
Fortunati quos alebant
Aurea ſpreto ſæcula ab aura!
Roſeô nondum ſpicula flore,
Nec doloſo fraus tegebat
Angue venena.
Sinu ſed innocuo
Otia agentes
Pax fouebat alta gentes:
Aberat dolus, aberat dolor.
Tenerum vernis flatibus annum
Reſpirantem, & ridentem
Vndique pictis
Floſculorum oſculis,
Vbere roris
Picti ver lactabat oris,
Tempora mulcens neſcia brumæ.
Mixta liquenti cinnama amomo,
Et ſudanti dabat ilex
Cortice nectar.
Pede lympha argenteo
Mellea nabat,
Colliumque, valliumq;
Teneros inter lapſa ſmaragdos.
Florifer idem frugifer annus
Aurea floreo texebat

Poma monili.
Deliquebat mitibus
Gemma racemis.
Sed (ô vices!) cuncta retro,
Fraude reperta, lapsa referri.
Rosei promunt spicula flores,
Et dolosi virus angues.
Sæua cruoris
Nunc & sitis pectore
Æstuat alto,
Nunc & astus immerenti
Vltima nectit fata puello.
O', potenti, numen, arte
Coniuratos falle dolos:
Aureos inexitus
Ferrea tandem cœpta recude.

ACTVS QVARTVS.

Adulla.

Diuerbium primum.

Nate, iter accelera, ne qua nos forte satelles
Occupet, hanc vitam patruo, mea vita, memento
Te debere tuo, qui me venisse ministrum
Lethiferum tibi, nate, audin? venisse ministrum
Præmonuit, totumq; minas, cædesq; sonantem
Verborum blandis ambagibus emolliuit,
Donec te instanti possem subducere letho.
At nunc quæ regio, quis te locus occulet vsquam
Dum primæ spirans eluditur impetus iræ?

En tibi læua latet tuto ſpelunca receſſu,
Abdita cui denſæ præcludunt oſtia frondes:
Huc, fili, ſuccede: ferent tibi mollia forſan
Saxa, negant hominum quam ſaxea corda ſalutẽ.
Luce breui careas, ne ſemper luce carere
Cogaris, mea lux. Cautes, mitiſſima cautes,
Theſauri cape dona mei, mea viſcera habeto
Amplexu tutanda tuo. tu matris ocellum
Conde ſupercilio, fida cauerna, tuo.
Me miſeram! properat greſſu reſonante ſatelles.

Therodamas. Adulla. Naimus.
Satyrus. Ch. PP.

Diuerbium ſecundum.

Th. Perfida vbi es? moritura vbi es? an me illudere quiſquam
Auſus erit, cuius vel ſpiritus agmina differt,
Vt ventus plumas auium, papposq; volantes?
En tacet, en aſtat pallenti fœmina vultu.
Ni me materni flexiſſet amoris imago,
Amphitryoniadæ mihi maxima numina iuro,
Iam flamma veſtros aboleſſem vltrice penates,
Teq; tuumq; genus radicitus extirpaſſem.
Da puerum,
Ad. Qui nullus adeſt?
Th. Simulata recedant.
Ad. O vtinam ſimulẽ: ô vtinã poſſim ora tueri.
Nate tua; haud dubitem vadẽs per tela, per igneſ
Eripere incolumem: nec te vis impia, nec te
Vulnera complexu poſſint diuellere noſtro:
Quin aut vna ſalus, aut nos commune periclum
Hauriret.

Th.

Th. Nos,nos etiam commune periclum
Cogit adhuc tenuem restinguere fonte fauillam,
Ne furtim crescens inopina incendia iactet,
Queis regnum cum Rege rogo inuoluatur eodẽ.
Ad. Quis nostro affingit tã dira ostẽta Naimo?
Vestrane crudelitas crudelis?
Th. Talia Regi
De puero quis damna canat nil scire laboro.
Scimus herum ventura sibi portenta pauentem
Me puerum rapido iussisse immergere fluctu.
Ad. Siccine ficta subit quæcunque lubido Tyrannum
Fit rata? sic miseræ rapiuntur pignora matri?
Et Deus hęc oculis è cœlo despicit æquis?
Th. Nect's adhuc ambage moras; vbi natus?
Ad. Vbi nos,
Qui quondam in patria florenti viximus æuo?
Primus vbi sacrorum hæres? Vbi vita Nabali?
Tu puerum, sed cum puero nos quærimus omnia.
Th. Prodere cogêris, renuis quod spõte fateri.
Ad. „ Nullos admittit pietas animosa timores.
Th. „ Victa cadit pietas , vbi viribus obuia fiat.
Ad. „ Inferri vis nulla potest periisse volenti.
Th. „ Sed voluisse mori prope mors admota repellet.
Ad. Sic vobis regnum felix , mihi patria tecta
Cernere contingat, superáq; hac luce potiri,
Vt puer immensa telluris mole grauatus
Luce caret.
Th. Cassos pueri nos cæde dolemus.
Ne tamen infecta frustratus clade reuertar,

Neu

Neu Ducis imperio nostri parêre recusem:
Subductum si forte negent præbere puellum
Pro nato alterius detur caput;omina nati
Ipsa parens solues traiecta hoc pectora ferro.
Ad. Immo age me potius me,me : scelus omne parentis,
Si quod erat nati; fode me, nihil ille nec ausus,
Nec potuit puer.en vltro tibi pectora pando.
Tu mihi lethali fixisti corda dolore,
Fige patens etiam vitali cuspide pectus,
Si qua tibi pietas:sine letho vulnera lethum
Altera mi tulerunt,facient hæc altera lætam.
Parcis si sæuis,sæuis si parcis,iniquus
Æquus eris.
Th. Iam mitte preces ; mea dextera votis
Præsto aderit iam iamq; tuis. O hasta,trementem
Quam toties tremuere Duces , tremuere phalanges,
Sume animos:hæc sola tuis laus vltima factis
Deêrat adhuc:spolia ampla feres : per viscera adacta
Maternos artus scrutabere.Cur tibi dextra
Non dedit artificis centenæ cuspidis ictum ?
Vt centum gemino terebratum vulnere pectus
Admittat totidem centena morte dolores.
Oppone huc pectus.
Ad. Dixisse nouissima verba
Mî liceat.
Th. Dum pauca,licet.
Ad. Tibi corpora tellus
Mando , animum tibi summe parens ; tibi sume, Naime,
Morte mea vitam : pro te profundere vitam
Vita mihi est,modo morte mea tibi vita supersit.

Th.

Th. Sic adſta, nec cede, meo caſura lacerto.
Hoc te tranſadigens ictu nunc exanimem do.
Nai. Hu, hu, Mater.
Th. At inſtanti quis luctus ab ictu
Auocat?
Sat. Heus, ſomnum quis mî hîc abrumpit? an hæc vox
Haud pridem quæ luſit: ades?
Nai. Ah mater, in antro
Me Satyrus vorat.
Sat. Huî.
V.è C. Satyrum cape.
Al. è C It ocyor Euro.
Th. Quis puer ex antro accurrens? hem perfida, noſtrum
Siccine deludis Regem? mactandus vterque
Tuque, puérque tuus, maternum crimina nomen
Ni tegeret. —

Therodamas, Adulla, Naimus.

Diuerbium tertium.

Ad. Eu nunc demum mihi vulnus adactum!
Nate, quid egiſti? nimia pietate parentē
Dum colis, heu nimium crudelis, nate fuiſti
Ipſe tibi, facto pius, & ſceleratus eodem.
Nate, tibi vitam ſimulata morte ferebam;
Tute tibi mortem, vitam prodendo, tuliſti.
Dum vitam mihi ferre putas, vitámque, necémque
Nate, rapis: vitam, quia te, mea vita, necato
Vita mihi mors viua; necem, quia, nate, necari
Pro te non licuit. Si mors tua fert mihi vitam,

Ah liceat mihi, nate, mori tibi viuere: cur, si
Mors tua vita mihi est, non sit mea mors tibi vita?
Iunge manus, miserande puer, pete poplite terram,
Et vitæ: mortisque tuæ venerare ministrum:
Vitam ora, subiture necem. Te, belliger heros,
Genua rogant hæc flexa, animo flectare benigno,
Supplicium hæc suplex auertas dextera poscit.
Hiccine sollicitans regalia corda puellus?
Hæne manus nulli nocuæ nocuisse Tyranno
Audebunt? qui crimen aget qui crimina nulla
Nouit adhuc insons? aut quæ sine crimine culpa est?
Si subit hos tantum nullos subit aula timores.
Pœna tamen petitur? grauior quæ pœna petatur,
Quam trahere in sontem miseranda per omnia vitam?
Exul, inops viuat, mortemq; miserrimus optet,
Nec pereat, longa quo possit morte perire,
Th. Nostra velut rupes, circumlatrantibus vndis,
Mens immota manens nil intractabilis audit,
Da natum.
Ad. Largire moram dum verba supremo
Amplexu genitrix fundo, dumque oscula iungo.
Th. Me tuus iste dolor, fieri quod posse negabam,
In mores docet ire nouos: age tempora dentur,
Sed lacrimis, vt nostra ferant vel munera luctum.
Ad. O pignus mihi dulce olim, ô mea sera voluptas,
Nunc tantum dolor, & lacrymæ ô spes vana parentis,
Cui sacra, cui seras optaui credula luces,

K Te

Téne meis,ô care puer,pia ſydera votis
Annuêrunt,me vt deſereres,te orbata dolerem?
In mea damna olim concepi vota,precéſque.
Ante mori diſces,quam viuere:& ante fuiſſe,
Quã fueris. Tibi noſtra olim hæc brachia dulces
Præbuerant cunas,at nunc immite feretrum
Præbent:his ego te non molli, nate, fouebo
Amplexu poſthac;non tu mea colla lacertis
Lacteolis cingens,blando dabis oſcula vultu
Arridens;leni non victus membra ſopore
Vbera in hæc matris feſſum caput inclinabis.
Fortunata ſoror tanto præreptа dolori!
At me infelicem! cui tantum numina vitam
In mortem traxere tuam. ſine lumina ſiccem,
Nate, mihi largo mergentia flumine vultum,
Et ſingultantes intercludentia voces.

Th. Iam queſtus abrumpe, parens: voluuntur inanes,
Nil opis in lacrymis.

Ad. At ſaltem corda leuantur
Prodiga dum magnos eiectant lumina fletus.
Parua mora eſt lacrymis. Accede,ô vita,tenellos
Dextra tibi vt matris viuenti condat ocellos.
Tale miniſterium debebas,nate,parenti;
Debita ſed noſtro ſeruantur forte dolori,
Quæ tibi materna præſtantur munera dextra.
Mox & idem flumen mihi te,ſpectabile lumen,
Extinguet.vitámque ſimul natíque,parentíſque,
At tu lætus obi,nam quamuis paruus, & inſons,
At formidando moreris formido Tyranno.
Nate hos amplexus, ſuprema hæc oſcula matris
Accipe:plenus abîto mei,vt pars maxima tecum
Noſtri obeat cur nunc materna hęc oſcula carum
Non tibi ſpiritulum exugunt?vt viuere poſſes

Me

Me viua?
Lingua abit in lacrymas,nequeo iã plura;ſed arctè
Te amplecti,te flere queo: ſint ora madentes
Hi oculi,lãbia hæ palpebræ, verbáque fletus.
Th. Non modus eſt lacrymis. Agite, hinc ra-
ptate puellum,
Indultum ſatis eſt.
Nai Heu, Mater.
Ad. Mitte querelas:
Non potes auelli.
Th. Diſcerpam.
Ad. Haud viuimus ambo?
Quis vetat ambo mori? ſine te mihî,nate,licebit
Viuere,non liceat, te moriente, mori?
Th. Hic ſolus debetur aquis.
Ad En lumina flumen
Noſtra tibi geminum;lacrymis mergatur in iſtis.
Th. Verba. Vale.
Nai. Miſerere parens.
Ad Miſerere parentis
Tu potius,quam cernis opis nil ferre valentem.

Adulla.

Monodia prima.

PArtem animæ de corde meæ mihi, dire ſa-
telles, (aufers:
Auulſiſti; rape quod ſupereſt, aut redde quod
Semianimem vixiſſe mori eſt.heu,perdere vitã
Optanti,vt moriar geminata morte,negaſti.
In me vna ſimulacra locas,vitæque,necíſque
Viuere dum nequeo,dum nequeóque mori.
Ergo ne ſic miſeram,fili mea vita,parentem

Deseris,& viuo? sine vita viuere possum,
Aut sine morte meo finem posuisse dolori ?
Heu,morti vires adimit, vitæque ministrat,
Vt mea non careat vita dolore,dolor.
Sed quid ego inuitam votis accersere mortem
Conor adhuc?viuā vt moriar:mors vlla,Naime,
An mihi sit grauior,sine te quam ducere vitam?
Viuam ne viuam. Quod si tamen vlla dolenti
Vita superstes erit,vita doloris erit.

Obedus.

Soliuerbium.

HAc iter ad patrui syluestria tecta Rubeni,
Si modo mēs recolit Pastoris verba nepotis.
Hac iter,agnosco;pergamus.Mente puellum
Quem tueor dextræ implicitū nō passibus æquis
Militis armati vestigia lata sequentem ?
Nunquam tam claros vidit mens enthea visus:
Nulla meos hebetant mortalia nubila sensus.
Adsumus absentes:oculis sese obuia nostris
Cuncta minutatim referunt.

Monodia secunda.

IN propter amœni
Fluminis vndantes æstus, ripámque virentem
It puer:innocuo scintillant gaudia vultu.
Ille coloratos inflexo pollice flores
Demetit,& florum flos est pulcherrimus ipse:
Nec sentit mortis iam iam se falce secandum.
Effuge,care puer,vicinam fluminis vndam;
Mors tibi tam prope, quam vicina est fluminis vnda.

Ah

Ah miser:insontem tales ten' soluere pœnas?
Tene genus tam crudele subire necis?
Dum graditur se se vitrea speculatur in vnda,
Atque morans, miransque sibi corridet: at illum
Perdere iam pridem tacito sub corde satelles
Versat an admota est puerili dextera tergo?
Dextera se retrahit; sceleris, scelus horruit, author.
Iámque iterum tentat: visu miserabile! saltu
Præcipiti puerum ripa deturbat ab alta.
Voluitur in caput: ipse suo fert dona sepulcro,
Collecti flores manibus dum fortè remissis
Lethifera sparguntur aqua magis ista puellum,
Quam vitæ iactura ferit Iam vortice torrens
Illum hausit, tenerúmque caput spumantibus vndis
Obruit. En tandem fundo vix redditur imo.
Brachiolis tenus extantem iactátque, rotátque,
Præcipitánsque rapit prono secum alueus amne.
Libratumne gerit rapidarum cursus aquarum,
Corporeúmque cito superatur flumine pondus?
Sustinet an potius vis vlla latentior illum?
Torpentes iam dura quies occludit ocellos.
Languida iam ceruix in mico rore grauata
Fluctuat, inque humeros sensim collapsa recũbit.
Qualis vbi occiduo phœbæam lampada ponto
Extinctam, gelidis lacrymantur sydera guttis,
Pallida purpureum gemmis onerata colorem
Amittit, lassoque caput rosa caule reponit.
Quæ tibi mens, miserande puer, quis sensus oberrat?
Oráne, complexus, dulcesque parentis amores?
Ipsa quidem matrem tenuis vox, ipsaque lingua,
Ah miseram matrem moribundo prouocat ore:
Vicinæ matrem responsant vndique ripæ.

Errantes oculos iterata ad nomina tollis,
Sed rursum, frustra quæsita matre, recondis.
Infelix quæcunque: patri si vita superstes,
Infelix quicunque tibi est. —

Rubenus. Obedus. Raguelus. Ch. Pastorum,

Diuerbium quartum.

Rub. Non tecta dolorem,
Non syluæ lenire queunt errare
Ob. Sacerdos
Hiccine?
Rub. Fert animus,
Ob. Ipse est: ornamina produnt.
Rub. Dum nostris ferat ipsa malis mors fera medelam.
Ob. Salue hominum sydus, diuumque verende Sacerdos,
Cui pater æthereus felicem prole parentem
Esse dedit, regno cum libertate parato,
Intrusum patriis regem quæ pellet ab oris,
Rub. Scilicet hæc nostris deerant solatia rebus,
Vt nouus hic miserum deluderet aduena patrem.
Ob. Hoc Deus amoueat; cuius mandata secutus
Hæc tibi vaticinor.
Rub. Tu vates ergone?
Ob. Vates.
Rub. O mihi te citius cœlestia iussa tulissent!
Vt tua vitandas cecinissent præscia clades
Ora mihi: Vatem ten'hæc ventura latebant?
Ob „ Libera vaticinam diuina potentia mentem
„ Sub

,, Subtrahit, inspirat, nil hic mortalia possunt.
Ne, suspensa tamen mens hæreat inscia veri,
Accipe nunc nostras firmantia signa loquelas,
Imperio hic nostro tenuem mollescet in vndam.
Dura silex. Nostro cautes hæc læua bacillo
Icta repentinas eiaculetur aquas.

Rub. Excipiunt porrêta ictum: sat facta fides est

Rag. Proh mirum! remeant priscæ miracula famæ.

V. è C. En iterũ Mosi pumex vomit arid⁹ amnẽ.

Rub. Nunc demum ingratam cur me producere vitam
Cælicolæ voluere, patet.
Scilicet vt tanto possem superesse dolori,
Raptaq; cum nato patriæ mihi regna viderem.

Ob. Quid me noras? Natúmne tibi rapuere?

Rub. Necandum
Vicini Iordanis aquis.

Ob. Vtrum ne, satelles
Quem nuper raptabat, erat?

Rub Sane ille: satelles
Abripuit.

Ob. Tun' ergo parens miserabilis ille es,
Filiolo cuius mens nostra dolore ferebat
Inferias? puerum ne ergo, qui nullus, inungam?
Ni forte, vt cœcis inuoluere sensa tenebris
Assuerunt oracla, meis voluere puellum
Perfundi lacrymis, non rore liquentis oliui.
O vtinam contenta gradu vestigia recto
Ad te direxem, nec me importuna Nepotis
Dicta tui cœptum voluissent flectere callem,
Expectaturum dum te reuocaret ab vrbe.

Rub. Quas vrbes? quas nunquam adeo? Excidiumne Tyranni

Accepit, nostro promissaq; regna Naimo?
Ob. Accepit pastorq; nepos, pastorq; nepoti
Qui se se comitem addiderat.
Rub. Proh numina diuum!
Inuidiam fraudemq; mei sentire Nepotis
Occipio: nuper dimissus ab vrbe satelles
Hæc eadem ventura suo portenta Tyranno
Attulerat: tam dira illi quis monstra canebat,
Ni dudum nobis pueroq; infensus Heberus?
Eheu, se patruum simulans accire, ministrum
Acciuit lethum natoq; patriq; ferentem.
Ob. Me miserum! puerúmne tibi, cui regna parabam,
Eripui imprudens? cumulare dolore dolores,
Heu, potui, dum fausta tibi, dum læta ferebam?
O mea mens fallax! ô te prodentia verba?
O scelus omne meum!
Rub Non te, Sanctissime Vates,
Non ego te arguerim: sed ferrea corda Nepotis
Prodentis me, teque simul.
Reg. Nate impie, nate
Non me, sed sæui spumantibus æquoris vndis,
Ten' scelus hos? patris quid tecum verba, precesq;
Quid valuere minæ? dignas dabis, improbe, pœnas.
Inuidiæ cœco rebar tabescere morsu,
Nec plura ausurum.
Rub. Tua nunc insomnia, frater,
Experior nostris nimium veracia damnis.
Hi venti, hæ palmæ arentes, fructusque cadentes.
Ob. Quę mihi se se etiam nuper visenda tulerūt
Heu sero agnosco! fuit ah fuit, improbe Pastor,
Mens tua liuoris nigro suffusa veneno
Deijciens pullos maculis interlitus anguis.

Rub.

Rub. Téne, puer, raptum, regni cladémne dolebo?
Regna prius: pro morte tua mea deinde doléda est
Vita mihi, quam numen adhuc protraxit, vt vna
Teque, puer, raptum, regni cladémq; viderem.
Anne parum, superi, curis affecta senectus
Nostra videbatur, ni sæui fraude nepotis
Obrueret patruum noua cura? nouissima fiet;
Nam modo crudelẽ certum est abrumpere lucẽ,
Teq; sequi, mi nate. Quid ah quid, nate, meum te
Dicere mens amens ausa est, quem dira tumentis
Fluminis vnda suum correptum vortice fecit?
O sine luce diem, quæ te sub luminis auras
Extulit in vitam! si te tua vita, Naime,
Debuit intempestiuæ transmittere morti
Insontem: nisi vita fuit tibi criminis instar.
Criminis instar erit, te non viuente, parenti
Viuere: sed pariter vita me, & crimine soluam.
O mihi dulce mori, dum te, mi nate, fouebam
Dulcia mellitis delibans oscula labris!
Ob. Me potius me die neci permitte Sacerdos:
Nostra sibi talem deposcunt crimina pœnam,
Qui nato eripiens vitam, mortem infero Patri.
Rub. Mors erat hæc nostræ iampridem debita vitæ,
Ex quo me patria pulsum, natoque sacrisque
Orbatum voluit diuum pater, atque hominum Rex.
Ac nunc, ceu natum ferrumque & flumen vtrumque
Hauserunt, patrem ferrique & fluminis instar
Non dolor effodiat? nostris accommoda curis
Hæc spelunca patet: iubet, huc iubet ocyus ire.
Hic mortem opperiar, mea se vita vnde Naimus

Extulit:hic viuus morientum,mortuus idem
Viuentum dicar. nec mî ventura lubenti
Mors erit hæc:tantum mors expectata grauabit.
Quam tempestiuas,vates, tua dextera lymphas
Elicuit saxo! saltem hæc solatia nobis
Æternas lacrymas æterni signa doloris
Saxa ferent. animi vos signa dolentis,amici,
Mittite. mi nemo lessum,neu funera faxit,
Neu tumulum,tumulo mœstum neu scalpito carmen.
Hæ sat erunt lacrymæ. Cautes hoc fonte recenti
Viua meos monumenta feret prodentia casus:
Tam diros casus,vt vel durissima rupes
Emollita nouas lacrymarum fuderit vndas.
Hâc saltem si quando gradum referetis,amici,
Ne graue sit verbis affarier ossa supremis:
Ossa,animata olim Rubeni quæ ossa fuistis,
Nunc lapidum simulacra, leui requiescite terra.
Tu vero,germane animo gratissime nostro
Mi Raguele, vale: extremùm quod te alloquor hoc est.
Sylua vale:non te posthac visurus abibo.
Rupes,quæ natum eiesti,nunc accipe patrem.

Rag. Siste gradum. Vates, animum solare dolentis.

Ob. Solabor solandus ego? geminata doloris
Vis nostri,miserique patris tam dira ferentis
Eripuit cum voce animum.

Rag. „ Rubene, malorum
„ Non molem perferre,malum est.

Rub. Vis victa dolore est.

Rag „ Stat sua cuique graui præsens medicina dolori.

Rub. Mors medicina meo.

Rag.

Rag. „ Sibi mors illata malorum
„ Pessima; nulla malis mala mors potis esse medela.
Rub. Quid viuat: periit cui spes postrema bonorum?
Rag. „ Et desperatis aliquam sperare salutem
„ Profuit.
Rub. Anne nouos vis me sperare labores?
Rag. Quæ tibi, quę nato diuina oracula pãdunt.
Rub. Scilicet, heu, nostris quæ fecimus irrita factis?
Nulla salus, Raguele, vale: mortem appeto, mortem.
Rag Te precor, hanc, præcibus si quis locus, exue mentem:
Sin secus, hæc fratrem duc in discrimina tecum.
Non potes hinc sine me, mecum potes ire, sequar te.
Me rape: me pietas, te mens exercita curis,
Coget vtrumq; dolor communi morte perire.
Rub. Quid me complexus tentas compescere? vitam
„ Quisque potest, mortem demere nemo potest.
Impia te pietas falsa sub imagine ludit
Exequiasque docet viui producere fratris
„ Opprimere est, germane, mori prohibere parantem.
Rag. Si pietas, Rubene, domus te nulla labãtis,
Nulla capit nostri, saltem miserere Naimi,
In patre qui moriens sibi viua sepulcra locauit.
Si moreris, geminata tuo fers funera nato,
Si viuis, viuet.
Rub. Potius mea viscera secũm
Abstulit ille; licet nec mĩ vixisse volenti.

Nam

Nam mihi ſi vires,ſi quondam corda fuiſti,
Suprema quas morte dabant tua lumina,noſter
Sanguis erant,lacrymæ,ſuſpiria ſpiritus iſte:
Quæq; oculos extrema quies tibi,nate,natantes
Clauſit,erit mea mors.heu me,mea vita,Nai—
*Rag.*Hei miſero: Vates accurre.
Ob. Hem vita reliquit
Fratris in amplexu labentem.—
*Ch.P.*Solue virentes pallida crines
Viduata tuo præſule ſylua.
*Rag.*Ferte citi gelidos illo de fonte liquores.
*Ch.*Vos & odorum venatrices
Celeres Auræ flebile circum
Suſpirantes promite murmur.
Ob. An brachia mortem,
Quam ſpelunca fuit ſero latura,tulerunt?
Ch. Tuque,ô florem cœtus odore,
Languida mœſtus colla remitte.
Rag. Viuit: adhuc tenui pulsâtur corda calore.
Maturemus: age huc,ſublatum in tecta feramus.
*Ch.*Nubilus agros veſtiat horror,
Flete madentes roribus herbæ.

Chori Paſtorum.

Chorea quarta.

SOl,qui patentis æquora terrę
Ore luſtras aureo,
Puellaris dura necis
Monumenta nubilus
Phario vides æqua tyranno.
Maſcula mœrens pignora Nilus
Iuſſu merſit regio.

Pro vitali necaturos
Lacte fugunt latices:
Vitrea præbet vbera torrens.
Prima recentis limina vitæ
Pede libant lacteo,
Diræ tangunt metas mortis.
Primus ollis Lucifer
Vltima vexit tempora lucis.
Mater exangui fixa dolore
Concidit.exanimis
Ripa puer arenosa
Iacet : vtri nescias
Torpeant vero lumina letho.
Mitia Mosi flumina parcunt.
Regem,agmen regium
Haurit vltrix ira ponti.
Qui puellos rapidis
Merserat vndis,mergitur vndis.
„ Arbiter alto sedet olympo
„ Pari librans pondere
„ Lancis æquæ pœnam,scelus:
„ Læua læuis,leuibus
„ Grauia,iniquis æqua reponit.
Te quoque sceptrum,Syre,tuentem
Nece insontis pupuli,
Inopina rapto coget
Regno cædes cedere.
„ Dira gerentem dira sequuntur.

Anonymi è Choro Pastorum.

Diuerbium quintum.

Vis nouus hic nostras strepitus clarescit ad aures ?

Pul

Pulsa sonat tellus: magno virgulta fragore
Fracta gemũt. Quę vox? fallor? venãtis Orebi est?
Audin? assensu conspirant cornua rauco.
Vndique latratusq; canum, clamorq; virorum
Prædæ index. crebris acuunt hortatibus iras.

ACTVS QVINTVS.

Heberus. Edenus. Raguelus.

Diuerbium primum.

Heb. ME miserum! patuere doli.
Ed. Sors vela retorsit.
Heb. Exilio mutanda domus.
Ed. Pater aduolat: heus tu
Huc mecum post densa subi ve preta: licebit
Hinc audire, ferat si quid fortuna secundi.
Rag. Si vos inueniam, geminũ scelus, ardua cœli
Sydera contestor, cœco sub carcere vtrumque
Multa dies premet immunem lucisq; dapisque,
Donec vos circum Pastorum fusa caterua
Vndique densato saxorum proterat imbre.

Obedus. Rubenus. Ioelus.

Diuerbium secundum.

Rub. ÆGra labant mî genua, manu rege mẽbra, Nadabe.
Ob. Nescius eludens magni responsa Tonantis
Elusus remeo.
Rub. Cum te muscosa fluenta
Iordanis ponte accipient, labentibus vndis

Sola mei cernes vestigia fixa doloris.

Io. Saluete, ô quicunque Patres : hic calle quaterno

Peruia sylue patet : qua me via mittet in vrbem ?

Ob. Hac : vna gradiemur : ades.

Io. Me forte Sacerdos

Hicce Sacerdotis, qui quæritur, ora docebit.

Siste, precor, gressum. Paucis te fasne morari

Quisquis es, ô longæve parens ?

Ru. Fas : ocyus effer.

Io. Annê Auranitici vestras vlla attigit aures

Fama Sacerdotis ? supera ne hac vescitur aura ?

Rub. Mitte : scies isthæc vicinam vt viseris vrbem.

Io. Ne, rogo, ne sæui : nam me longinqua viarum

Emensum, hoc vnum vt scirem, miserèq; grauatū

Hoc vno mulcere potes, reliquæve laborem

Imminuisse viæ. num tristibus occubat vmbris ?

Fare precor.

Rub. Cui vita mori, cui viuere mors est,

Viuit ? an occubuit ? vitane caretq; caletque?

Hóc æui, quem quæris, agit.

Io. Ni verba, Sacerdos,

Me tua, seu potius mea me sententia fallit,

Illius horrendis iactatur vita periclis

An saltem prisca sacrorum luce coruscum

Vrbs alit ?

Rub. Exilio rerum pene omnium egenus

Antiquasq; domos, & dulcia limina liquit.

Io. Heu, miserum pœnis qui tam crudelibus vrget ?

Rub. Nec vacat, & longum est tantos memorare labores.

Io.

Io. Quam numerat prolem?
Rub. Mitte hoc: nil cætera noui.
Scire quid hæc ad te?
Io. Nimium, nimiumque, Sacerdos,
Hæc infelicem penitus me noſſe neceſſum eſt.
Pauca ſuper natis ne reſpondere graueris.
Rub. Hoſtili hunc ferro ſæuis hūc edidit vndis,
Io. Infelix! Porro ſuperum qui ſacra miniſtras.
Quid tibi cum ſyluis? quis talibus intulis oris?
Rub. Me quoque per clades, per multa pericula rerum
Iactatum, Deus his voluit conſiſtere terris.
Ob. Me Baſſaniticum properantem tendere regnum.
Iamdudum, Paſtor, ſermone moraris inani.
Aut ades, aut abeo.
Io. Iamiam comitabor euntem:
Nil opus vrbe mihi eſt: ſatis hic iam cuncta ſuperque
Nouimus. & quoniam (proh rerū lubicus orbis!)
Deſperata iacent quæ florentiſſima rebar,
Vnde tuli. Syria ſiſtam veſtigia terra.
Rub. Tun' Syrus? hic vates tantiſper comprime greſſum.
Ob. Ne te clade noua noſtri præſentia vultus
Opprimat, hinc cedo.
Rub. Nil vltra apponere noſtris,
Fac te velle, malis potes, aut ego plura ſubire.
Ob. Me debere moras nihil eſt cui debeo natum:
Quære age; conſiſtam.
Rub. Siria tun' ergo profectus?
Quam tempeſtiuus noſtris ades aduena votis!
Dic, fili (te pene meum mens auſa vocare eſt)
Dic, fili (hoc præter ſolitum dulcedine nomen

Pecto

Pectora nostra rigat: quanquam mihi nomina patris
Sors rapuit) Dic ergo, tuas num rumor ad aures
Attulit abductum patria regione puellum
In Syriis periisse locis, cui sacra Sacerdos,
Quem modo quærebas, Auranæ debuit vrbis?
Io. Attulit, & noui,
Rub. Viuitne?
Io. Vt viuere nolit.
Rub. Oh quid ais? viuit, lacrymis quem sæpe parentes
Enectum gemuere suis? ô nuntia falsi
,, Fama! fides ô prona malis!
Io. ,, Viuatne, cadatne
,, Nil refert cui vota mori, cui vita perosa est
,, Infelix vtroque, cadat, viuatne gemendus;
,, Forte minus, si forte cadat.
Rub Quid? sæua ne tantis
Illum agitat fortuna malis?
Io. Heu, desine plura.
Rub. Me lacrymæ lacrymare tuæ, mitissime, cogunt.
Quam facili luges alienam pectore sortem!
Hoc mihi te nostro similem fers, aduena, nato,
Qui mihi prima fuit materni germina ventris.
Sic lenis, sic corde fuit, sic moribus, & nunc
Forte tibi æquali viuus pubesceret æuo,
Qui te qui tanti talem genuere parentes?
Ergo meis mandata feres, ô Pastor, amicis,
Quos procul hinc Syriis via diuidit inuia regnis.
At quæ te nobis fors opportuna sub ora
Attulit?
Io. Adductus vicina in tecta puellus,
Quem nuper Iordanis iter prope flumina tendens,
Illa

Illatumq; vadis,madidaq; in veste fluentem,
Et tenui miseras iterantem voce querelas
Extraxi miseratus.

Rub. Ain'? quo patre,quibusve
Ortus auis?

Io. Venator erat clamore secundo
Imbelles agitans prætenta in retia ceruos:
Ille sibi puerum patruelem,patre canebat
Præside sacrorum,docuitque mapale petendum.

Rub. Proh superi! patríne tamen sua pignora tradis?

Io Non patri,at patruo qui se tulit obuius vltro.

Ob. Forte Naimus erit.

Rub. Species an ficta Naimi?
Hoc reliquum fuit,ô summi regnator Olympi,
Vt vera orbatum sic solarere parentem
Prole notha?

Ob. Quid si fuerit tua vera propago?

Rub. Scilicet in lucem medijs emerserit vndis
Exequijs fœcunda suis.

Ob. Deuexerit alueus
In vada nil læsam.

Rub. Tun'mentem fluminis æquam
Rebere? tun'brutis tantum rationis in vndis,
Vt pueris parcant? ô te ratione:
Ne memori percelle nouo mihi corda dolore.
Et iam tempus erat promissa hinc verba referre
Pastorem.

Io. O Syluæ,ô patrio loca subdita cælo,
Non vos tam tristi speraui nubila vultu
Visurum: vos barbaricis mage barbara terris
Experior,saluete ideo,extremumq; valete.
Quando etenim fatis iterum iactatus iniquis

In patria nequeo viuere,nolo mori.

Rub. En ades.huic mecum lęuo fuccede mapali,
Dum breuibus pango mandata ferenda tabellis.

Icraelus.Chorus Paftorum.

Soliuerbium primum.

Ier. STft : Audi.ô præclare! fortean
Auicularum prouocata cantibus.
Quas caueis captiuas domum refero,
Cantu refpondet æmulo
At at,iam iam fufpenfæ hoc ramo caueæ
Addam tenaci lita vifco vimina :
Tum fimulato poft virgulta hæc latitans
Illectam fallam fibilo.

Canticum primum.

Ier. ZPè,tiù,zquà,tiò,tiò,&c.

Vn.è C. Audin'iliceis abdita ramis
Ludit vt vario garrula cantu,
Aurefq; blandum Philomela mulcet?
Omnes vna gnara vocum
Artifici concentus
Emodulatur ore.

Ier. Qtio,qutio,zi,zi,&c.

Tres è C. Modo continuo lenta tenore
Extento trahitur vocula cantu;
Modo concifo properata faltu,

Seque

Séque frangit, séque carpit.
Inflexa variatur,
Intorta copulatur.

Ier. Zpè, zpè, &c.

Duo è C. Trepidis anxia faucibus errat,
Grauis immurmurat pectoris antro.
Nunc premitur, nunc libera citato
Cursu fertur, nunc libratur.
Nunc tremulo garritu
Argutula vibratur.

Ier. Tiùu, tiùu, &c.

V. è C. Sæpe languidulo blandula flexu
Velut emoritur, velut exurgens
Sæpe ridenti gutture lasciuit.
Fugit, redit reuocata.
Nunc placidè respirat,
Nunc musicè suspirat.

Ier. Zquù, pipipi, &c.

Tres è C. Modo gementibus ægra susurris,
Moto rotatili vagula gyro,
Erratque, voluiturque, nectiturque
Nunc elata, nunc demissa,
Zinzilulat, fritillat,
Secumque minurissat.

Ier. Qutiò zquo zquo, &c.

C. Vniuersus. Æmula tinnulo lingula plectro

Pectus

Pectus innumero temperat ictu,
Vocumque mille dædalum fit guttur,
Mille Lyras vna gerens
Artifici concentus
Emodulatur ore.

Ier. Zpè, zpè, tiò, tiò, &c.

Solinerbium secundum.

Ier. Hau, auolauit: protinus
Et ipse hinc domum auolo.

Rubenus. Ioëlus. Obedus. Nehemias.

Diuerbium tertium.

Rub. ACcipe quę fidus referas mandata.
Io. Ioëlo
Inscripsit? confecta via est.
Ob. Quid mussitat ore?
Io. Fallimur? an signa hæc patriâ sunt indita gemmâ?
Sunt: memor agnosco.
Rub. Quid cerea signa tueris?
Io. Vnde tibi, senior, signa hæc?
Rub. Iam bile tumesco:
Quid toties me plura rogas? fictusne Tyranni
Explorator ades?
Io. Tandem iuuenile calescet
Et mihi bile iecur: mites dediscere mores
Cogis & inuitum: toties cur aspera sæuis?
Parcius ista viris tamen obiicienda memento.
Explorator ego? Te intempestiuus hic ardor

Haud animi insontis, furtíque coarguit.
Rub. Heus vos
Cessatis? verbóne etiam sceleratè lacessis?
Hinc age sis, ni:
Io. Parce manu: quid trudis? ecastor
Hoc telo.
Ob. Rubene, caue:
Io. Rubenus an hic est?
Heu facinus, nostra est pęne quod ausa manus!
O dulcis genitor! ô non inuenta parentis
Ora reperta mei! da dextræ iungere dextram.
Ob Desine contactu sacrum temerare ministrũ.
Io. Ob facinus nostra est, nempe quod ausa manus.
Men refugis? gnati genitor dextrámne repellis?
Ne, precor, auersus patrium pater exue pectus.
Sed rectè refugis, genitor, natúmque repellis,
Ob facinus, nostra est pęne quod ausa manus.
Rub. Túne mihi pignus? quin talia mitte profari.
Non Syrus es: non hospes ades?
Io. Syrus, haud tamen hospes,
Mancipio Syrus, ast ipso non hospes ab ortu,
Quo mihi vitales tellus hæc præbuit auras.
Rub. Quæ tibi, quæ genitrix?
Io. Tibi quæ fuit vxor Adulla.
Rub. Proh mirum! concussa nouus tremor occupat ossa!
Io. Fixus adhuc hæres! veri argumenta parentis
Excutient dubiam firmató pectore mentem.
Hæc me sola nocens genitum te patre negabit,
Ob facinus nostra est pęne quod ausa manus.
Excidit an læuo natum gessisse lacerto
Indita vel cœco fœcundæ viscere matris

Signa

Signa perexiguos imitantia ſyderis orbes?

Rub. Excidit haudquaquam.

Io. Puerilis munera bullæ,
Conditáque agnoris materni ſymbola texti,
Æquore tranquillo ſubeuntem littora puppim?
Quæ manibus feſtina ſuis diſcrimine multo
Pinxit acu,phryg óque illuſit carbaſa nexu;
Addidit extremæ Mæandrum carminis oræ:
Carior acta malis.

Rub. Agnoſim.

Io. En ſigna lacerti.
En textum matris.

Rub. Nihil, ô dulciſſima proles,
Nil moror:agnoui noſtrum,tua ſydera,lumen.
Tu ratis es, miſeri reuehis quæ corda parentis
Per varios caſus, noſtríque per æquora luctus:
Te tandem excipiunt tuto mea brachia portu.
Carior ô nobis,quo;tuta merce,carina eſt
Carior acta malis.

Io. Rupes tutiſſima nobis
Vos genua amplector. Pater, hinc non viribus vllis
Abſtrahar;hic noſtræ firmata eſt anchora vitæ:
Carior ô nobis,quo feſſis æquore nautis
Carior acta malis.
Heu carum pectus! potuin' læſiſſe videri
Impius infeſto tam dulcia viſcera ferro?
Nec tu crudelis ſubito ſtupefacta rigore
Ob facinus,noſtra es pęne quod auſa manus?

Rub. Ignotum facinus non te ſinit eſſe nocentẽ,
Sors breuibus rixis noſtro proluſit amori.
O dulces lacrymæ,fortunatíque dolores,
Diſſidio quos,nate,tui,noctéſque,diéſque
Pertulimus; ſi denſa mei poſt nubila luctus

Aſpectus

Aſpectus, irimque tui, frontiſque ſerenum
Viſurus vixi. Rapuit ſors dura puellum?
Te iuuenem reddit: caſſum te lumine luxi?
Viuentem amplector fuit hoc quod nomina nati
Mulcebant patrium tanta dulcedine pectus.

Io. Gaudia, quæ noſtram cinxerunt vndique mentem
Obſidione graui, genitor, me reddere cogunt
Pro verbis lacrymas. Tu noſtras, optime vates,
Fare vices: cari quod nouimus ora parentis
Muneris omne tui eſt.

Ob. Diuini muneris eſto,
» Non noſtri: iucunda polo labuntur ab alto.
Ætherei ſenſus, & non ſcrutabile numen,
Euentus arcana tui quis pandere poſſit?
Sic fixum Cœlo, ſic alta mente Tonantis
Sederat alterius ne vultum agnoſceret alter,
Alter ni alterius diſcrimina cædis adiret.

Rub. Verborum, vates, verbo mihi dāna repēdis:
Per te mî lacrymæ, per te mihi gaudia.

Ob. Natum
Neſcius eripui, neſcius hunc retuli.

Rub. At tibi captiuo patrios tetigiſſe penates
Quî licuit, fili?

Io. Syriæ ſub faucibus oræ
Paſtorem in viridi proiectum vidimus vmbra
Herboſo teneras paſcentem colle capellas.
Huic ego barbaricæ delatum veſtis honorem
(*χρίσεα χαλκείων*) agninis pellibus vltro
Vertere ſuadebam præ libertatis amore.
Tum paſtorali præcinctus corpora veſte
Subtrahor inuiſis, mentitis oribus, oris.

Rub. Heu præſaga nimis, portentáque certa futuri!

Nam

Nam tibi ducendæ, patriæque insignia vitæ
Induis ignarus. Quid te quid iuuerit, eheu,
Venisse incolumem. si natus, nate parentis
Exulis exuleris? cur non sæuissima tecum,
Mutatis fortuna oris, mutauit & ora?
Venisti nostri puer incrementa doloris.
Anne ego, mi fili, potero tam dura ferentem
Exiliis animo te cernere ferreus æquo?

Io. In te, care parens, nostræ solatia mentis,
In te diuitias, in te patriamque locaui:
Non ego me extorrem, tristémue, inopémue putarim,
Dum tecum dulcem detur traducere vitam.

Ob. Lætare hoc saltem: nato dispendia nati,
Et iuuene hoc puerum diuina potentia pensat.

Rub. Ille quis est autẽ, qui pectore totus anhelo
Præcipitem de colle citat per deuia gressum?

Neh. Templa Pater, pete templa: vocant miracula rerum.

Rub. Quid trepidas?

Neh. Sacris præbebam pabula flammis;
Ecce tholo nubes aurato lucida nimbo
Delabens; aras candenti inuoluit amictu.

Rub. Quid cœli portenta velint visamus; & astris,
Incolumi nato, laudum soluantur honores.

Io. At tu, sæuum, audax, & detestabile telum,
Quo patrio prope dextra mihi tepefacta cruore est,
I procul hinc, & cæca petens vepreta, latero
Qua non vlla virum signat vestigia tellus.

Heberus. Edenus.

Diuerbium quartum.

Heb. HEi,hei,me fixit.
Ed. Tacitus compeſce dolorem,
Neu te prode.
Heb. Manu telum clementius educ.
Ed. En faciles educta manus ſunt tela ſecuta;
Sed cruor vndanti largus de vulnere manat,
Reiice te in pectus,noſtraſque ſupinus in vlnas.
Heb. An pecudum de more iacens ſine honore ſepulcri
Saucius hic moriar?patriaſne ſubibimus ædes?
An me committam vinclis,irçque parentis?
Si pereo,manibus patriis periiſſe iuuabit.
Forſitan hæc facies meritas emolliet iras.
Ed. Ten' procul hinc fugiens abiectũ in gramine linquam?
Nec pietas,nec noſter amor tam dira minantur
Ten' igitur per vincla ſequar? ſic præſtat:amicus
Te fidus per vincla ſequar. Proh,numen Olympi,
Sponte ſua pœnam ſontes vt cogis adire!
Heb. Vt mihi poſcenti patruelis funera funus
Vulnere vicinum patruelis dextra reponit:
Sed celerem poſcunt hęc vulnera noſtra medelam:
Pelle moras:age,duce domum:ſed lentius:eheu.

Gelbeus. Satyrus.

Diuerbium quintum.

Gel. IC retibus implicitum protrudite
Semiuitumque caprum,
Semicaprumq; virum.

Sat. Hu, hu, hu. —

Gel. Perge, bellua.

Qui tanto feras expetebas opere,
Feris onuſtus gradere.

Sat. Hu, hu, non onus; ſed petebam pabulum.

Gel. At quis te caſus intulit in retia?

Sat. Excitus illo ex antro,
Semiſopitus per virgulta fugitans
In plagas memet ipſe ignarus indui:
Prædamque vobis erepturus, præda ſum.

Gel. Te capto, duas cepimus
Vna captura belluas.

Sat. Hu, vtinam ſus forem! veſtris legibus
Incolumis, macellum non horreſcerem,
Quod imminet mĩ miſero,

Gel. Securus age: ſat immundum pecus es.
Lex æqua tibi pariter, ac ſuibus.
Nam licet vngulis incedas bifidis,
Altæque par voragini
Haurias omnia, nil tamen ruminas.
Sed age, domum perge. —

Sat. Quid vrgeris?
Hu, hu, hu, hu, hu. —

Gel. Concidit
An nondum temulentia?
Quid gradũ implicas? quin tollis vngulas?

Sat. Iniquo hu, hu, concidi ſub onere.

Gel. Attollitor, progreditor,
Semihomo, ſemicaper,
Vtrunque & neutrum, totus porro bellua.

Rubenus. Raguelus. Naimus, Obedus, Ioelus.

Diuerbium sextum.

Rub. DEmensi iam collis iter mea tecta petamus.
Rag. Ecce tuus, Rubene, puer,
Rub. Num lumina fallunt
Me mea? num vanæ deludor imagine formæ?
An puer haud pridem torrenti flumine mersus
Viuit adhuc? trepidos lætus stupor opprimit artus.
Non fallor: video geminum, mea sydera, lumen;
Agnosco frontis cælum, auroramq; genarum,
Æmulaque hyblæis bella labella rosis.
Da mihi suauiolum, gnate.
Nai. Ha, ha.
Rub. Fulgura risus,
Nate, tui patrium furtiuo fulmine pectus
Fixerunt: seu purpureis, vt flore, labellis
Instar apis latitans cum dulci gratia risu
Spicula contorsit, &c.
O Gemini Soles gemmantes frontis ocelli,
Quos matris clausere manus in limine mortis,
Nunc etiam in vitam vos hæc patris oscula cludant.
Quis mihi te sæui subtractum faucibus orci
Reddidit incolumem, pulchelle Naimule?
Nai. Pappa,
Ha, he.
Rub. Blandiris? quin ede rogata parenti,
Rag. Quātum me sermo puerili balbus ab ore
Edo

Edocuit: virgamq; gerens, bifidasque tabellas,
Et gemina attollens radianti cornua fronte
Matura senior formæ grauitate verendus
Visus adesse olli, circumfusaque repente
Veste necaturas obtecto reppulit vndas,
Tum puer ignarus qua vi, quibus incitus vndis,
Sensit limosæ delatus in æquora terræ,
Quam mediam Iordanis, aquis vtrinq; reductis,
Alligat amplexu.

Rub. Patrui num vera, Naime,
Ora sonant?

Nai. Esiam.

Rub. Moses, ô lux mea, Moses
Ille fuit. Fuit ille, tui quem somnia visus
Finxerunt, germane, caput de fonte ferentem.

Ob. Nil mirum: extremi non inscius ille pericli,
Non fluuij ignarus miseris succurrere discit.
Illum etiam querni conclusum vimine texti
Flumineus vortex vnda fluitante vorasset.
Regia ni miserum miserata puella puellum
Eripuisset aquis.

Rub. Puerum cur purpura cingit?
Non sat quæ teneras conuestit purpura malas?

Rag. Læta parens madidum tali siccauit amictu.

Rub. Hæc quoque sunt regni non irrita signa futuri.
Quis Pastor vicina fuit venatibus arua
Exercens, mittensque meum sub tecta Naimum?

Rag. Aggæus fuerit.

Rub. Puerumne, Ioele, ferebas.
Hunc isti?

Io. Hunc ipsi.

Rub. Patruo te, nate, ferebas
Ignotus.

Io. Meus hic patruus?

Rag. Tuus iste Ioelus?

Rub. Sic est.

Rag. Hanc dextrã quã læto amplectimur ore,
Care Nepos: æui post longa volumina tandem
Venisti. O vigili demissa insomnia menti:
„ *Aspice num noris patria sub fronde sedentem.*
Aspicio: tu vera mei mihi forma Nepotis.

Io. Sic patuisset iter, syria ceu sæpe relicta
Tentaui effugium; quò patria tecta reuisens,
Alloquiis, fruererque tuo, mi patrue, vultu.

Rag. Nuntius euentus tanti mea tecta subibo.

Rub. I, licet. —

Si quæ dicit Raguelus: Quantum me, &c. *vsque ad ea*: Moses, ô lux, *&c. velis dici à puello Naimo, sic effinge.*

Nai. Vt memini: virgamque gerens, bifidasq; tabellas,
Et gemina attollens radianti cornua fronte
Matura senior formæ grauitate verendus
Visus adesse mihi, circumfusaque repente
Veste, nataturas obiecto reppulit vndas.
Ast ignarus ego qua vi, quibus incitus vndis.
Sensi limosæ delatus in æquora terræ;
Quam mediam Iordanis, aquis vtrinq; reductis.
Alligat amplexu.

Rub. Moses, ô lux mea; Moses, &c.

Ioelus.

Ioelus. Obedus. Rubenus. Naimus.

Diuerbium septimum.

Io. AMplexus, atq; hæc tibi debita, frater,
Oscula ferre iuuat. Generis lux inclita nostri.
Occideras, iterum vitæ reuocatus ad ortum,
Lætitiæque diem referens, ante ora parentis
Me tibi luciferum præmittis. patre potiri
Me licuit, germane, tibi cum patre carere
Contigit: amissum amissus, iuuenemq; puellus,
Ductorem que refers adductus.
Ob. Regius oris
In puero fulgor: regali digna corona
Tempora: quam grauibus circũfert motibus ora!
Natus ad imperium, maiestatemque regendi.
Gratulor incolumem.
Rub. Sed non gratabere, Vates,
Iura Sacerdotis, natique parensque, genusque
Certa sub incerti quod vertimus omine regni.
Ob. Quis sacra iam multos prohibet firmata per annos
In genus ire tuum?
Rub. Sacer est vngendus an iste,
Cui tu regna paras, proles an prima Ioelus?
Ob Non sacra, sed tantum debentur sceptra Naimo.
Rub. Hunc leges poscunt, at cælica iussa Naimum:
,, *Crastina cum summos aurora purpura montes*
,, *Pinxerit, vnge tuum sacrato Chrismate natum.*
Ob. ,, Quam caligãti mortalis mersa profundo
,, Mens iacet, æterni subducto lumine solis!

Ten' fugit ambiguis occlusa oracula verbis?
Vnge, canunt, natum : communi nomine natum,
Non certa sub voce notant: quem scilicet olim
Aurea priscorum sanxerunt iussa parentum:
„ Prima Sacerdotis vera de stirpe Sacerdos
„ Vngenda est proles. Notum Deus obtulit vltro
Hunc tibi sacrandum.

Rub. Diris mea pectora nodis
Laxasti nunc, ô magni venerabile olympi,
Nunc supplex, positoque genu te, numen, adoro.
Quot vaga nocturno conniuent lumina cælo,
Quot volucres leuibus librantur in aëre pennis,
Squammea quot vasto labuntur corpora ponto,
Dædala quam varios submittit terra colores;
Tot tibi lætanti persoluo pectore grates.
Tu mihi, summe parens, orbato lumen vtrunque
Reddis, vt huic aras, tradenda huic sceptra viderem.
Ergo mihi tanti labetur gratia facti,
Æquora cum pisces, varios cum terra colores,
Cum volucres aër, aut astra negabit olympus,
O amor, ô mitis diæ clementia mentis!
O mira, & cunctis memoranda potentia sæclis!
Men' hodie natos per mortem ad limina vitæ,
Cernere, pérque ipsum duci ad conuiuia funus?
O patrij tellus fortunatissima regni,
Tu quoque lætitiam, libertatísque fruendæ
Accipies certum nostro hoc in pignore pignus.
Si mihi tam longæ ducantur stamina vitæ,
Te in libertatem, natúmque in regna locatum
Dum videam, quam tranquillè hunc animum exhalarim

Ob. Lux ruit; at cassè nos verbis ducimus horas
Rebúsque & iussis chrismatibus impendendas.

Rub.

Rub. Recta mones, carpamus iter, pompamque sacrorum.
Huc adducamus.
Ob Sub dio chrismate trades?
Quin magis in templo?
Rub. Non lex, non ritus auorum
Abnuit: hunc nobis fas fundere gaudia lucum;
Fudit amaritiem.
Ob. Fas est: praecede, sequemur.
Rub. Ast ad regales si quis male sedulus aures
Deferat haec?
Ob. Nequeunt tantae fastigia molis
Promissis innixa Dei trax' sse ruinam.
Tum tu Pastorum, Leuitarumque verendi
Numinis ante aras iurata silentia vinci.
Rub. Sic fiet: properemus.
Nai. Iò Rex vngar, Iò Rex.
Rub. Laetitiae quanto complebit pectora sensu
Te incolumem, Ioële parens vt norit Adulla!

Chorus Ven. Chorus PP.

Diuerbium octauum.

Vn, è C.V. Ecquis adest, Iuuenes, gressum qui hac forte ferentem
Viderit Aggaeum?
V. è C.P. Non hac se in tecta recepit.
è C.V. Liquimus in genti Ceruum clamore prementem,
Nec potuere acies visu spectare sequaci.
Saepius horrenti lustrauimus omnia luco,
Nullus adest.
è C.P. Hac cursus erit sua tecta petenti,

Pandit

Pandit enim notos hæc semita certa penates.

è C.V. At nos ægra sitis, multoque subacta labore

Languida membra grauant, & pectoris æstus anheli.

è C.P. Aspice, vicina vitreus de rupe cadit fons
Hic hederæ molles, viridique sedilia musco.
Ardua consertis hîc arbor plurima ramis
Fronde negat soles, & opacas explicat vmbras.
Quare agite, ingentes paullum seponite prædas,
Gramine languorem pellite, fonte sitim.
Quæque graues æstus releuet leuis aura vocetur
Aggæum congesta domum dum præda remittat.

Canticum secundum.

Ch. P. & V. Vra leuis, aura lenis,
Aura præpes aduola.
Semic. Ven. Tu, Phœbæi dum maritant
Terræ sinum radij,
Ante Patris orta iubar
Matutina volitas.
Tu dum lenibus flabellis
Ignem eoum suscitas,
Soporatis ab ocellis
Somnus ales auolat.
Semic. P P. Frons decora rubicundis
Tibi vernat floribus.
De concreto viua rore
Tibi gemmant lumina.
Gemma tremit de tenellis
Oricellis pendulla.
Palla leuis picturatis
Tota riget pinnulis.

Ch. P. & V.

Ch P & V. Aura leuis, aura lenis,
Aura præpes aduola.
Semic. Ven. Tu, Tithonieum puella
Curru vecta roseo
Vultus exerit decoros,
Cœli pandis ostia,
Et aperta per serena
Densa differs nubila.
Semic. PP. Tu cum tuba susurranti
Mane flores excies,
Vt Auroræ purpurantem
Conspiceutur faciem,
Illi sensim rore graues
Reserant ocellulos.
Semic. Ven. Tu Tithoniæ corollas
Excutis è gremio,
Et rosarum floru lentis
Arua rigas imbribus.
Semic. PP. Tu languentis hyacinthi
Molle caput fulciens,
Leni afflatu moribundum,
Et tepore recreas.
Ch. P. & V. Aura leuis, aura lenis,
Aura præpes aduola.
Semic. Ven. Te rubenti rosa sinu
Accipit hospitio,
Odoratis abeuntem
Oneratque mercibus.
Semic. PP. Te ancipiti duello
Quatiente gramina,
Patem flosculi vocantes
Collabellant oscula.
Ch. P. & V. Aura lenis, aura lenis,
Aura præpes aduola.

Semic.

Semic.Ven. Quis, horrendo cum fragore
Tela ruunt flammea,
Ignes incitat trisulcos?
Alas aura commodat.

Semic.PP. Quis, horrendo cum tremore
Terræ nutant viscera,
Murmur intonat pauendum?
Rimas aura quæritat.

Semic.Ven. Te pennigeræ parentes
Ore vocant musico,
Vt implumium natorum
Parua libres corpora:
Ipsa subis, ipsa doces
Agitare plumulas.

Semic.PP. Te viator peregrino
Gressus orbe concitans,
Colle fessus vt resedit,
Ore vocat languido:
Ipsa sinus, ipsa frontem
Ventilando frigeras.

Ch.P.& V. Aura leuis, aura lenis,
Aura præpes aduola.

Semic.Ven. Ades aura; suaue olentes
Seu libare violas,
Seu marinis mage gaudes
Insultare fluctibus,
Nostra dabunt ora flores,
Vndas crines aureas,

Semic.P. Ades aura; leui iuuat
Si gestire pinnula,
Nostra dabit sylua molles
Foliorum pinnulas.
Ades, aura, ne nos auris
Verba demus irrita.

Semic.

Semic. V. Adeſt aura; ſylua ciet
Foliorum lingulas.
Semic. P. Adeſt aura; nec nos auris
Verba damus irrita.
Ch P. & V. Aura leuis, aura lenis,
Aura præpes aduolat.

Chorus Paſtorum. Chorus Ven.

Aggæus, Orebus. Raguelus.

Diuerbium nonum.

Agg. COncide rat, trunco hæſiſſent ni ſpicula
V. è C. V. Tandem
Expectatus ades.
Agg. Feſſus tamen.
Oreb. „ Omnia magno
„ Vita labore dedit mortalibus.
Agg. Ocyus ite
O ſocij, prædamq; domum, laudemque ferentes.
Rag. Matura: noſtrâ donatus vt ipſe ferina
Rubenus lautis oneret conuiuia menſis:
Quantum priſca tamen lex annuit. Anne Naimũ
Heus, Aggæe, paſti, te commoſtrante, madentem
Rettulit ignotus Paſtor?
Agg. Tulit: hem? quid?
Rag. Abi dum.
V. è C P. Quî valet? occubuit? valuitne à vulnere Heberus?
Rag. Occubuit, valuitque Parum deſcenderat alte
Vulnus, hians facili cæpitque coire medela.

V.è C. Carcere laxastin'?

Rag. Laxare coëgit vtrunque

Obuia supplicibus læsi clementia fratris.
Consilia in melius tulerunt: sceleri(que, doliq;
Pœnitet: Inuidiæ prorupit ab vlcere virus.
Vulneris inflictu, pœnæque horrore propinquæ
Pœnarnm sat vterque luit.

V.è C. Quid si forte noua funestet omnia clade?

Rag. Sic modo funestent. Nam quæ sibi sacra parabat

Eripuit liuor. patri dum surripit vnum
Pignora bina dedit; patri sua pignora, patrem
Pignoribus, fratrem fratri, nobisque nepotes.

Ch.PP. Inuidiæ fors inde recēs exarserit ardor.

Rag. Inuidiam superant fraternæ culmina sortis.

Haud aliter medio cæli cum torquet ab arcu
Igniuomus Titan torrentia spicula lucis,
Sauciat, & nemorum contractas enecat vmbras.

C. PP. At procul incedunt sacri longo ordine mystæ.

Rag. Obuius occurram, meque ipse nepotibus addam.

Chorus Leuitarum. Chor. Pastorum.
Nadabus. Obedus. Rubenus.
Adulla, &c.

Canticum tertium.

C.L. Herpes annosi moderator orbis,
Author humanæ, columenque gentis,
Cuius occultas tremebunda leges
Sydera adorant;
Nos tibi grates, meritasque laudes
Promimus,

Promimus, natis hodie renatis
Quod patrem, patri geminata patris
Nomina reddis.
Posse tam densas abigi tenebras
Credidit quisquam subitumque pandi
Lumen? O numen, rata da perenni
Gaudia regno.

Diuerbium decimum.

Rub. DEsine iam calathis, Nehemia, fundere flores.
Vos verò hic medias gemini quas ducitis aras
Sistite, Leuitæ, tenuemq; bitumine flammam
Corripite, & multa cumulate altaria myrrha.
At vos Pastores læua, dextraque Leuitæ
Chrismata carminibus celebrate alterna canētes.
Trade aspergillum Nadabe.
Nad. En accipe
Rub. Dia
Sic animos largo conspergat gratia nimbo,
Hoc vt vestra leui lustramus corpora rore.
Sic meus immitem restingue, Naime, Tyrannum,
Pruna velut sparsis extinguitur ignea lymphis.
Conde aspergillum: liquidi da cornua oliui.
Nad. Hem tibi.
Rub. Vt hoc pingui se tollit flamma liquore,
Sic puer hic olim desponsi lumine regni
Conspicuus fiat, Cape cornu: huc thuris acerram.
Nad. En.
Rub. Vt odorati consurgens virga vaporis,
Alta petit, sic astra petant, & vota Ioeli,
Et regnaturi præclara exorsa Naimi,
Tu, Ioele, adsta submisso poplite dexter

Huic aræ. Tu ſcande thronum, rectúſque Naime,
Tolle manus. Nadabe, ſacrum mi porrige cornu;
Pérq; vices puerum vncturo mox porgito Vati.

C.LL. Vngitur magnus tibi qui Sacerdos
Purus illæſis operetur aris,
Nomen, ô Numen, populis, tuóſque
Pandat honores.

Rub. Sic Pater omnipotens tibi tollat ad ardua mentem,
Vt, Ioële, tuam perfudi chriſmate frontem,

C.PP. Si tuo nutu, Deus, hic puellus
Vngitur, dictis maneas precamur,
Raptaque inuictus rapiat cruento
Sceptra Tyranno.

Ob. Sic Pater omnipotens animum virtute coronet,
Vt, puer, hoc geminum perfudi chriſmate tempus.

C.LL. Vngitur magnus tibi qui Sacerdos
Purus illæſis operetur aris,
Nomen, ô Numen, populis, tuóſque
Pandat honores.

Rub. Sic Pater omnipotens manibus tractare pudicis
Sacra dėt, vt geminas perfudi chriſmate palmas.

C.PP. Si tuo nutu, Deus, hic puellus
Vngitur, dictis maneas precamur,
Raptaque inuictus rapiat cruento
Sceptra Tyranno.

Ob. Sic pater omnipotens ſceptro frænare ſuperbos
Annuat, vt, puer, hanc perfudi chriſmate dextram.

Rub. Spiritus effœtos vbi noſter hic exuet artus,

Thu

Thura manu sparges, patriasque litabis ad aras
Interea, mandante Deo, sacer esto Sacerdos,
Et sacras hac cinge comas, frontemque thiara
Exurge à genibus.
Ob. Promissi haud immemor, olim.
Qui puerum Iessæ placito sibi tempore syluis
Eductum, vatemque suum, Regemque suorum
Constituit Deus, is pariter, Naime Tyranno,
(Si qua fides cælo) te in regna vocabit, abacto.
Interea cape sceptra manu, capitique corollam,
Vtraque promissi simulata insignia regni.
Iamque offusa suum te Regem turba salutet.
Ch.L. Viuito, Rex noster.
C.P. Viuat Rex noster.
C.L.C.P. Io Rex.
C.P. Viuite felices.
C L. Sacris tu viue gerendis.
C. P. Viuite felices.
C.L Populis tu viue regendis.
C.P. Viuat vterque diu.
C.L. Viuat vterque Deo.
C.P. Viuito, Rex noster.
C. L. Viuat, Rex noster.
C.L.C.P. Io Rex.
Rub. Nunc omnes quæ dicam animis aduertite vestris.
Te, superum Genitor, cælo qui fulmina torques,
Te, Vates, te turba, chorus te testor vterque
Tango aras: si quisquam ausit quæ gesta Tyranno
Prodere, tum subito tellus hæc ima fatiscens
Hauserit inuisum caput, ollũ aut turbine adaxit
Pręcipitem Pater ignipotens Phlegetontis ad vndas,
Torrentes vndas æterna in sæcula sontes.

C.L L. Fiat.

C.P.P. Fiat.

Nad. Hui, tremulis altaria flammis
Corripuit fulgor, motantq; cacumina syluæ.

Rub. Lætitia, assensuque locus gestitque, fremitque
Sit fælix, faustumq; pij rata cuncta ferentis
Numinis omen. Eant tandem sub templa Leuitæ

Ad. Da dextram, Ioële; sacram da, regule, frontem
Maternis libare labris: date colla lacertis.

Rub. Gaudia pandebãt hæc nobis omina nubis.
Quæ templi delapsa tholo circumstitit aras.
Tollite vos aram; mactabitur hostia laudis
Cælicolum Regi, dum turba domestica nuper
Intermissa vrget festæ conuiuia lucis.

Canticum quartum.

C.L. Perpes annosi moderator orbis,
Author humanæ, columenq; gẽtis,
Cuius occultas tremebunda leges
Sydera adorant:
Nos tibi grates, meritasq; laudes
Promimus, natis hodie renatis
Quod patrem, patri geminata patris
Nomina reddis.
Posse tam densas abigi tenebras
Credidit quisquam, subitumq; pandi
Lumen? O numen, rata da perenni
Gaudia regno.

Chori

Chori Pastorum.

Chorea vltima : in qua Hilarotragœdiæ documentum.

,, Nunquam lætis fidite rebus,
,, Nunquam lapsis cedite rebus ;
,, Sed diuinis cedite tantum,
,, Fidite verbis.
,, Nunquam numen quos premit, opprimit;
,, Deicit alte, tollat vt altius ;
,, Tristia serit, vt magno demetat
Fœnore læta.

FINIS.

APPRO

APPROBATIO.

Ego Alexender Neuola Societatis Iesv, in Prouincia Veneta Præpositus Prouincialis, potestate ad id mihi facta ab admodum R. P. Nostro Generali Mutio Vitellesco, facultatem concedo, vt opus, quod inscribitur, *Florilegium variorum Poëmatum, & dramatum Pastoralium*, à P. Mario Bettino Bononiensi, è Societate nostra, olim in Academia Parmensi Moralis Philosophiæ, ac Mathematicarum scientiarum Professore conscriptum, & trium doctorum virorum nostrę Societatis iudicio approbatum, typis mandetur.

In quorum fidem has literas propria manu subscriptas, & Sigillo nostro munitas, dedimus Mutinæ 15. Septembris 1625.

Alexander Neuola.

